





# Voorwoord

De Erasmus Universiteit Rotterdam heeft in 2001 resultaten geboekt waar zij voor staat, zowel op het gebied van wetenschappelijk onderwijs, wetenschappelijk onderzoek als in de sfeer van maatschappelijke dienstverlening. Met genoegen presenteren we u daarom dit verslag. Daarin laten we ook zien dat we in 2001 hebben gewerkt aan de toekomst. We hebben ons voorbereid op de invoering van de bachelor-masterstructuur, het aanbod van opleidingen uitgebreid en veel aandacht besteed aan de bewaking van de kwaliteit van het wetenschappelijk onderzoek.

In dit verslag vindt u ook interviews met hoogleraren, medewerkers, onderzoekers en studenten. Daarmee hopen we u een indruk te geven van wat de mensen van de Erasmus Universiteit bezighoudt, wat ze boeit en waar ze trots op zijn.

Het jaarverslag 2001 van de Erasmus Universiteit Rotterdam is op 23 mei 2002 vastgesteld door het College van Bestuur en op 29 mei goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

**Het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam,**



*mw.dr. J.C.M. van Eijndhoven,*  
Voorzitter



*mr. H.P. Patoir,*  
Secretaris van de Universiteit

**De Raad van Toezicht van de Erasmus Universiteit Rotterdam,**



*Prof.dr. C.A.J. Herkströter R.A.*  
Voorzitter

# Inhoud

<b>Bericht van de Raad van Toezicht</b>	<b>5</b>
<b>Erasmus Universiteit Rotterdam in 2001</b>	<b>7</b>
<b>Financieel Jaarverslag 2001</b>	<b>53</b>
<b>Erasmus Universiteit Rotterdam in kort bestek</b>	<b>85</b>
Lijst van afkortingen	92

# Bericht van de Raad van Toezicht

De taken en bevoegdheden van de Raad van Toezicht staan verwoord in artikel 9.8 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW), zoals in 1997 gewijzigd als gevolg van de Wet Modernisering Universitaire Bestuursorganisatie (MUB).

## Samenstelling van de Raad van Toezicht

De samenstelling van de Raad van Toezicht is vanaf 1 mei 1997, de datum van de eerste benoeming van de voorzitter en de leden, ongewijzigd gebleven. Bij ministerieel besluit van 29 juni 2001 werden de voorzitter en de leden van de Raad opnieuw voor een termijn van vier jaar benoemd. Op verzoek van de minister van OC&W heeft de Raad van Toezicht een rooster van aftreden voor zijn leden opgesteld, als gevolg waarvan per jaar een of meer leden de komende zittingsperiode vrijwillig zullen terugtreden.

## Vergaderingen van de Raad van Toezicht

Gedurende het verslagjaar is de Raad van Toezicht vier keer in regulier overleg – doorgaans voltallig, en in aanwezigheid van een of meer leden van het College van Bestuur – bijeen geweest. Aan het slot van elk overleg presenteerden decanen van faculteiten en de universiteitsbibliothecaris het door hen voorgestane beleid. Twee reguliere vergaderingen werden bovendien voorafgegaan door een gezamenlijke vergadering met de Raad van Toezicht van het Academisch Ziekenhuis Rotterdam (AZR). Daarnaast vonden extra vergaderingen plaats vanwege de procedure, die in maart heeft geleid tot de benoeming van mevrouw dr. J.C.M. van Eijndhoven tot voorzitter, en die in december van het verslagjaar heeft geleid tot de benoeming van drs. C.W. van Rooijen tot derde lid van het College van Bestuur.

Selectie van onderwerpen, waaraan door de Raad van Toezicht gedurende het verslagjaar aandacht is besteed:

- In zijn vergadering in juni 2001 heeft de Raad van Toezicht – gehoord de externe accountant – het jaarverslag over het jaar 2000 en in zijn vergadering van december 2001 de Begroting 2002 goedgekeurd. Ten aanzien van de Begroting 2002 is de Raad uitgebreid ingegaan op de daarvoor ontwikkelde begrotingssystematiek en op de door het College van Bestuur vastgestelde begrotingskaders. Ook het door de externe accountant opgestelde accountantsverslag werd door de Raad van Toezicht besproken.
- Erasmus Universitair Medisch Centrum Rotterdam. In en ook buiten de eigen vergaderingen van de Raad van Toezicht en de gezamenlijke vergaderingen met de Raad van Toezicht van het AZR is – ook in het verslagjaar – in goed overleg met het College van Bestuur intensief van gedachten gewisseld over vorm en inhoud van het voortschrijdende proces met betrekking tot de totstandkoming van het samenwerkingsverband tussen het AZR, enerzijds, en de faculteit der Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen van de EUR, anderzijds: het Erasmus Universitair Medisch Centrum Rotterdam. Ook door de Raad van Toezicht wordt in dit proces ‘de vinger aan de pols gehouden’.
- Zelfbezinning MUB-organisatie. De Raad van Toezicht nam kennis van de conclusies van de – in de maanden januari tot en met juni van het verslagjaar gehouden – zelfbezinning op de universitaire en facultaire bestuursorganisatie als gevolg van de Wet MUB van 1997. De Raad van Toezicht onderschreef de in het EUR-eindrapport beschreven verbeterpunten en besprak deze met het College van Bestuur. De Raad zal het door het College van Bestuur uitgesproken voornemen tot het realiseren van deze verbeterpunten, en met name het optimaliseren van de medezeggenschap op alle niveau's binnen de EUR, kritisch blijven volgen en dit onderwerp regelmatig blijven agenderen.

- De Raad van Toezicht onderwierp in het kader van de gehouden zelfbezinning ook zijn eigen functioneren aan een kritische beschouwing en zal ook deze reflexie met enige regelmaat continueren.
- Onderwijsvernieuwing. De Raad van Toezicht werd door het College van Bestuur regelmatig geïnformeerd over de voortgang van de ontwikkelingen binnen en buiten de EUR op het terrein van het wetenschappelijk onderwijs, zoals het invoeren van de bachelor-masterstructuur.
- De Raad van Toezicht nam met instemming kennis van de voortgang met betrekking tot nieuwe opleidingen binnen de EUR, zoals de opleidingen Psychologie en Criminologie.
- De Raad werd regelmatig door het College van Bestuur geïnformeerd over de voortgang van nieuwe ontwikkelingen zoals beschreven in de nota SamenWerken aan ICT en de introductie van Blackboard als de digitale leeromgeving.
- Ook onderwerpen als kwaliteitsbewaking en -beoordeling kwamen met enige regelmaat in de vergaderingen van de Raad van Toezicht aan de orde.
- Nieuwbouwplannen. Ook van de nieuwbouwplannen op het zogenaamde Woudesteincomplex van de EUR nam de Raad van Toezicht met instemming kennis; de financiering hiervan zal nog aan de Raad ter beoordeling worden voorgelegd.

Op 1 juli 2001 is dr. H.J. van der Molen afgetreden als voorzitter van het College van Bestuur, na het bereiken van de daarvoor geldende functionele leeftijdsgrens. Dit afscheid ging gepaard met de nodige festiviteiten binnen verschillende kringen van de EUR waar Van der Molen actief is geweest. In zijn vergadering van 20 juni 2001 sprak de Raad jegens dr. H.J. van der Molen zijn grote waardering uit voor diens inzet voor de belangen van de Erasmus Universiteit Rotterdam gedurende een lange reeks van jaren en voor de gedegenheid en het enthousiasme waarmee hij zijn vele taken binnen en buiten de EUR heeft verricht. De Raad bevestigt dit nog eens expliciet in dit jaarverslag.

Het verheugt de Raad van Toezicht dat mevrouw dr. J.C.M. van Eijndhoven m.i.v. 1 juli 2001 het voorzitterschap van het College van Bestuur heeft overgenomen. Met de benoeming van drs. C.W. van Rooijen tot derde lid van het College van Bestuur, die met ingang van 1 mei 2002 zijn nieuwe functie zal aanvaarden, is de samenstelling van het bestuur na ruim een jaar weer compleet.

De Raad van Toezicht spreekt hier zijn waardering uit voor de goede samenwerking ter zake met het College van Bestuur, met het presidium en met de vertrouwenscommissie van de Universiteitsraad en met het beheerdersoverleg binnen de EUR.

Ook gedurende het afgelopen verslagjaar vond weer constructief overleg plaats tussen (een delegatie van) de Raad van Toezicht en (een uitgebreide delegatie van) de Universiteitsraad over belangrijke ontwikkelingen binnen de EUR, zoals de bachelor-masterstructuur en de zelfbezinning MUB.

Tot slot heeft de Raad van Toezicht het afgelopen verslagjaar een door de voorzitters van de universitaire Raden van Toezicht opgesteld concept 'Code of Conduct' tussen de Raden van Toezicht en de minister van OC&W besproken. Zoals ook de bewindsman zelf aangeeft, ligt het in zijn bedoeling om in goed overleg met de Raden van Toezicht te komen tot het vaststellen van nadere afspraken over de wijze waarop de minister van OC&W en de Raden van Toezicht met elkaar omgaan.

De Raad van Toezicht spreekt zijn waardering uit voor de inzet van het College van Bestuur, de decanen van de faculteiten en de constructieve opstelling van de medezeggenschapsorganen binnen de EUR, en voor de door de medewerkers betoonde inzet en de door hen behaalde resultaten, zowel ten aanzien van het wetenschappelijk onderwijs als ten aanzien van het wetenschappelijk onderzoek.

De Raad van Toezicht,

*Prof.drs. C.A.J. Herkströter RA, voorzitter.*

# Erasmus Universiteit Rotterdam in 2001

<b>2001 in vogelvlucht</b>	<b>8</b>	<b>Onderzoek</b>	<b>31</b>
		Onderzoekscholen	32
<b>Erasmus Universitair Medisch Centrum Rotterdam</b>	<b>12</b>	Medisch onderzoek	33
		Economisch en bedrijfswetenschappelijk onderzoek	34
<b>Onderwijs</b>	<b>16</b>	Juridisch onderzoek	35
Studenten in cijfers	16	Onderzoekszwaartepunten overige faculteiten	36
Rendement	19	Promoties	36
Kwaliteit	22	Externe beoordeling	38
Onderwijsvernieuwing	24	Onderzoeksstimulering	39
Uitbreiding opleidingsaanbod	25	Omvangrijke onderzoeksprojecten	41
Informatie- en communicatietechnologie in het onderwijs	26	<b>Personeel, organisatieontwikkeling en huisvesting</b>	<b>42</b>
Samenwerking met andere onderwijsinstellingen	28	Loopbaan- en mobiliteitsbeleid	42
Postnietieel en contractonderwijs	29	Beloningenbeleid voor wetenschappelijk personeel	43
Internationale samenwerking	29	Arbeidsvoorwaarden	44
Studium Generale	30	ARBO	44
		Reorganisaties	45
		Ziekteverzuim	47
		Personeel in cijfers	48
		Evaluatie Wet MUB	50
		Huisvesting	51



# 2001 in vogelvlucht

## INTERVIEW MET JOSÉ VAN EIJNDHOVEN

*Ondernemend, dynamisch, internationaal georiënteerd en voortdurend in contact met de maatschappelijke werkelijkheid. Dat is het profiel van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Deze eigenschappen zijn van toepassing op het onderwijs, op het onderzoek en op de studenten die er hun opleiding volgen.*

De EUR wil bijdragen aan de vooruitgang van de wetenschap en de ontwikkeling van de maatschappij. Zij biedt academische vorming op het raakvlak van kennisontwikkeling en kennistoepassing, vanuit een interdisciplinaire benadering. Het onderzoek is zowel fundamenteel van aard als gericht op praktische toepasbaarheid. Deze karakteristiek is duidelijk herkenbaar in de activiteiten die de EUR in 2001 ontplooië. José van Eijndhoven – sinds 1 juli 2001 voorzitter van het College van Bestuur – schetst op hoofdlijnen de gebeurtenissen in dit veelbewogen jaar.

## Bachelor-Master

‘Verreweg het belangrijkste op onderwijsgebied in 2001 is de voorbereiding op de bachelor-masterstructuur geweest’, geeft Van Eijndhoven aan. Vanaf het studiejaar 2002/2003 kennen alle studierichtingen een driejarige bachelorfase (met uitzondering van de opleiding geneeskunde die vooralsnog ongedeeld blijft), gevolgd door een masterfase van een jaar. ‘In 2001 hebben we ons geconcentreerd op de omvorming van de bestaande opleidingen, met name de inrichting van de bachelors. We hebben daarbij expliciet ruimte geschapen voor versterking van een interdisciplinaire benadering. Vooralsnog gaat dat niet verder dan de invoering van een major-minorsysteem, maar de komende jaren zullen we veel aandacht besteden aan verbreding, onder meer door nieuwe bachelors op te zetten. Verder denken we aan de invoering van Honours Degrees: extra programma’s voor bijzonder getalenteerde en gemotiveerde studenten. Het ligt voor de hand dat deze ook discipline overstijgend zullen zijn.’



## ROTTERDAM CULTURELE HOOFDSTAD

**Wetenschappelijke congressen en seminars, tentoonstellingen, debatten en cultuur. Medewerkers en studenten van de EUR leverden een enthousiaste bijdrage aan Rotterdam 2001 Culturele Hoofdstad van Europa. In totaal werden 23 projecten uitgevoerd, die maar liefst 6600 bezoekers trokken.**

José van Eijndhoven: ‘Bijzonder succesvol was de opening van het academisch jaar. Die vond voor het eerst in de geschiedenis midden in de stad plaats. De stoet van in toga’s gehulde hoogleraren en bestuurders trok van de bibliotheek aan de Hoogstraat naar de Sint-Laurenskerk. Zowel bij deze gelegenheid als bij de viering van de 88ste verjaardag van de universiteit zijn thema’s gekozen



### Internationale profilering

De nieuwe structuur draagt volgens Van Eijndhoven bij aan de internationalisering van het Nederlandse onderwijs. 'Daarover is de EUR verheugd. We komen zo namelijk sterker te staan in het internationale veld. Studenten behalen een titel die in het buitenland herkend wordt, en ook de omvang van studieonderdelen wordt internationaal vergelijkbaar. Dat vergroot de uitwisselingsmogelijkheden en geeft studenten meer te kiezen. Bovendien kunnen buitenlandse studenten gemakkelijker bij ons terecht, doordat een groot deel van de masteropleidingen in het Engels zal worden gegeven. Met het aanbod aan masteropleidingen kan de universiteit zich profileren en haar (inter)nationale aantrekkingskracht vergroten.' Overigens heeft de EUR volgens de nieuwe CvB-voorzitter over belangstelling niet te klagen: 'In 2001 nam het aantal eerstejaarsstudenten met 12 procent toe. Daarmee waren we landelijk gezien de op een na sterkste groeier. Het aantal afgestudeerden bleef gelijk aan het voorgaande jaar.'

### Een leven lang leren

Een andere ontwikkeling op dit terrein in 2001 is de verdere toename van het aanbod van postinitieel en contractonderwijs. 'De EUR speelt hiermee in op de maatschappelijke tendens van een leven lang leren', licht Van Eijndhoven toe. 'Dat doen we vanuit onze maatschappelijke verantwoordelijkheid, maar ook omdat er een markt is voor dit soort onderwijs. In 2001 hebben we een begin gemaakt met een strategie voor postinitieel onderwijs in de toekomst. De cursussen bedienen verschillende doelgroepen: ouderen, herintreders op de arbeidsmarkt en mensen die zich willen bijscholen. Vooral medici, accountants en juristen hebben een toenemende behoefte aan bijscholing om de ontwikkelingen in het vak te volgen. Bovendien neemt bij sommige studierichtingen het aantal reguliere studenten af.'

### Nieuwe opleidingen

De EUR start met twee nieuwe opleidingen: criminologie en psychologie. 'De studie criminologie, die we in samenwerking met de VU in Amsterdam en de Universiteit Leiden aanbieden, is uniek in Nederland', vertelt Van Eijndhoven niet zonder trots. 'Er was duidelijk behoefte aan een opleiding in dit vakgebied. Onlangs pleitte de Adviesraad voor Wetenschap en Technologiebeleid er nog voor om meer wetenschappelijke aandacht te besteden aan veiligheidsvraagstukken. Studenten kunnen na een propedeuse in de sociale wetenschappen of rechten kiezen voor criminologie. In het onderzoek kunnen verbindingen gelegd worden met geneeskunde en gezondheidswetenschappen. Dit past goed in onze onderzoeksambities, bijvoorbeeld binnen de onderzoeksschool maatschappelijke veiligheid. Ook psychologie slaat een brug tussen sociale wetenschappen en geneeskunde en gezondheidswetenschappen. De belangstelling voor psychologie was groot: 96 eerstejaarsstudenten meldden zich.'

die de verbondenheid van de EUR met de stad Rotterdam symboliseren. De opening van het academisch jaar stond in het teken van 'onze veelkleurige samenleving'; het onderwerp van de dies was 'metropolis', ofwel de moderne stad. In lijn met de traditie verzorgde een van de faculteiten het programma van de dies-viering, dit keer Sociale Wetenschappen. Er waren lezingen van de

scheidende decaan Lehning en zijn opvolger Hafkamp, een flitsende videopresentatie van Engbersen en een demonstratie breakdancing. Het grootste en meest ambitieuze project werd gerealiseerd door het Academisch Ziekenhuis Rotterdam in de vorm van de Sophia Symfonie, het muzikale dagboek van een kind dat een periode in het ziekenhuis verblijft. Dit muziekstuk beleefde een uitvoe-

ring door het Rotterdams Philharmonisch Orkest in de Doelen en verscheen op cd. In dit culturele-hoofdstadjaar hebben ook de studenten zich niet onbetuigd gelaten. Zij organiseerden onder meer een uitverkocht cabaretfestival in Nighttown en een al net zo populaire cultuurnacht in theater Lanta-  
ren/Venster.'

### Praktisch én fundamenteel onderzoek

Vergeleken met de veranderingen aan het onderwijsfront lijkt 2001 op onderzoeksgebied een vrij rustig jaar. Toch tekent zich volgens Van Eijndhoven wel een duidelijke ontwikkeling af. 'Fundamenteel onderzoek vinden we belangrijk maar bij veel onderzoek van de EUR staat ook praktische toepasbaarheid hoog in het vaandel. Vooral bij de faculteit der Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen bestaat er een goede mix tussen beide onderzoeksvormen. Bij de gammafaculteiten is dat lastiger te realiseren. Zij doen minder zuiver fundamenteel onderzoek, omdat ze gemakkelijker financiering vinden in de derde geldstroom. Ons streven is om daar de diepgang van het onderzoek verder te versterken en ruim baan te geven aan onderzoek dat primair gericht is op kennisontwikkeling. We stimuleren dat door geld vrij te maken voor onderzoek dat goed scoort in de criteria van NWO, maar wegens budgetuitputting toch niet door NWO gefinancierd wordt.'

### Stimulans voor vrouwen

Bij de verdeling van de beperkte onderzoeksgelden zet de EUR sterk in op kwaliteit, geeft Van Eijndhoven aan. 'Daarom bevorderen we de deelname aan onderzoekscholen, ook financieel. En we stimuleren de onderlinge competitie via de EUR Fellowships, onderzoeksbeurzen voor jonge hooggekwalificeerde onderzoekers. In 2001 zijn er vier toegekend.'

Vermeldenswaard is volgens Van Eijndhoven verder dat in 2001 twee onderzoekers een bijdrage kregen uit de vernieuwingsimpuls van NWO. 'Dat waren twee vrouwen. Toevallig, maar wel verheugend, want het aantal vrouwen in wetenschappelijke rangen is teleurstellend laag en het afgelopen jaar niet gestegen. Dit is overigens in het hele land een probleem.'

'Om de doorstroming van vrouwelijke universitair docenten naar de functie van universitair hoofddocent te bevorderen, bestaat landelijk het programma ASPASIA. Wij sluiten daarbij aan. Wanneer een als goed beoordeelde aanvraag wegens geldgebrek wordt afgewezen, stelt de EUR zelf financiering beschikbaar. Verder proberen we de instroom van vrouwen te stimuleren, onder andere door de eis te stellen dat in alle benoemingsadviescommissies ten minste één vrouw zit.'



### OPERATIE ERASMUS MEDISCH CENTRUM

In 2001 is een nieuwe mijlpaal bereikt in de vorming van het Erasmus Universitair Medisch Centrum (Erasmus MC), een intensieve samenwerking tussen de faculteit der Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen en het Academisch Ziekenhuis Rotterdam. De uitgangspunten voor de integratie zijn voorgelegd aan de universitaire gemeenschap. Daarmee bestaat op hoofdlijnen overeenstemming over de verdere uitwerking.

José van Eijndhoven: 'Het is een gigantisch project en niet zonder risico's. Gelukkig plukken we de vruchten van de ervaringen van andere universiteiten die ons voorgingen. Daardoor beschikken we over meer modellen voor de invulling van een bestuurlijke structuur. Een belangrijke uitdaging voor ons is ervoor te zorgen dat de activiteiten van het Erasmus MC onderdeel blijven uitmaken van

## Kwaliteitszorg

Van Eijndhoven gaat uitgebreid in op kwaliteit, van onderzoek en van onderwijs. Een belangrijke graadmeter voor kwaliteit zijn externe beoordelingen. 'Iedere vijf jaar vinden visitaties plaats. In 2001 zijn we begonnen de voorbereiding daarop systematischer aan te pakken, met het opzetten van een intern kwaliteitszorgsysteem. Vooralsnog heeft dit het karakter van een pilot; de komende jaren wordt een dergelijk systeem bij alle faculteiten ingevoerd.' Van Eijndhoven vertelt dat de European University Association op initiatief van de EUR in 2001 een Internationalisation Quality Review heeft uitgevoerd. 'Een logisch gevolg van het belang dat wij hechten aan internationaal opereren. De review was lovend over ons beleid voor internationalisering. Uiteraard waren er ook aanbevelingen voor verdere verbetering. Die nemen we nu mee in het beleidsplan voor de komende jaren.'

## Door de ogen van anderen

De opleidingen van de EUR komen ook aan bod in allerlei minder formele externe beoordelingen. Van Eijndhoven noemt er enkele. 'We nemen jaarlijks deel aan de landelijke WO-monitor, die de aansluiting van opleidingen op de arbeidsmarkt onder de loep neemt en oordelen bevat van afgestudeerden. Daar kwamen we positief uit, nog iets beter zelfs dan vorig jaar. En dan zijn er de Keuzegids Hoger Onderwijs en de enquête van het weekblad Elsevier. Studenten gaven ons dezelfde score als een jaar eerder maar waren onder andere minder tevreden over het aanbod aan computerfaciliteiten. Uiteraard doen we hier iets mee. Overigens is de EUR al aan het investeren in de uitbreiding van computerwerkplekken. Dat maakt onderdeel uit van een breed plan dat in 2001 is opgesteld om ICT in te zetten bij onderwijsvernieuwing.'

## Personeelsbeleid

'De EUR wil een aantrekkelijke werkgever zijn, zowel voor het zittende personeel als voor potentiële nieuwe werknemers.' Met dat doel voor ogen zijn in 2001 belangrijke stappen gezet. De CvB-voorzitter vertelt enthousiast over de implementatie van het nieuwe Rotterdamse loopbaan- en beloningsbeleid. 'De kern is vergroting van de inzetbaarheid en de ontwikkelingsmogelijkheden van onze medewerkers. Daarom voeren we een expliciet mobiliteitsbeleid. Mensen zitten niet voor het leven op één functie, maar krijgen iedere vijf jaar een assessment om hun mogelijkheden in kaart te brengen. Ook bij aanstelling vindt een assessment plaats.' Als het gaat om prestatiebeloning loopt de EUR in de universitaire wereld voorop. 'Wetenschappelijk personeel dat goed presteert, of bijzondere kwalificaties heeft op het terrein van onderwijs, onderzoek of management komt in aanmerking voor een hogere salarisschaal.' Verder was er veel aandacht voor terugdringing van het ziekteverzuim: vooruitlopend op de Wet verbetering poortwachter is een betere registratie en begeleiding van zieken opgezet.

## Vernieuwing in de top

Tot slot vonden er in 2001 in bestuurlijk opzicht grote verschuivingen plaats. Collegevoorzitter Van der Molen ging met pensioen, Van Eijndhoven volgde hem op. De vacature voor het derde CvB-lid werd op de valreep in 2001 ingevuld met de benoeming van drs. C.W. van Rooijen, die in mei 2002 in deze functie begint. Verder kregen vijf van de zeven faculteiten een nieuwe decaan. Na de afloop van hun aanstellingstermijn gingen hun voorgangers met pensioen of zetten hun carrière elders voort. Van Eijndhoven: 'We hebben in de top een enthousiast nieuw team, dat zich gezamenlijk gaat inzetten voor de toekomst van de universiteit.'

de universiteit. De andere faculteiten zijn minder evidente natuurlijke partners van de medische poot dan wanneer we bijvoorbeeld farmacie of medische biologie hadden gehad. Toch willen we nadrukkelijk verbanden creëren tussen de verschillende faculteiten. De keuzes in de vormgeving van het nieuwe centrum zullen daar mede op gebaseerd zijn. Waarom zo'n geïntegreerd me-

disch centrum? Dat is niet meer dan logisch: de grens tussen klinisch en niet-patiëntgebonden onderzoek vervaagt steeds meer. Dat geldt ook voor de scheiding tussen theorie en praktijk in de artsopleiding. Bovendien wordt het onderwijsaanbod van het Academisch Ziekenhuis meer en meer verbreed met nieuwe opleidingen bijvoorbeeld in de verpleegkunde. De behoefte groeit om duide-

lijke verbanden aan te brengen, zowel in het onderzoek als in het onderwijs, en de laatste resten van de Berlijnse muur die traditioneel bestond tussen ziekenhuis en faculteit te slechten.'

# Erasmus Universitair Medisch Centrum Rotterdam

*Gedurende het jaar 2001 is zeer intensief verder gewerkt aan de totstandkoming van de integratie van de faculteit der Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen (FGG) en het Academisch Ziekenhuis Rotterdam (AZR) tot het Erasmus Universitair Medisch Centrum Rotterdam (Erasmus MC). De missie luidt als volgt: Erasmus MC is een innovend centrum voor hoogwaardige kennisontwikkeling, opleiding en zorg op het gebied van ziekte en gezondheid.*

## Onderwijs

Op het terrein van onderwijs en opleidingen zijn grote veranderingen gaande. Voor de opleiding tot arts is een nieuw curriculum 'Erasmus arts 2007' ontwikkeld. Dit wordt tussen 2000 en 2007 geïmplementeerd. In de nabije toekomst zal een bachelor-master structuur ingevoerd moeten worden. Er is een trend naar differentiatiemogelijkheden in de artsopleiding en een verbetering van het continuüm arts- en specialistenopleiding. De specialistenopleidingen worden herzien en sommige worden verkort.

De verkorting van de werktijden van assistent-geneeskundigen in opleiding (AGIO's) heeft geleid tot een verlaging van de beschikbare tijd voor onderwijs en een verhoging van het aantal onderwijsbehoevenden. Een verdere uitbreiding van het aantal opleidingsplaatsen voor AGIO's is te verwachten. De druk op onderzoeksprestaties en wetenschappelijke output in het Erasmus MC is groot. Deze veranderingen vinden plaats in een periode van een tekort aan in de zorg functionerende artsen. Het gevaar bestaat dat de balans tussen patiëntenzorg, onderwijs en onderzoek in het Erasmus MC wordt verstoord ten nadele van onderwijs en opleidingen.

Dit geldt eveneens voor de geaffilieerde klinisch-onderwijscentra, waar een groot deel van de klinische fase van de artsopleiding wordt ingevuld. Samenwerking met een Teaching Hospital om klinisch onderwijs op academisch niveau te kunnen handhaven lijkt nodig. Er worden voorts initiatieven ontplooid om in het Erasmus MC het belang van het onderwijs te onderstrepen.



**GALJAARD KIJKT TEVREDEN  
TERUG**

**Prof.dr. Hans Galjaard gaat in 2001 met emeritaat. Sinds 1965 werkte de vader van de prenatale diagnostiek aan de EUR; eerst als hoogleraar celbiologie, later als hoofd van de ziekenhuisafdeling Klinische Genetica die internationale faam verwierf.**

'Voor mensen die terugkijken op een leven van gemiste kansen lijkt het me moeilijk met pensioen te gaan, maar ik heb al mijn mogelijkheden en talenten tot uiting kunnen brengen. In de wetenschap, in mijn klinische werk en in mijn publieke functies. Ik heb zestig promovendi begeleid. Laatst heb ik een avond gegeten met hen allemaal. Dat gaf me wel een ouderlijk gevoel, om al die

Het Erasmus MC acht het zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid om een belangrijke bijdrage te leveren aan de oplossing van het artsentekort door de instroom van studenten te verhogen. Immers, de omvang van de regio Zuidwest Nederland, de organisatie van geaffilieerde klinisch-onderwijscentra en de mogelijkheid een verbintenis met een Teaching Hospital aan te gaan, scheppen de condities om de klinische fase – de bottleneck van de artsopleiding – kwalitatief goed te kunnen blijven invullen. Een adequate financiering om klinische docenten te kunnen vrijmaken of werven voor onderwijs is een conditio sine qua non.

#### Onderzoek

Het Erasmus MC richt zich op onderzoek van gezondheid en ziekte, uitgaande van zijn internationaal erkende expertise in de klinische wetenschappen, gezondheidswetenschappen én biomedische wetenschappen. Het onderzoek moet bijdragen aan de medische kennis en de kennis van gezondheidszorgsystemen, aan een betere gezondheidstoestand en aan de opleiding van studenten, artsen en anderen.

De interactie tussen pre-klinisch en klinisch onderzoek is groot. De ruime aandacht voor translationeel onderzoek wijst hierop. Het Rotterdamse profiel onderscheidt zich landelijk door de aanwezigheid van het instituut Beleid en Management van de Gezondheidszorg, en afdelingen als Maatschappelijke Gezondheidszorg, Epidemiologie en een sterk ontwikkeld instituut voor doelmatigheidsonderzoek (IMTA). Deze disciplines zijn van groot belang voor de ontwikkeling en uitvoering van patiëntgebonden onderzoek en doelmatigheidsonderzoek. Rotterdam scoort op dat terrein dan ook uitstekend.

Het Erasmus MC werkt aan een stroomlijning van de onderzoeksbeleidsorganisatie en van het onderzoeksbeleid. Besloten is in het eerste deel van 2002 de adviescommissies voor onderzoek binnen AZR en FGG-EUR te bundelen in één Wetenschapsadviescommissie voor het Erasmus MC. Ook de ondersteuningsunits voor onderzoeksbeleid en -advisering zullen samengevoegd worden. De decaan is portefeuillehouder onderzoek en onderwijs binnen de Raad van Bestuur Erasmus MC.

#### Organisatie

Ter afstemming van de wederzijdse activiteiten en ter voorbereiding van de totstandkoming van het Erasmus MC, is vanaf 1 september 2000 een voorlopige Raad van Bestuur van het Erasmus MC geformeerd, waarin de decaan van de FGG en het bestuur van het AZR zitting hebben genomen. Door de Raad van Bestuur is voor de verdere uitwerking van het Erasmus MC een projectorganisatie ingesteld. Deze projectorganisatie omvat een stuurgroep met een zevental projectgroepen waarin aandacht wordt besteed aan de volgende aspecten: het besturingsmodel, de regeling van de medezeggenschap, de arbeidsvoorwaarden en het sociaal beleid, informatiemanagement, de coördinatie van de kerntaken onderwijs, onderzoek en patiëntenzorg, de geldstromen en het financieel beleid, de gebouwen en de facilitaire voorzieningen en de extramuraal gefinancierde onderzoeksactiviteiten.

In mei 2001 heeft de Raad van Bestuur de nota 'Structuurschets organisatie Erasmus MC' aan het College van Bestuur (CvB) van de universiteit voorgelegd. In deze nota wordt de mogelijke structuur van de toekomstige organisatie geschetst en worden verschillende deelreorganisaties onderscheiden om tot de nieuwe organisatie van het Erasmus MC te komen.

mensen uit de hele wereld bij elkaar te zien. Het geeft me ook de zekerheid dat er continuïteit is in het onderzoek naar erfelijkheid. In acht klinieken in Nederland krijgen nu jaarlijks 80.000 mensen erfelijkheidsvoorlichting en -onderzoek. Dat heb ik in de jaren zeventig met de zorgverzekeraars op gang kunnen brengen. Internationaal heb ik mogen bijdragen als lid van de Unesco en

consulent voor de VN en de WHO. Ik heb achthonderd lezingen gehouden in zo'n vijftig landen, en in eigen land veel voor televisie gedaan en enkele publieksboeken geschreven. Dat is bevredigend. Het was wel heel hard werken, maar dat hoort erbij. Ik ben nu met emeritaat, maar mocht mijn kamer en mijn secretaresse op Klinische Genetica aanhouden. Ik word nog steeds om

advies en lezingen gevraagd en dat kan ik niet allemaal thuis hebben. Mijn vrouw zou me wegsturen. Bovendien ben ik een nieuw boek aan het schrijven: 'Gezondheid kent geen grenzen'.'

De nota is door het College van Bestuur ter advisering voorgelegd aan de daartoe geëigende medezeggenschapsorganen. Daarbij heeft het College aangegeven dat het bij de nadere uitwerking van de diverse onderdelen van de vorming van het Erasmus MC de desbetreffende voorstellen zal toetsen aan negen uitgangspunten die door de Raad van Bestuur van het Erasmus MC worden onderschreven.

#### **Geïntegreerd beleid en beheer**

Het uitgangspunt van de structuurschets organisatie Erasmus MC wordt door het CvB onderschreven. Voor het universitair medisch cluster in Rotterdam (FGG en AZR, d.w.z. onderwijs, onderzoek en patiëntenzorg) is het van groot belang dat zoveel als mogelijk wordt uitgegaan van een gezamenlijk strategisch/inhoudelijk beleid, een geïntegreerde aansturing van de aanwezige deskundigheid en geïntegreerd beheer.

#### **Universitair karakter**

Als tweede uitgangspunt hanteert het CvB de versterking van het universitaire karakter van het te vormen samenwerkingsverband. Het Erasmus MC vormt als het ware een krachtige faculteit binnen de EUR omdat de samenwerking tussen universiteit en academisch ziekenhuis kan worden gezien als een academische alliantie. Dit dient ook in voor te stellen regelingen tot uiting te komen.

#### **Breedte en profiel EUR**

De band tussen de EUR en het Erasmus MC dient hecht te zijn, zodat EUR en Erasmus MC daar beide meerwaarde aan kunnen ontlelen. De EUR onderscheidt zich van andere universiteiten doordat zij niet een brede waaier aan zeer diverse disciplines huisvest, maar een sterke oriëntatie heeft op het bestuderen van maatschappelijke en gezondheidsproblemen. In de strategische positionering van de EUR is het daarom van groot belang dat de potenties van de maatschappijfaculteiten en de FGG (straks Erasmus MC) optimaal gebruikt worden en dat deze waar mogelijk geïntegreerd worden ingezet.

#### **GUO**

De samenwerking wordt wat de topstructuur betreft vormgegeven door het instellen van een Gemeenschappelijk Uitvoerend Orgaan (GUO) dat is samengesteld door aan de Raad van Bestuur van het AZR de decaan van de FGG toe te voegen, in de toekomst eventueel als voorzitter. Aan het GUO worden de wettelijke taken opgedragen van het AZR en de FGG/EUR, implicerend de delegatie van beheerstaken door het CvB.



**TIENDUIZEND KINDEREN,  
TWINTIG JAAR LANG**

**Van voor hun geboorte tot in hun volwassenheid worden tienduizend Rotterdamse kinderen gevolgd door Generation R om te ontdekken wat een gezonde ontwikkeling bevordert of juist verstoort. Dr. Rosalinde Snijders is programmaleider van dit grootschalige onderzoek.**

‘Elke fase van dit onderzoek is verbazingwekkend. We zijn in december 2001 van start gegaan met de prenatale fase, en de bereidheid om mee te werken is groot. In elk Rotterdams ziekenhuis zit iemand van Generation R om de intake te doen. Dat is uniek! Voor de uitvoering van het onderzoek werken gynaecologen en kinderartsen in zeven ziekenhuizen mee. Daarnaast zijn alle verlos-

#### **Beheer**

Voor de aansturing van de primaire processen (onderwijs, onderzoek en patiëntenzorg) is goed management en beheer noodzakelijk. Nu vindt dit plaats bij het AZR, de FGG en de EUR. Analyse per taakveld moet uitwijzen vanuit welke organisatie en welke locatie de ondersteuning het best kan worden verzorgd. Efficiency, effectiviteit en de mate van specialisatie spelen bij de invulling een belangrijke rol.

#### **Onderwijs en onderzoek**

Het bovenstaande impliceert dat het CvB de decaan van de FGG, die in die functie deel uitmaakt van het bestuur van het Erasmus MC, als eerstverantwoordelijke blijvend moet kunnen aanspreken op de kwaliteit en kwantiteit van het onderwijs en onderzoek binnen het nieuwe samenwerkingsverband. In de toekomstige relatie EUR-AZR, belichaamd in het Erasmus MC, moeten hiervoor optimale voorwaarden worden geschapen. De middelen die het CvB ter beschikking stelt aan de FGG voor onderwijs en onderzoek dienen voor deze activiteiten te worden ingezet. Ten einde te kunnen beoordelen hoe dit wordt gerealiseerd, zal het bestuur van het Erasmus MC via de decaan rapporteren.

#### **Hoogleraren**

Het CvB heeft en behoudt het benoemingsrecht van hoogleraren. Het doen van voorstellen voor het instellen van leerstoelen en instellen van commissies voor het opstellen van structuurrapporten is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de decaan en de RvB van het Erasmus MC. Het doen van voorstellen aan het CvB voor het benoemen van (bijzonder) hoogleraren blijft de verantwoordelijkheid van de decaan. De decaan volgt bij benoemingen de regeling die de EUR hanteert voor de benoeming van hoogleraren. De finale benoeming en ontslag van hoogleraren is de verantwoordelijkheid van het CvB. Om die reden zullen de hoogleraren in principe een nul-aanstelling krijgen bij de Erasmus Universiteit Rotterdam.

#### **Medewerkers**

Om de integratie van beheer binnen het Erasmus MC te realiseren treedt het personeel van de FGG in dienst van het AZR/Erasmus MC.

#### **Raden van Toezicht**

Het ligt in het voornemen om op enige termijn de beide Raden van Toezicht van EUR en AZR samen te voegen, met als tussenstadium een vorm van personele unie.

Aan het einde van het verslagjaar hebben alle medezeggenschapsorganen er in principe mee ingestemd de vormgeving van het Erasmus MC verder uit te werken.

kundigen en het regionale huisartsenlaboratorium erbij betrokken. In de prenatale fase zijn we benieuwd naar de groei van het kind, de voeding van de moeder, haar algemene gezondheid, de emotionele status en familie-anamnese van de aanstaande ouders, en de sociale en fysieke omgeving. Experts hebben vragen aangeleverd op praktisch elk vakgebied waar aanwijzingen gevonden zijn dat er

invloed is op de ontwikkeling van kinderen: psychiatrie, rechtspsychologie, kindergeneeskunde et cetera. Het was een geweldige klus om vanuit al die vakgebieden gevalideerde vragenlijsten samen te voegen tot een logische eenheid. Vijf jaar geleden zijn we begonnen met het globale plan en nu hebben we zo'n 450 kinderen in het onderzoek. Dit aantal gaat exponentieel omhoog en we ver-

wachten over twee jaar compleet te zijn: tienduizend kinderen. Het is de bedoeling er steeds meer onderzoekers bij te betrekken. Zo wil het Doveninstituut zich bij ons onderzoek aansluiten. Dat is prachtig.'



# Onderwijs

*Rekening houdend met de actuele maatschappelijke behoefte en ontwikkeling leidt de Erasmus Universiteit Rotterdam studenten op tot wetenschappelijk geschoolden, met een nadruk op academische vorming op het raakvlak van kennisontwikkeling en kennis-toepassing vanuit een interdisciplinaire benadering. In 2001 is het aantal studenten opnieuw gegroeid. Ook het opleidingsrendement is gestegen. In vergelijkend onderzoek en vergelijkende enquêtes wordt het onderwijs aan de EUR gunstig beoordeeld. De EUR is klaar voor de invoering van de bachelor-masterstructuur. Geavanceerde informatie- en communicatietechnologie is in 2001 instellingsbreed ingevoerd. Het internationale profiel is verder versterkt.*

‘Het onderwijs aan de EUR is sterk toepassingsgericht, heeft een multidisciplinair karakter, loopt in de meest letterlijke zin met zijn tijd mee, is sterk internationaal georiënteerd en richt zich op Rotterdam en de regio alsmede op het bedrijfsleven.’ Deze conclusie trok het Onderwijskundig Expertise Centrum Rotterdam (OECR) in 2001 na een inventarisatie van onderwijsprofielen van opleidingen aan de EUR. Het OECR constateerde ook dat het onderwijs zich steeds meer toespitst op de individuele student en dat nieuwe werkvormen als probleemgestuurd onderwijs, project-onderwijs, vaardighedenonderwijs en discussiegroepen de plaats innemen van de traditionele hoor- en werkcolleges. Steeds vaker worden de verschillende vakken in een oplei-

ding gecombineerd aangeboden in thematisch onderwijs, thematische specialisaties en interdisciplinaire onderdelen. Door de zeven faculteiten van de EUR werden in 2001 in totaal 18 initiële opleidingen aangeboden (zie bijlage Erasmus Universiteit in kort bestek).

## STUDENTEN IN CIJFERS

De instroom van nieuwe studenten aan de EUR vertoonde in 2001 een forse groei: 3295 nieuwe studenten schreven zich in voor een opleiding in het initieel onderwijs, tegenover 2939 in 2000. Dat betekent een stijging van niet minder dan 12 procent en het hoogste aantal eerstejaarsstudenten aan de EUR over de afgelopen tien jaar. Ruim zestig procent van de nieuwe studenten komt uit de provincie Zuid-Holland.

*Tabel 1 Aantallen nieuwe studenten aan de EUR (bekostigingsgegevens, voltijd- en deeltijdstudenten) uitgesplitst naar opleiding en faculteit (peildatum 1 december). De opleidingen Fiscale Economie, Fiscaal Recht en Wijsbegeerte van een wetenschapsgebied kennen geen eigen propedeuse. Studenten die met deze opleidingen begonnen, maar niet eerder aan de EUR waren ingeschreven, zijn niet afzonderlijk vermeld maar wel opgenomen in de subtotalen van de faculteiten en in het totaal van de EUR.*

## RETOUR ROTTERDAM-SJANGHAI

Het ontstaan was min of meer toevallig. Inmiddels is het China-Holland Education and Research Centre (CHERC) een alom gerenommeerd kennisinstituut en intermediair voor contacten met China. Prof. W.M. Lammerts van Bueren is vanaf het begin bij CHERC betrokken.

‘Een bedrijf, onderwijsinstelling of student wil iets in China? Wij hebben de contacten. In opdracht van het havenbedrijf hebben we in China bijvoorbeeld een studie laten uitvoeren op het gebied van containers. In dit geval door Chinese onderzoekers, maar ook Rotterdamse studenten doen regelmatig onderzoek in China. Ons netwerk is zeer uitgebreid: we onderhouden contacten met zo’n



	97/98	98/99	99/00	00/01	01/02
Economie	591	814	731	576	647
Econometrie en Operationele Research	96	74	71	53	57
Japankunde	16	10	11	11	13
Informatica & Economie	0	0	0	108	141
<b>Totaal Economische Wetenschappen</b>	<b>703</b>	<b>898</b>	<b>814</b>	<b>748</b>	<b>861</b>
Nederlands Recht	457	514	540	572	542
<b>Totaal Rechtsgeleerdheid</b>	<b>463</b>	<b>516</b>	<b>547</b>	<b>578</b>	<b>547</b>
Sociologie	59	82	65	68	84
Bestuurskunde	140	146	136	146	145
<b>Totaal Sociale Wetenschappen</b>	<b>199</b>	<b>228</b>	<b>201</b>	<b>214</b>	<b>229</b>
Geneeskunde	259	257	243	262	263
Algemene Gezondheidswetenschappen	166	137	125	108	93
<b>Totaal Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen</b>	<b>425</b>	<b>394</b>	<b>368</b>	<b>370</b>	<b>356</b>
Wijsbegeerte	14	7	15	20	23
<b>Totaal Wijsbegeerte</b>	<b>14</b>	<b>8</b>	<b>15</b>	<b>21</b>	<b>24</b>
Geschiedenis	43	62	57	61	62
Algemene Cultuurwetenschappen	42	38	52	66	64
<b>Totaal Historische en Kunstwetenschappen</b>	<b>85</b>	<b>100</b>	<b>109</b>	<b>127</b>	<b>126</b>
Bedrijfskunde	839	1028	1059	721	923
Business Administration	0	0	0	160	229
<b>Totaal Bedrijfskunde</b>	<b>839</b>	<b>1028</b>	<b>1059</b>	<b>881</b>	<b>1152</b>
<b>Totaal</b>	<b>2728</b>	<b>3172</b>	<b>3113</b>	<b>2939</b>	<b>3295</b>



twintig Chinese universiteiten en tal van bedrijven en instellingen, daar en in ons eigen land. Bij het bezoek van minister Hermans aan China in februari 2001 hebben we een 'Round Table Seminar' georganiseerd om toppers uit het Nederlandse en Chinese bedrijfsleven en de universiteiten met elkaar in contact te brengen. Een groot succes: over en weer zijn de behoeften en mogelijkheden

verkend. Denk aan managementtraining, toegepaste onderzoeksoopdrachten en stageplaatsen. Eigenlijk is CHERC een uitvloeisel van de zusterstadrelatie van Rotterdam met Sjanghai. In 1985 hebben wij daar op uitnodiging van de burgemeester van Sjanghai de eerste wetenschappelijke contacten aangeknoopt. Hieruit kwamen steeds meer activiteiten voort en ontstond behoefte aan bun-

deling. Vandaar het centrum, dat ook een vestiging heeft in Sjanghai. We zijn vooral een intermediair. Ook voor de bemiddeling van Chinese studenten op promotieplaatsen in Rotterdam. Daar is enorm veel belangstelling voor. Geen wonder, want internationale bedrijven die in China zijn gevestigd, staan te springen om Chinees personeel dat in het Westen heeft gestudeerd.'

In het studiejaar 2000/2001 zijn in totaal 1805 studenten afgestudeerd, een lichte stijging ten opzichte van het voorgaande jaar. Tegenover een opmerkelijke daling van het aantal afgestudeerden aan de faculteit der Economische Wetenschappen, staat een even zo grote stijging van het aantal afgestudeerden aan de faculteit der Bedrijfskunde.

Tabel 2 Afgestudeerden EUR per faculteit

	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01
Economische Wetenschappen	784	619	601	500	425
Rechtsgeleerdheid	313	284	262	265	259
Sociale Wetenschappen	158	107	126	112	98
Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	489	442	469	471	494
Wijsbegeerte	15	5	15	9	7
Historische en Kunstwetenschappen	102	83	63	56	59
Bedrijfskunde	402	321	454	388	463
<b>Totaal</b>	<b>2263</b>	<b>1861</b>	<b>1990</b>	<b>1801</b>	<b>1805</b>

Het totale aantal studenten dat initieel onderwijs volgt aan de EUR is in 2001 opnieuw gestegen. De verwachting is dat met de invoering van de bachelor-masterstructuur het aantal studenten uit andere provincies en uit het buitenland zal toenemen. Dat een groot aantal master-opleidingen in de Engelse taal verzorgd gaat worden, zal daaraan bijdragen.

	1997	1998	1999	2000	2001
Totaal	14.079	14.348	14.610	14.708	15.214

Tabel 3 Totaal aantal studenten aan de EUR, voltijd- en deeltijd studenten en extraneï (peildatum 1 december)



INTERNET:  
HYPE OF REVOLUTIE?

**Willem Verbeke, hoogleraar Accountmanagement, houdt zich intensief bezig met het verschijnsel e-commerce. Hij geeft er les over, doet er onderzoek naar en heeft er vooral diep over nagedacht. Zag hij de ineenstorting van de 'nieuwe economie' aankomen?**

'Als hoogleraar doe ik niet aan toekomstvoorspellingen, maar denk ik na over de wereld. De internethype is ontstaan doordat mensen gingen roepen dat we aan het begin stonden van de 'nieuwe economie'. Meestal waren dat trouwens geen economen. In die sfeer van elkaar opjatten werden mensen gek en ontstonden verkeerde verwachtingen. Alsof de wetten van economie ineens niet

## RENDEMENT

Het rendement van het onderwijs wordt uitgedrukt in het percentage studenten dat in twee of drie jaar de propedeuse afrondt (propedeuserendement) en het percentage studenten dat na zes of acht jaar het doctoraalexamen behaalt (opleidingsrendement). De EUR kent geen centraal vastgestelde streefcijfers maar faculteiten worden voortdurend aangespoord om de rendementen van de verschillende opleidingen te verhogen. Zo is bij de interne verdeling van financiële middelen het aantal behaalde propedeuse- en doctoraaldiploma's een van de bekostigingsparameters.

De faculteiten gebruiken verschillende methoden om het rendement te verhogen. De faculteit der Bedrijfskunde werkt al enkele jaren met een intensieve studiebegeleiding en een bindend studieadvies (bsa) na het eerste jaar. Daarmee wordt beoogd de feitelijke studieduur te verkorten, een cultuur van vrijblijvendheid terug te dringen en de selectieve functie van de propedeuse te versterken. Uit een evaluatie is gebleken dat de combinatie van studiebegeleiding en bsa inderdaad effect sorteert, wat zich onder meer uit in een hoger percentage studenten dat in een jaar de propedeuse behaalt. Binnen de faculteit der Economische Wetenschappen kunnen studenten er elk trimester voor kiezen per vak een contract te sluiten. Als aan de overeengekomen onderwijs- en studieverplichtingen is voldaan, wordt een bonus toegekend in de vorm van een hogere waardering van het tentamen met een half punt.

Om een landelijke vergelijking mogelijk te maken zijn de EUR-opleidingen volgens een richtlijn van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen als volgt gegroepeerd in vijf Hoger Onderwijs en Onderzoeksgebieden (HOOP-gebieden).

HOOP-gebied	EUR-opleiding
Gezondheid	Geneeskunde
	Algemene Gezondheidswetenschappen
Economie	Economie
	Econometrie en Operationele Research
	Informatica en Economie
	Fiscale Economie
	Japankunde
Recht	Bedrijfswetenschappen
	Business Administration
	Nederlands recht
	Fiscaal recht
	Bestuurskunde
Gedrag en Maatschappij	Sociologie
	Psychologie
Taal en Cultuur	Algemene Cultuurwetenschappen
	Geschiedenis
	Wijsbegeerte
	Wijsbegeerte van een wetenschapsgebied

Alleen eerstejaarsstudenten met een VWO-diploma die in de propedeusefase aan een voltijdse opleiding hebben deelgenomen zijn in de hierna volgende tabellen verwerkt. De cijfers zijn afkomstig uit Kengetallen Universitair Onderwijs van de Vereniging van Nederlandse Universiteiten (VSNU).

meer zouden opgaan. Onzin! Geen nieuwe economie dus, wel een andere manier van zaken doen, via nieuwe technologieën. E-commerce veroorzaakt wel degelijk een revolutie, alleen anders dan velen dachten. En we staan pas aan het begin! Je ziet een nieuw businessmodel ontstaan: bedrijven worden meer en meer netwerkorganisaties. Grote bedrijven beginnen daarmee en vervol-

gens nemen andere organisaties het over. De gevolgen zijn enorm. Neem ABN AMRO, die z'n hele organisatie aan het herstructureren is. Een groot deel van het werk vervalt door automatisering of outsourcing, maar aan de andere kant ontstaat nieuwe hoogwaardige arbeid. Vooral om de enorme hoeveelheden kennis te verwerken en te interpreteren zijn veel mensen nodig. Klanten raken de weg

kwijt in de overvloed aan informatie. Onderzoek wijst uit dat tegenwoordig de verkoper met de beknoptste boodschap het beste scoort. De kenniseconomie vraagt om een nieuwe manier van denken. Als het aan mij ligt komt daarvoor een aparte opleiding aan de universiteit. IT-denken heeft de toekomst.'

### Propedeuserendement

De tabellen laten zien dat het propedeuserendement over alle opleidingen tezamen gedurende de afgelopen vijf jaar nauwelijks schommelingen vertoont (circa 60% na twee jaar en circa 70% na drie jaar). De rendementen per HOOP-gebied vertonen echter grote verschillen en binnen bepaalde HOOP-gebieden zijn wel grote schommelingen.

Tabel 4 Propedeuserendement EUR na 2 jaar.

	94/95	95/96	96/97	97/98	98/99
Economie	60	58	58	56	53
Gedrag en Maatschappij	69	64	66	49	71
Gezondheid	69	67	75	76	76
Recht	56	61	64	59	59
Taal en Cultuur	58	75	67	60	77
<b>Totaal</b>	<b>61</b>	<b>61</b>	<b>62</b>	<b>59</b>	<b>59</b>

Tabel 5 Propedeuserendement EUR na 3 jaar.

	93/94	94/95	95/96	96/97	97/98
Economie	66	69	69	68	68
Gedrag en Maatschappij	60	81	68	73	50
Gezondheid	75	77	77	80	82
Recht	60	66	68	69	65
Taal en Cultuur	55	65	78	73	67
<b>Totaal</b>	<b>66</b>	<b>70</b>	<b>70</b>	<b>71</b>	<b>69</b>



#### OEFENEN MET EEN ECHTE RECHTER

Op 15 november 2001 ondertekenen de Rechtbank Rotterdam en de faculteit der Rechtsgeleerdheid een samenwerkingsstatuut. Prof.dr. Jaap W. de Zwaan, decaan van de faculteit, over de wederzijdse voordelen van deze unieke samenwerking.

'Internationaal terrorisme of het vreemdelingenrecht: de rechtbankleden kunnen ontwikkelingen op deze en andere gebieden doorgronden moeilijker bijhouden dan onze experts. Daarom kunnen zij bij ons terecht voor opfriscursussen op alle gebieden van het recht. Deze opleidingen zijn tailor made, dus specifiek op de behoeften van de rechtbankleden afgestemd. Andersom kunnen wij hen in-

## Opleidingsrendement

Over de gehele linie is het opleidingsrendement na 6 jaar (tabel 6) de afgelopen jaren gestegen. Het percentage afgestudeerden na 8 jaar (tabel 7) is voor alle opleidingen tezamen nauwelijks veranderd. De rendementen per HOOP-gebied vertonen grote verschillen.

Tabel 6 Opleidingsrendement na 6 jaar.

	90/91	91/92	92/93	93/94	94/95
Economie	27	31	29	31	35
Gedrag en Maatschappij	34	35	33	34	39
Gezondheid	65	72	70	66	72
Recht	32	31	32	29	33
Taal en Cultuur	23	30	31	32	24
<b>Totaal</b>	<b>32</b>	<b>35</b>	<b>34</b>	<b>35</b>	<b>39</b>

Tabel 7 Opleidingsrendement na 8 jaar.

	88/89	89/90	90/91	91/92	92/93
Economie	50	51	50	49	51
Gedrag en Maatschappij	57	46	43	44	47
Gezondheid	79	77	73	75	77
Recht	54	51	53	47	49
Taal en Cultuur	43	39	34	39	38
<b>Totaal</b>	<b>54</b>	<b>52</b>	<b>51</b>	<b>51</b>	<b>52</b>

schakelen bij vaardigheidstrainingen, zoals de oefenrechtbank. Daarvoor levert de rechtbank leden uit de zittende en – mogelijk ook – uit de staande magistratuur. Dus zowel rechters als leden van het Openbaar Ministerie. Als onze studenten gaan oefenen, treffen ze niet een docent aan die een toga heeft aangetrokken; ze hebben een echte rechter tegenover zich. Daarnaast kunnen onze stu-

denten stage gaan lopen bij de rechtbank, bijvoorbeeld als assistent-griffier. Dat is voor beide partijen interessant, want de rechtbank maakt zo wellicht kennis met de toekomstige juniorleden van de rechterlijke macht. Deze samenwerking bestaat nog nergens anders in Nederland. Voor ons is dit de eerste stap naar een nieuw profiel voor de faculteit. Daarnaast denken we erover een tweejarige

master rechtspleging te starten, met het oog op de beroepsopleiding van magistratuur en advocaten. In samenwerking met de rechtbank en eventueel de Orde van Advocaten; deze organisaties hebben er belang bij een deel van hun opleiding uit te besteden. Ons ideaal is een bijzondere leerstoel rechtspleging te kunnen instellen.'

## KWALITEIT

Voortdurende verbetering van de kwaliteit van de opleidingen is een van de speerpunten van het beleid van de EUR. Studenten verwachten dat het onderwijs dat zij volgen van hoog niveau is. De samenleving vraagt om goed opgeleide academici. Daarnaast speelt de positie die universiteiten en hun opleidingen ten opzichte van elkaar innemen een steeds belangrijkere rol in de voorlichting naar aankomend studenten. Alle faculteiten gebruiken instrumenten om de bestaande onderwijsprogramma's te beoordelen. Vaak zijn dit enquêtes die onder studenten worden afgenomen, waarin zowel inhoud als onderwijskundige kwaliteit van het genoten onderwijs aan de orde komen. Uitkomsten van dergelijke enquêtes vinden hun weg naar opleidingscommissies, faculteitsbestuur en docenten.

In het kader van het streven naar de invoering van een kwaliteitssysteem bij de faculteiten is in 2001 bij de faculteit der Economische Wetenschappen een proefproject van start gegaan. Bezien wordt of de werkwijze zoals beschreven in het 'Werkdocument kwaliteitszorg onderwijs Erasmus Universiteit Rotterdam', wenselijk en haalbaar is. Het onderzoek wordt afgerond in 2002.

In 2001 hebben geen onderwijsvisitaties van de VSNU plaatsgevonden. De faculteiten der Economische Wetenschappen, Bedrijfskunde, Wijsbegeerte en Rechtsgeleerdheid zijn in het verslagjaar begonnen met de voorbereiding van de zelfstudie ten behoeve van de visitaties die in 2002 zullen plaatsvinden.

### Kwaliteit beoordeeld

De EUR is in 2001 op verschillende manieren de maat genomen en vergeleken met andere instellingen voor wetenschappelijk onderwijs.

### Keuzegids Hoger Onderwijs

De Keuzegids Hoger Onderwijs, die jaarlijks verschijnt, presenteert de resultaten van een 'Kwaliteitstest Universiteiten-Hogescholen' die wordt uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. De opleidingen worden daarin vergeleken op aspecten als studentenoordeel (enquête), deskundigenoordeel (rapporten visitatiecommissies), studietempo (rendementscijfers) en de positie van afgestudeerden (arbeidsmarktmonitor) en op basis daarvan wordt een eindcijfer gegeven. De EUR kreeg in de Keuzegids Hoger Onderwijs 2001/2002 een 7,01 als eindcijfer en belandde daarmee op de elfde positie; nummer een op de ranglijst kreeg een 7,26 als eindcijfer. In 2000 was een 7,04 nog goed voor een achtste positie van de EUR. De opleidingen van de EUR scoren over het algemeen gemiddeld; vier opleidingen scoorden hoger en drie opleidingen scoorden lager dan het landelijk gemiddelde.



### ZORGEN IN EUROPA

Op 14 juni 2001 promoveert sociologe Laura den Dulk op haar onderzoek naar **Work Family Arrangements: een internationale studie naar de voorzieningen die werkgevers bieden om werk te combineren met zorgtaken.**

'Internationale vergelijking levert interessante verschillen op. In Nederland leveren werkgevers vooral een bijdrage aan de kinderopvang, maar bieden ze minder verlofregelingen. Dat is niet vreemd gezien de personeelsschaarste. Als een kind naar de opvang kan, hebben de ouders tijd om te werken, terwijl verlof juist ten koste gaat van de werktijd. Maar er speelt ook iets anders mee,

#### **WO-Monitor**

De EUR neemt sinds 1997 deel aan het landelijke onderzoek onder universiteiten dat wordt gecoördineerd door de VSNU. De resultaten verschijnen jaarlijks in de WO-Monitor. Deze verschaft instellingen informatie over de aansluiting van opleidingen op de arbeidsmarkt en vervolgoopleidingen en geeft ook een indruk van het oordeel van afgestudeerden over het onderwijs dat zij bij de betreffende onderwijsinstelling hebben genoten. De WO-Monitor 2000 laat voor de EUR een hoge waardering zien voor de kwaliteit van de docenten, voor de samenhang tussen de vakken en de keuzemogelijkheden in de studie. De voorlichting aan studenten over de arbeidsmarktsituatie en de voorbereiding op de beroepspraktijk werden in 2001 aanzienlijk hoger gewaardeerd dan in het jaar daarvoor. 91 procent van de afgestudeerden van de EUR is tevreden over de aansluiting van de opleiding op de huidige functie. Het arbeidsmarktperspectief voor studenten aan de EUR is zeer gunstig.

#### **Elsevier/NIPO**

Het weekblad Elsevier publiceert ieder najaar de resultaten van een NIPO-onderzoek onder studenten en hoogleraren. Dit onderzoek beoordeelt een groot aantal WO- en HBO-opleidingen op het niveau, de inhoud en de inrichting van het onderwijs; de inzet van docenten; de faciliteiten; de toetsing en de communicatie met studenten. Zeven EUR-opleidingen werden beoordeeld door studenten en tien door hoogleraren. De opleidingen van de EUR doen het in 2001 gemiddeld genomen even goed als in 2000. Van jaar tot jaar treden geen grote verschuivingen op in de rapportcijfers die studenten aan opleidingen geven. De rapportcijfers lagen in 2001 tussen 6,8 en 7,3. Bij hoogleraren scoorde de EUR gemiddeld net iets hoger dan bij studenten. In de categorie 'de beste universiteiten' is de EUR vergeleken met twee andere 'kleine' universiteiten. De EUR staat in 2001 op de tweede plaats volgens het oordeel van de hoogleraren. Dat is een verbetering ten opzichte van een jaar eerder, waarin de tweede plaats nog werd gedeeld.

namelijk dat onze overheid actief stimuleert dat werkgevers iets aan kinderopvang doen. In Groot-Brittannië en Italië gebeurt dat niet en zie je dat iedere werkgever kiest wat in zijn situatie het minste kost en het meeste oplevert. Een kort vaderschapsverlof – zoals Britse mannen hebben – is veel goedkoper dan kinderopvang, en het levert toch goodwill op. De Zweedse overheid heeft het

meeste geregeld, waardoor voor iedereen dezelfde uitgebreide voorzieningen beschikbaar zijn. Mijn conclusie is dat uit oogpunt van emancipatie de overheid een belangrijke stimulerende taak heeft in het realiseren van kinderopvang en verlof. Alleen dan krijg je voorzieningen die voor iedereen toegankelijk zijn. Als je het geheel aan de markt overlaat, komt dat niet voor elkaar. Daarnaast moeten

werkgevers beseffen dat ze baat hebben bij goede arbeid-en-zorgregelingen. Dat is goed voor hun imago en om werknemers te binden. In die zin valt er zeker iets te leren uit het onderzoek. Ook voor de Erasmusuniversiteit zelf trouwens.'

## ONDERWIJSVERNIEUWING

De Europese ministers van onderwijs ondertekenden in 1999 in Bologna (een van de oudste universiteitssteden van Europa en in het begin van de zestiende eeuw ook enige tijd de verblijfplaats van Desiderius Erasmus) de Bologna Verklaring. Afgesproken werd dat ieder land een hoger onderwijssysteem creëert met onderling vergelijkbare niveaus en met twee cycli: de bachelor-masterstructuur. Invoering van dit systeem moet leiden tot een onderwijsaanbod dat internationaal erkend is, meer flexibiliteit biedt en mogelijkheden schept om na een bacheloropleiding aan een universiteit een masteropleiding te volgen aan een andere universiteit. In het wetenschappelijk onderwijs legt de bachelor een brede academische basis en zorgt de master voor verdieping en specialisatie.

### Invoering bachelor-masterstructuur

Plannen voor de implementatie van het nieuwe model aan de EUR zijn in 2001 uitgewerkt in het rapport Bachelor-masterstructuur ingevoerd. In dit rapport is de onderwijsmissie en de wetenschappelijke visie geformuleerd: de EUR bereidt studenten, vanuit een wetenschappelijke basis, voor op een leidende positie in een snel veranderende en internationaal georiënteerde samenleving. Een snel veranderende samenleving vraagt om afgestudeerden die unieke en complexe vraagstukken op adequate wijze kunnen oplossen. Naast het toepassen van bestaande technieken bestaat een wetenschappelijke aanpak met name uit het ontwikkelen van nieuwe methoden om vraagstukken van maatschappelijke of wetenschappelijke aard te diagnosticeren, te analyseren en op te lossen.

## Bacheloropleiding

Centraal bij de bacheloropleiding staat het verwerven van voldoende kennis, vaardigheden met daarbij de juiste attitude, teneinde een masteropleiding te kunnen volgen. Aan het einde van de bacheloropleiding schrijft de student een 'gezelproef', bijvoorbeeld in de richting van de aansluitende masteropleiding. De EUR heeft gekozen voor discipline-georiënteerde bacheloropleidingen met een major-minor structuur, met hoofdvakken (majors) in de eigen studierichting en grote bijvakken (minors) in de eigen of een andere opleiding. Met een dergelijke bachelor kan het niveau van de opleiding hoog worden gehouden en biedt het een goede verbinding met de aansluitende masteropleiding.



### STUDENTEN STRIKKEN PROMINENTEN

'Communicate!' is het thema van de zeventiende Business Week van de Economische Faculteitsvereniging Rotterdam, die duurde van 23 tot en met 26 april 2001. Dit jaarlijkse evenement is uitgegroeid tot een van de grootste en bekendste studentencongressen van Europa. Marijne de Wit, toen tweedejaars student economie, was een van de organisatoren.

'Lord Robertson, de secretaris-generaal van de NAVO kwam speciaal naar Rotterdam om onze Business Week Award in ontvangst te nemen. We stonden met minister Van Aartsen en de rector magnificus bij de ingang van de universiteit om hem op te wachten. Komt hij aangereden in zo'n limousine met een politie-escorte. Geweldig! Ik stond ervan te kijken hoeveel topmensen uit het bedrijfs-



Een minor is een samenhangend onderwijspakket dat voor een verdere verbreding en ontwikkeling van de academische competenties moet zorgen. Door minors aan een andere opleiding te volgen leren studenten over de grenzen van de gekozen hoofdstudierichting heen te kijken. Hierdoor kunnen zij gemakkelijker instromen in een master van een andere discipline. Een tweede initiatief om de bacheloropleiding te verbreden is het concept van 'Honours' programma's. Hierbij kunnen bijzonder gemotiveerde en getalenteerde studenten een speciaal additioneel opleidingstraject volgen, waarvoor een disciplineoverstijgend aanbod wordt ontwikkeld. Het betreft een toegevoegd programma in het tweede en derde jaar van de bacheloropleiding, buiten het curriculum van de reguliere bachelorprogramma's.

#### **Masteropleiding**

Centraal bij de masteropleiding staat dat de student een 'meesterproef' aflegt, waarin hij aantoont voldoende overzicht te hebben over het eigen vakgebied. De aansluiting tussen de bachelor- en de masteropleiding dient voor de student (binnen de discipline) soepel te verlopen. Met nog enkele openstaande vakken in de bachelor is het toegestaan te starten in de masteropleiding. De faculteit regelt dit via de Onderwijs- en Examenregelingen. De afgestudeerde is in staat om – desgewenst – een promotietraject in te gaan. Tevens is de opzet van researchmasters in ontwikkeling. Om overzicht te houden over alle masteropleidingen aan de EUR vindt registratie plaats in een register waarin uitsluitend door decanen en het College van Bestuur erkende opleidingen zijn opgenomen: het EUR-register. Met het oog op de bekostiging duurt de masteropleiding bij voorkeur een jaar. De EUR streeft ernaar het masteraanbod waar mogelijk Engelstalig aan te bieden.

#### **UITBREIDING OPLEIDINGSAANBOD**

Naast onderwijsvernieuwing kiest de EUR ook voor uitbreiding van het aanbod van opleidingen. Leidraad daarbij is academische vorming met een uitdrukkelijk maatschappelijke oriëntatie en aansluiting bij nieuwe ontwikkelingen in de samenleving. In 2001 heeft de EUR toestemming gekregen van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen om twee nieuwe opleidingen te starten, Psychologie en Criminologie. De opleiding Psychologie is ondergebracht bij de faculteit der Sociale Wetenschappen. De studie biedt specialisaties in de arbeids- en organisatiepsychologie, gezondheidspsychologie en onderwijspsychologie. Deze laatste specialisatie is bijzonder omdat die aan geen enkele andere universiteit in Nederland wordt geboden.

De tweede nieuwe opleiding is Criminologie, waarin de Erasmus Universiteit Rotterdam, de Universiteit Leiden en de Vrije Universiteit Amsterdam hun krachten hebben gebundeld. De studie kan vanaf 2002 worden gevolgd door studenten met een propedeutisch examen Rechten of Sociale Wetenschappen. Zij stromen in in het tweede jaar van de bacheloropleiding Criminologie bij een van de drie universiteiten.

leven en de politiek we hebben weten te strikken. Het is een kwestie van veel schrijven, faxen en bellen en tot de juiste persoon weten door te dringen. Het eerste telefoontje is eng, maar het geeft zo'n kick als het lukt. En we werden goed begeleid. Alle activiteiten draaiden om het thema 'communicatie'. We hadden een Innovatiedag over de gevolgen van nieuwe technologieën voor de

economie. Er was een tweedaags congres waar studenten onder begeleiding van specialisten uit het bedrijfsleven cases uitwerkten. En als slot het Lagerhuis, een debat met allerlei prominenten. Dat was vooral entertainment. Van augustus 2000 tot eind april 2001 waren we druk met de organisatie. Veel tijd voor mijn studie had ik toen niet, maar ik had het niet willen missen. Boven-

dien: ik heb er ongelooflijk veel van geleerd en talloze waardevolle contacten opgedaan.'

## INFORMATIE- EN COMMUNICATIETECHNOLOGIE IN HET ONDERWIJS

In 2001 is gewerkt aan een systematische, instellingsbrede en geïntegreerde invoering van ICT in het onderwijs. Een belangrijke vernieuwing is gerealiseerd met de invoering van 'Blackboard'. Het aloude schoolbord, naast didactisch hulpmiddel voor de docent een plaats waar snel met krijt wat mededelingen op kon worden gekalkt, heeft een elektronische evenknie gekregen. De docent kan via Blackboard zijn studenten op digitale wijze voorzien van vakinformatie, sheets tonen die bij het college zijn gebruikt, tentamenresultaten doorgeven, opdrachten verstrekken of attenderen op wijzigingen in het collegerooster. Blackboard, als digitale leeromgeving, zorgt voor een belangrijke aanvulling op het contactonderwijs. Met de komst van een centrale Blackboard-systeembeheerder kon in september 2001 Blackboard (versie 5) instellingsbreed van start gaan. Alle faculteiten maken sindsdien gebruik van de centrale Blackboard-faciliteiten. Eind 2001 zijn ruim 900 vakken in Blackboard actief (447 van de faculteit der Bedrijfskunde en 502 van de overige faculteiten).

In maart 2001 werd het ICT-beleidsprogramma 'SamenWerken aan ICT' vastgesteld. Hierin vindt integratie plaats van alle reeds eerder gestarte facultaire initiatieven. De door het College van Bestuur aangestelde coördinator voor SamenWerken aan ICT maakt deel uit van de stuurgroep 'ICT in het Onderwijs'. Deze stuurgroep stelt zich ten doel vanuit vier aandachtsgebieden in de periode 2001-2005 gefaseerd te werken aan een samenhangend geheel van projecten. Het betreft: Onderwijsvernieuwing, Werkplekken anno 2003, ErasmusWeb views 2003 en Digitale bibliotheek. Vier projectgroepen hebben in de loop van 2001 op deze gebieden voorstellen uitgewerkt. Bij Onderwijsvernieuwing gaat het met name om de integratie en het verspreiden van eerdere facultaire ICT&O-activiteiten en het verbreden van de inzet van ICT op cursusniveau naar curriculumniveau. Werkplekken 2003 besteedt aandacht aan het realiseren van de noodzakelijke infrastructurele voorzieningen. De ervaringen met een proef met draadloze verbindingen en de aanschaf van laptopcomputers binnen de opleiding Informatie & Economie van de faculteit der Economische Wetenschappen vormen een belangrijke input hiervoor. Vernieuwing van de universitaire website is in voorbereiding. Het aandachtsgebied Digitale bibliotheek formuleert voorstellen voor het aankopen, aanmaken, organiseren en leren omgaan met elektronische leermiddelen.



### OPPORTUNISTEN EN IDEALISTEN

**De econoom Robert A.J. Dur krijgt de EUR Onderzoeksprijs 2001. Deze getalenteerde wetenschapper op het gebied van de politieke economie promoveerde cum laude, oogstte nationaal en internationaal veel belangstelling en sleepte een onderzoekspremie van NWO in de wacht.**

'De prijs bestond uit een oorkonde, 15.000 gulden en een lezing die ik mocht houden. Maar het belangrijkste was dat ik mijn leermeesters kon bedanken. Zij hebben veel in mij geïnvesteerd en me de ruimte geboden. Het klimaat op het Tinbergen Instituut ervaar ik als zeer stimulerend. Ik ben een gelukkig mens: na mijn promotie heb ik een onderzoeksburs gekregen van NWO, waardoor ik

In juni 2001 is het ICT&O expertisecentrum opgericht, ressorterend onder het Onderwijskundig Expertise Centrum Rotterdam (OEER). Het ICT&O expertisecentrum is verantwoordelijk voor de ondersteuning van de opleidingen op het terrein van de vernieuwing van het onderwijs met ICT.

#### **Universiteitsbibliotheek**

In 2001 is een substantiële vooruitgang geboekt in de digitalisering van de wetenschappelijke informatievoorziening. Daarvoor zijn door de Universiteitsbibliotheek (UB) met diverse leveranciers overeenkomsten afgesloten. Zo zijn nu alle door Elsevier uitgegeven wetenschappelijke tijdschriften elektronisch te raadplegen (ScienceDirect). Ook Plaza Kluwer Juridisch & Fiscaal en Kluwer Online zijn toegankelijk geworden. Deze bevatten respectievelijk een groot aantal Nederlandse juridische bestanden en de tijdschriften van Kluwer Academic. In totaal kunnen de EUR-studenten en -onderzoekers nu bijna 4.000 tijdschriften elektronisch raadplegen, zowel in de UB, op hun werkplek, als van huis uit. Een belangrijke doelstelling van het UB-beleidsplan 2000-2002, de kwantitatieve en kwalitatieve versterking van het aanbod aan elektronische informatie, is hiermee gerealiseerd.

Ook is gewerkt aan een betere ontsluiting van de beschikbare elektronische informatie. Een overzicht werd gemaakt van de aangeboden elektronische tijdschriften, maar ook vanuit de 'gewone' catalogus (OPC) kan direct naar deze tijdschriften worden 'doorgeklikt'. Ten behoeve van het onderzoek in de economie, de bedrijfskunde en aan de Rotterdam School of Management werd een op deze disciplines afgestemde information portal gecreëerd.

Nieuw is de betrokkenheid van de UB bij het elektronisch publiceren. Een projectvoorstel 'Erasmus Electronic Publishing Initiative' werd gehonoreerd en zal uitgevoerd worden in nauwe samenwerking met alle faculteiten. Daarnaast werd meegewerkt aan de voorbereiding van 'SamenWerken aan ICT in het Onderwijs'. De UB wil daarmee een bijdrage leveren aan de onderwijsinnovatie binnen de instelling.

mijn onderzoek samen met twee aio's de komende jaren kan voortzetten. We onderzoeken motieven van mensen op de arbeidsmarkt en combineren daarbij inzichten uit de economie en de psychologie. Economen verklaren gedrag uit externe prikkels in de vorm van geldelijke beloning of straf. In werkelijkheid handelen mensen ook vanuit een innerlijke motivatie: ze doen dingen omdat ze die

leuk, belangrijk of interessant vinden. Mijn doel is een model te maken waarmee je kunt verklaren welke externe en interne motieven een rol spelen bij keuzes van mensen en wat dat betekent voor de organisatie van bedrijven en van de politiek. Waarom kiest iemand bijvoorbeeld voor de politiek? Wil hij zijn idealen verwezenlijken of is hij uit op geld en prestige? Het antwoord op die vraag geeft

inzicht in politieke besluitvorming. In mijn proefschrift heb ik laten zien dat een gezond economisch beleid lang niet altijd politiek haalbaar is. Dit onderzoek borduurt daar op voort.'

## SAMENWERKING MET ANDERE ONDERWIJSINSTELLINGEN

### Regionaal Arrangement Hoger Onderwijs

In het najaar van 1999 tekenden de EUR, de Technische Universiteit Delft en de hogescholen met een vestiging in Rotterdam alsmede de organisatie voor het midden- en kleinbedrijf MKB-Nederland, de Kamer van Koophandel Nederland, de Hollandse Werkgevers Vereniging en de Gemeente Rotterdam een startdocument met als inzet het verhogen van het opleidingsniveau in de regio. Aandachtspunten zijn onder andere de regio Rijnmond profileren als een studie- en werkregio; verhoging en verbetering van in- en doorstroom naar het hoger onderwijs; ontwikkelen van specifieke leertrajecten; en kwalitatief en kwantitatief inspelen op de Rijnmondse arbeidsmarkt. In het kader van deze afspraak is in 2001 een werkgroep aan de slag gegaan om de doelstelling en inhoud van een arbeidsmarktmonitor vorm te geven. De monitor moet de behoefte aan hoger opgeleiden op de arbeidsmarkt inventariseren en relateren aan de verwachte uitstroom van de hoger-onderwijsinstellingen, waardoor in een zo vroeg mogelijk stadium krapte, overschot en behoefte aan nieuwe opleidingen kan worden gesignaleerd.

In 2001 heeft voor het eerst de regionale studievoorzichtingsbeurs plaatsgevonden. Leerlingen van het Voortgezet Onderwijs en Middelbaar Beroepsonderwijs hebben tijdens deze beurs kennis kunnen maken met de hoger-onderwijsinstellingen binnen en buiten de regio Rijnmond en zich kunnen oriënteren op beroepen en werkvelden.

### Samenwerking met de Technische Universiteit Delft

In het kader van een intentieverklaring tot samenwerking van de Erasmus Universiteit Rotterdam met de Technische Universiteit Delft is in 2001 veel aandacht besteed aan de mogelijkheden voor het opzetten van een gezamenlijke opleiding op het gebied van Human Centered Computing. Daarnaast zijn er diverse andere samenwerkingsrelaties. Zo is een aanvang gemaakt met het Atelier voor Interactieve Duurzaamheidsactiviteiten (AIDA), waarin naast de EUR en de Technische Universiteit Delft tevens de gemeente Rotterdam een rol speelt. Met AIDA wil men oplossingen generen voor duurzaamheidsvraagstukken die door overheid, bedrijfsleven en andere partijen in de regio Rijnmond als urgent worden beschouwd.



#### ONDERNEMEN OP NIVEAU

De EUR, Hogeschool Rotterdam en de Ichthus Hogeschool besluiten in 2001 tot oprichting van het starterscentrum Area010. Dit gebeurt op basis van de ervaringen met het starterscentrum dat op initiatief van twee EUR-studenten tot stand kwam. Deborah Post is de manager van het vernieuwde Area010.

‘We zitten in het bruisende hart van ondernemend Rotterdam, in een nieuw gedeelte van het WTC. Een dynamischer en representatiever omgeving kan een startend ondernemer zich toch niet wensen? Behalve de drie kennisinstellingen draagt ook het Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam bij aan Area010. Studenten en afgestudeerden van de deelnemende instellingen die een bedrijf willen

Onder het motto *levenslang leren* werkt de EUR voortdurend aan studieprogramma's, opleidingen en cursussen die tegemoet komen aan de behoefte van specifieke beroepsgroepen, het bedrijfsleven en overheidsorganisaties. Vanuit alle faculteiten van de EUR wordt een bijdrage geleverd aan het postinitieel onderwijs, met een breed scala van cursussen en opleidingen (zie bijlage Erasmus Universiteit Rotterdam in kort bestek). De uitvoering van de programma's wordt voor een belangrijk deel verzorgd door Erasmus Plus, Erasmus Executive Development, de Rotterdam School of Management en het Opleidingscentrum voor Recht en Praktijk. Een onderzoek naar de beste honderd managementopleidingen ter wereld leverde voor de Rotterdam School of Management van de EUR de 27ste plaats op. Uit een ranglijst van internationale managementinstituten die de Britse zakenkrant Financial Times jaarlijks opstelt, neemt de Rotterdamse opleiding binnen Europa een vijfde plaats in.

Het versterken van de internationale gerichtheid in al haar activiteiten is een belangrijke doelstelling van de EUR. Een belangrijk onderdeel van de internationalisering is de internationale mobiliteit in het initiële onderwijs, in de vorm van een studie- of stageverblijf in het buitenland. In 2001 is het aantal EUR-studenten dat een periode in het buitenland heeft gestudeerd ruim verdubbeld ten opzichte van 2000: 384 studenten verruilden Rotterdam tijdelijk voor een universiteit elders in de wereld. Deze stijging wordt met name verklaard door de toename van het aantal studenten van de faculteit der Bedrijfskunde dat een deel van hun opleiding in het buitenland volgt.

Onder buitenlandse studenten geniet de EUR een grote populariteit, in 2001 volgden 424 buitenlandse studenten een deel van hun opleiding aan de EUR. Om het snel stijgende aantal buitenlandse gasten goed te kunnen bedienen zijn de voorzieningen van het Information Centre for International Relations (ICIR) in 2001 uitgebreid.

*Tabel 1 Aantal ingeschreven studenten met een niet-Nederlandse nationaliteit naar herkomst, inclusief inschrijvingen voor niet-initiële opleidingen (peildatum 1 december).*

Herkomst	2000	2001
Europese Unie	230	339
Europa overig	93	185
China	37	68
Indonesië	68	67
Noord-Amerika	38	61
Overige	389	409
<b>Totaal</b>	<b>855</b>	<b>1129</b>

beginnen, kunnen bij ons terecht. Voorwaarde is dat de onderneming kennisintensief en innovatief moet zijn. Wij hebben een netwerk van investeerders, ervaren ondernemers, adviseurs en docenten die de starter kunnen ondersteunen. De kersverse ondernemer maakt tegen een geringe vergoeding gebruik van onze huisvesting, ICT-apparatuur en faciliteiten als een secretariaat en verga-

derruimte. Verder staan ze op eigen benen en runnen ze hun onderneming zelf. Ondernemers in spe die niet aan de voorwaarden voldoen, kunnen trouwens ook bij ons terecht voor advies en informatie. Omgekeerd is Area010 ook een laboratorium voor de onderwijsinstellingen. Ze delen hun kennis en gebruiken het centrum om ondernemerschap nadrukkelijker in de opleidingen te veranke-

ren. Zelf heb ik in mijn studie Bedrijfskunde onderzoek gedaan naar startende ondernemingen en de organisatievormen van incubators, vandaar dat ik gevraagd ben voor Area010. Mijn voorgangers zijn nu zelf aan het ondernemen: Wouter Gort heeft zijn eigen bedrijf, Felix von Coerper is op wereldreis.'

De EUR leverde in 2001 een bijdrage aan de Netherlands Education Support Offices in Taipeh, Taiwan en Beijing. Het Netherlands Education Centre in Indonesië geniet al langer de steun van de EUR. De contacten met de China Holland Education Foundation (CHEF) zijn bestendig. CHEF heeft de overkomst verzorgd van een eerste groep van twaalf Chinese studenten (zeven voor het undergraduate programma Business Administration en vijf voor diverse post-initiële programma's).

Het programma Dutch Education at Top Level Abroad (DELTA), gefinancierd door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, is in 2001 van start gegaan. Doelstelling van het programma is de concurrentiepositie van het Nederlands hoger onderwijs te versterken. Daartoe worden beurzen beschikbaar gesteld voor uitwisseling met China, Indonesië, Taiwan en Zuid-Afrika. Een aanvraag van de EUR voor ondersteuning van activiteiten in de eerste drie landen is gehonoreerd met € 187.500, waarmee de EUR de vierde plaats inneemt op de lijst van hogescholen en universiteiten. Een dertigtal deelnemers aan postdoctorale programma's aan de EUR heeft intussen een bijdrage uit het DELTA-programma ontvangen. Het aantal studenten uit China, Indonesië en Taiwan stijgt snel; in het verslagjaar bedroeg dit 130, naar verwachting stijgt dit volgende jaar naar 200.

## STUDIUM GENERALE

Studium Generale levert een belangrijke bijdrage aan de vorming van studenten. De doelstellingen van de programma's zijn het geven van inzicht in de samenhang van de wetenschappen, het bevorderen van het maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef en het bijdragen aan de culturele en academische vorming. Dit gebeurt in de vorm van lezingen, discussies, cursussen en voorstellingen, waaraan in het studiejaar 2000/2001 zo'n 4000 studenten, medewerkers en andere belangstellenden deelnamen.

Om studenten kennis te laten maken met het cultuuraanbod van Rotterdam heeft Erasmus Cultuur in 2001 weer met succes bemiddeld bij de verkoop van kaarten. Ruim 2200 studenten namen in het verslagjaar deel aan het programma van Erasmus Cultuur. Er bleek grote belangstelling te zijn voor voorstellingen op het gebied van film, dans, muziek, cabaret en toneel. Veel studenten maakten gebruik van de mogelijkheid die Erasmus Cultuur bood om de Jeroen Bosch-tentoonstelling in museum Boijmans Van Beuningen 's avonds te bezoeken. Actieve cultuurbeoefening in de vorm van cursussen, studentenkoor en harmonieorkest van Erasmus Cultuur trok bijna 600 studenten. In 2001 is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met het Rotterdams Jeugd Symfonie Orkest om studenten in de gelegenheid te stellen in een symfonieorkest te spelen.

## BEDRIJFSKUNDE DIENT TWEË MEESTERS

**De faculteit der Bedrijfskunde beleeft in 2001 zijn dertigjarig bestaan. Wat ooit begon als de eerste universitaire postkandidaatsstudie, is uitgegroeid tot de populairste bedrijfskunde-opleiding van Nederland. Han van Dissel, hoogleraar en prodecaan van de faculteit, over de uitdagingen van het vakgebied.**

'Uiteraard hebben we dit jubileum uitbundig gevierd met een feest voor studenten en medewerkers in de cruiseterminal. Daarnaast waren er serieuzere activiteiten, zoals voor alumni de conferentie 'Survival in de e-jungle' en de conferentie van de onderzoeksschool ERIM 'New Organizational Forms'. Het lustrum werd in november afgesloten met een congres over de toekomst van het bedrijfskunde-

# Onderzoek

*Vooruitgang in de wetenschap wordt vaak geboekt daar waar disciplines elkaar raken. Bij de EUR blijft de aandacht onverminderd uitgaan naar interdisciplinair of multidisciplinair onderzoek. De EUR wil een bijdrage leveren aan de vooruitgang van de wetenschap en de ontwikkeling van de samenleving. De academische centrumfunctie van de universiteit en het Academisch Ziekenhuis Rotterdam komt tot uitdrukking in het onderzoek van maatschappelijke en gezondheidsproblemen in interdisciplinair en wetenschappelijk perspectief en het leveren van bijdragen aan oplossingen. De EUR laat in universitaire output in internationale tijdschriften een opvallende groei zien en staat als hoogste genoteerd van de kleinere, algemene en gespecialiseerde universiteiten.*

Vraagstukken op het terrein van ziekte, gezondheid en gezondheidszorg, management, organisatie en beleid in zowel de publieke als de private sector zijn de centrale thema's voor het wetenschappelijk onderzoek aan de EUR. Op het gebied van de gezondheidszorg zijn de onderzoeksthema's: chronische ziekten, ouderdomsziekten, pathofysiologie, kwaliteit en doelmatigheid van de zorg, gezondheid en sociale zekerheid en medische technologie. Op het gebied van bedrijfsleven en maatschappij zijn de onderzoeksthema's: informatie en communicatie-infrastructuur, de dienstensector, kennisinfrastructuur en -management, marketing management, milieu-economie en beleid, transport en logistiek, midden en kleinbedrijf, innovatie, mondialisering en mededinging, sociale cohesie, arbeidsmarkt en sociale ongelijkheid.



onderwijs: 'Management in the Network economy'. De halfwaardetijd van bedrijfskundige kennis wordt alsnog korter, omdat de omgeving van ondernemingen razendsnel verandert, denk alleen al aan ICT. We moeten dus deels af van de traditionele kennisverwerking tussen het 18e en 25ste jaar en in plaats daarvan naar modellen voor permanent leren. Bedrijfskunde dient twee meesters: de weten-

schap en de praktijk van het bedrijfsleven. Daar zit een spanningsveld. Aanvankelijk werd door de gevestigde wetenschappen met enig dédain neergekeken op het bedrijfskundige onderzoek. De afgelopen jaren hebben we enorm ingezet op verbetering van de kwaliteit en het wetenschappelijke gehalte van ons onderzoek. Aan de andere kant zitten ondernemingen niet te wachten op academisch ma-

sochisme. Zij zijn niet in de eerste plaats geïnteresseerd in zaken die tot op de vierkante millimeter zijn uitgezocht, maar eerder in direct toepasbare kennis. Bedrijfskunde moet wetenschap en praktijk zo goed mogelijk zien te combineren. Ik denk dat we daarin steeds beter slagen. Dat zie je aan de wetenschappelijke rankings: zowel nationaal als internationaal scoren we daarin hoog.'



## ONDERZOEKSCHOLEN

Beleid van de EUR is dat onderzoek wordt ondergebracht in erkende onderzoekscholen en dat onderzoek en onderzoekersopleiding worden gegroepeerd rond toponderzoekers. Met de wijze waarop financiële middelen worden verdeeld probeert de EUR de kwaliteit en de output van het onderzoek te bevorderen.

Het Erasmus Research Institute of Management (ERIM) is een interfacultaire onderzoekschool van de faculteiten der Bedrijfskunde en Economische Wetenschappen. Daarnaast is de EUR penvoerder van de volgende interuniversitaire onderzoekscholen:

- Tinbergen Instituut (TI)  
*faculteit der Economische Wetenschappen;*
  - Onderzoekschool Maatschappelijke Veiligheid (OMV)  
*faculteit der Rechtsgeleerdheid;*
  - Netherlands Institute for Health Sciences (NIHES)  
*faculteit der Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen;*
  - Postgraduate School Molecular Medicine/Pathofysiologie van Groei en Differentiatie (MM/OPGD)  
*faculteit der Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen;*
  - Medisch-Genetisch Centrum Zuid-West Nederland (MGC)  
*faculteit der Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen.*
- MGC participeert in de Toponderzoekschool Centre for Biomedical Genetics (CBG).

De EUR participeert in de volgende interuniversitaire onderzoekscholen:

- Thomas Stieltjes Institute for Mathematics  
*faculteit der Economische Wetenschappen;*
- School voor Informatie en Kennissystemen (SIKS)  
*faculteit der Economische Wetenschappen;*
- Onderzoekschool Transport, Infrastructuur en Logistiek (TRAIL)  
*faculteiten der Economische Wetenschappen, Bedrijfskunde en Sociale Wetenschappen;*
- Center for Resource Studies on Human Development (CERES)  
*faculteit der Rechtsgeleerdheid;*
- Onderzoekschool Rechten van de Mens  
*faculteit der Rechtsgeleerdheid;*
- Amsterdam School for Social Research  
*faculteit der Sociale Wetenschappen;*
- Nederlandse Onderzoekschool voor Bestuurskunde (NOB)  
*faculteit der Sociale Wetenschappen;*
- Helmholtzschool voor Autonomous Systems Research  
*faculteit der Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen;*
- Onderzoekschool Ethiek  
*faculteiten der Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen en der Wijsbegeerte;*
- Onderzoekschool Wijsbegeerte  
*faculteit der Wijsbegeerte;*
- Interuniversitaire Onderzoekschool N.W. Posthumus Instituut  
*faculteit der Historische en Kunstwetenschappen;*
- Huizinga Instituut voor Cultuurgeschiedenis  
*faculteit der Historische en Kunstwetenschappen.*



**VAN BOEF  
TOT BOUWFRAUDE**

Een maatschappelijke behoefte gaat in vervulling: in september 2001 start de nieuwe opleiding Criminologie. Prof.dr. H.G. van de Bunt is een van de initiatiefnemers van deze opleiding die in samenwerking met de VU in Amsterdam en de Universiteit Leiden wordt aangeboden.

‘Georganiseerde misdaad, geweld en de criminaliteit van organisaties zijn de drie typen van criminaliteit waarop de opleiding steeds inzoomt. Zij zijn zeer verschillend en hebben dus ook verschillende theoretische verklaringen. De bouwfraude is een voorbeeld van het laatste type criminaliteit: ethisch neutrale misdrijven met grote maatschappelijke schade. Met andere woorden: je hebt wel de re-



## MEDISCH ONDERZOEK

Het beleid ten aanzien van medisch onderzoek is gericht op het verder uitbouwen van de sterke positie van het Erasmus MC, bestaande uit de faculteit der Geneeskunde en Gezondheidszorg en het Academisch Ziekenhuis Rotterdam (Dijkzigt-Sophia-Daniël den Hoed). In het onderzoek naar gezondheid en ziekte wordt de internationaal erkende expertise gecombineerd op de gebieden klinische wetenschappen, gezondheidswetenschappen en biomedische wetenschappen. Het onderzoek richt zich op het leveren van een bijdrage aan medische kennis, kennis van gezondheidssystemen, verbetering van de gezondheidsomstandigheden en de opleiding van studenten, artsen, medisch specialisten en andere paramedische beroepen. Er zijn tien hoofdonderzoekprogramma's. Zes van deze zwaartepunten van onderzoek zijn door de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) in 1998 goed tot excellent beoordeeld en maken deel uit van interuniversitaire onderzoekscholen. In de zwaartepunten is meer dan 80% van de onderzoeksformatie van het wetenschappelijk personeel van het Erasmus MC ondergebracht. De vier overige programma's zijn aandachtsgebieden waar instituutsvorming wordt geïnitieerd of aansluiting wordt gezocht bij bestaande, erkende onderzoekscholen.

### Hoofdprogramma

- 1 Genetisch onderzoek van ziekteprocessen
- 2 Endocrinologie
- 3 Immunologie en hematologie
- 4 Oncologie
- 5 Cardiovasculair onderzoek
- 6 Gezondheidswetenschappen
- 7 Ademhaling, anesthesiologie en intensive care
- 8 Lever, gastro-enterologie
- 9 Bewegingsapparaat
- 10 Neurowetenschappen

Het instituut Beleid en Management Gezondheidszorg vormt een brug tussen geneeskunde en maatschappijwetenschappen. Het onderzoeksprogramma is opnieuw geformuleerd met aandacht voor kennismanagement en informatie- en communicatietechnologie in de zorg; en samenwerking met het consultatiecentrum voor patiëntgebonden onderzoek in relatie tot het doelmatigheidsonderzoek.

In het analyseren van genomen – de verzameling genen van een organisme – vinden ontwikkelingen plaats die gedurende de komende decennia de wetenschap, de samenleving en de industrie zullen beroeren. In 2000 kwam de volgorde van het menselijk DNA bijna volledig beschikbaar. Een nieuw multidisciplinair medisch/biologisch onderzoeks-terrein is ontstaan, waarin genoom- en eiwit- en klinisch onderzoek en fysiologie met elkaar zijn verbonden en waarbij een vraagstelling wordt benaderd op verschillende niveaus (gen, eiwit, cel, organisme, populatie en omgeving). De bio-informatica zal naar verwachting zowel het fundamentele, het gezondheidswetenschappelijke als het patiëntgebonden onderzoek raken. Nu bijna alle genen van de mens in kaart zijn gebracht, komt de nadruk steeds meer te liggen op het onderzoek naar eiwitten, die de eigenlijke functie van het gen uitvoeren. Het Erasmus MC gaat in de komende jaren fors investeren in genen- en eiwitonderzoek en spant zich in belangrijke subsidiegevers daarvoor te interesseren. Het gaat onder meer om het aanschaffen van apparatuur waarmee de eigenschappen van genen in een cel in een oogopslag bekeken kunnen worden. Ook zullen bio-informatici worden aangetrokken om computergegevens te verwerken. Met de uiteindelijke resultaten van het onderzoek kunnen in de toekomst sneller en accurater diagnoses worden gesteld bij patiënten.

gels overschreden, maar wordt niet als boef gebrandmerkt. De samenwerking met de VU en Leiden bestaat hieruit dat wij één gemeenschappelijk en gezamenlijk ontwikkeld programma aanbieden. Zo doceer ik mijn specialisatie – theoretische criminologie – ook in Leiden en Amsterdam. Er is geweldig veel belangstelling voor de opleiding. We verwachten dat aan de EUR zestig tot honderd

studenten Criminologie komen studeren na hun eerste jaar rechten of sociale wetenschappen. Circa tachtig eerstejaars volgen al het niet-verplichte vak Inleiding Criminologie. In de voorlichting proberen we twee soorten verwachtingen te weerspreken: we zijn geen politieopleiding waar je leert misdrijven op te lossen, en wij doen ook niet aan hulpverlening van de in versukkeling geraakte mede-

mens. Wel besteden we veel aandacht aan methoden en technieken van onderzoek en de verklarende kant: hoe komt het, wat kun je er tegen doen. Vakken zijn bijvoorbeeld het ontstaan en de ontwikkeling van criminaliteit of de effectiviteit van het overheidsoptreden. We zijn dus vooral op abstract niveau bezig met het oplossen van misdrijven.'

Omdat de ontwikkelingen in het genoomonderzoek razendsnel gaan, zal voortvarend geïnvesteerd worden in een centrale faciliteit voor genomics, proteomics en bio-informatics, waarvoor in 2001 reeds fondsen zijn geworven uit diverse bronnen. Met dit plan kan de vooraanstaande positie in wetenschappelijk onderzoek worden behouden en kunnen jonge onderzoekers en economische bedrijvigheid worden aangetrokken.

Een interessante ontwikkeling in het verslagjaar is de voorbereiding van een nieuwe afdeling voor Forensische Moleculaire Biologie binnen het Erasmus MC in samenwerking met het Nederlands Forensisch Instituut. Deze afdeling zal in de komende jaren door middel van moleculair-biologisch onderzoek, dat gebruik maakt van de know-how die binnen het Erasmus MC aanwezig is, vergaande vorderingen kunnen maken op het gebied van moleculair-biologische toepassingen in de forensische wetenschappen. Hierbij valt met name te denken aan het afleiden van uiterlijke kenmerken uit sporen van daders, het opdoen van meer informatie uit genetisch materiaal van het slachtoffer, alsmede het opdoen van informatie inzake herkomst en samenstelling van non-humaan genetisch materiaal.

Naast het project Erasmus Rotterdam Gezondheid voor Ouderen (ERGO), waarin genetisch epidemiologische studies worden verricht, is in 2001 een nieuw megaproject van start gegaan, Generation R. Het betreft een grootschalig onderzoek onder de jongste generatie van tienduizend Rotterdamse kinderen, die gedurende een periode van

twintig jaar, van embryo tot volwassenen, zullen worden gevolgd. Het doel is de factoren in kaart te brengen die de gezonde ontwikkelingen van een kind bevorderen of juist verstoren, om zo een antwoord te krijgen op de vraag waarom sommige kinderen gezond opgroeien en andere niet.

#### ECONOMISCH EN BEDRIJFSWETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

Het economisch, bedrijfseconomisch en bedrijfskundig onderzoek is verankerd in de onderzoekscholen Tinbergen Instituut (TI) en het Erasmus Research Institute of Management (ERIM). In het Tinbergen Instituut zijn het economisch onderzoek en de onderzoekersopleiding van de economische faculteiten van de EUR, de Universiteit van Amsterdam en de Vrije Universiteit samengebracht. Het Tinbergen Instituut, voor het eerst erkend in 1996, heeft in 2001 opnieuw erkenning van de KNAW gekregen. De missie van het Tinbergen Instituut blijft ook in de komende vijf jaar het uitvoeren en stimuleren van fundamenteel en toegepast economisch onderzoek en het begeleiden van promovendi in een speciaal programma in de volgende vier gerelateerde onderzoeksthema's: Instituties en besliskunde; Financiële en internationale markten; Arbeid, regio en omgeving; Econometrie en operations research. Bedrijfseconomie, gedefinieerd als de nauwe verbinding met belangrijke en complexe nieuwe ontwikkelingen in theoretische en toegepaste economie, hoort bij het onderzoeksveld van het TI.



#### BREINBREKERS OP INTERNET

In 2001 organiseren Jan Grashuis, Tom Schneider en andere EUR-medewerkers de Kennisquiz: vier weken lang wetenschappelijke vragen op internet. Het doel is mensen te prikkelen gezamenlijk te zoeken naar antwoorden op vragen die meer dan weetjes zijn. Wetenschap is immers leuk!

'Rotterdam was in 2001 Culturele Hoofdstad, samen met Porto in Portugal. Vanuit Studium Generale kwam het idee om een kenniswedstrijd te organiseren tussen teams uit Porto en Rotterdam. De plannen namen steeds grotere vormen aan: we zijn zelfs bij John de Mol geweest, maar door allerlei omstandigheden is dat nooit van de grond gekomen. Wel realiseerbaar bleek het idee van

ERIM, een samenwerkingsverband van de faculteiten der Economische Wetenschappen en Bedrijfskunde, geniet sinds 1999 de erkenning van de KNAW als onderzoeksschool. Als missie heeft het ERIM geformuleerd: het leveren van een bijdrage aan wetenschappelijk onderzoek dat organisaties in staat stelt hun business processen te beoordelen, en die op een profijtelijke en verantwoorde manier te verbeteren en uit te voeren. De firma in zijn omgeving staat daarbij centraal, evenals zijn intra- en interfirma-relaties, zijn business processen in hun interafhankelijke connecties en het management daarvan als een exclusief en onderscheiden wetenschappelijk domein. Doel van ERIM is internationaal erkend onderzoek in management uit te voeren. Jonge, excellente wetenschappers krijgen de gelegenheid een vooruitstrevend internationaal PhD programma te volgen. De Vereniging Trustfonds Erasmus Universiteit Rotterdam draagt bij aan het in 2001 opgezette internationale postdocprogramma. De onderzoeksprogramma's van ERIM zijn: Business processes, Logistics en Information Systems; Managing relationships for performance; Decision making in Marketing Management; Financial decision making en accounting; en Strategic renewal en the dynamics of firms, networks en industries.

## JURIDISCH ONDERZOEK

Gedreven door de toenemende omvang van het wetenschapsgebied rechten, is in 2001 het bestaande onderzoekspotentieel van de relevante wetenschappelijke invalshoeken (juridisch, de sociaal-wetenschappelijk en geesteswetenschappelijk) opnieuw geijkt. Een onderzoekslijn is geformuleerd over het brede spectrum van de rechtswetenschappen; de overige inzet concentreert zich op een gezichtsbepalend profiel van de faculteit. Drie belangrijke gezichtspunten kleden het onderzoeksprofiel op pluriforme wijze aan: Recht en economie door het Onderzoeksinstituut Rotterdam Institute of Law en Economics (RILE); Recht en sociale cohesie door Onderzoeksschool Maatschappelijke Veiligheid (OMV); en Recht en conflict door de Onderzoeksschool Juridische Geschillenbeslechting.

De missie van de in 2000 door de KNAW erkende onderzoeksschool OMV is het verrichten van wetenschappelijk multidisciplinair onderzoek en de wetenschappelijke vorming van onderzoekers op het gebied van maatschappelijke veiligheid. De OMV verricht onderzoek op het gebied van maatschappelijke veiligheid in het algemeen en veiligheid in drie onderscheiden deelgebieden: grondslagen van veiligheid en sociale cohesie, rechtshandhaving en nieuwe strategieën van misdaadbestrijding. De drie centrale onderzoeksthema's zijn: criminaliteit, gericht op afwijkend gedrag, overlast, belaging, subjectieve overlast, en dergelijke; openbare orde en rechtshandhaving (rechtswetenschappelijk en empirisch); en grootschalige ongevallen, zorgplicht, redelijke technologie, technologie en aansprakelijkheid en risicoaanvaarding.

een kennisquiz op internet. Gedurende vier weken hebben we iedere week een serie vragen op het net gezet. Bijvoorbeeld een vraag over hoeveel getallensystemen terug te vinden zijn in de namen van Franse telwoorden. Ook hebben we gevraagd hoe het komt dat het aantal mussen in Nederland afneemt. Deelnemers mochten daar een week over nadenken, alle literatuur erop naslaan en over-

leggen met alles en iedereen. Om de antwoorden goed te kunnen verwerken, hebben we multiple choice ingezet, maar dan wel in een bijzondere vorm. We gaven steeds vier antwoorden bij elke vraag, waarvan er nul tot vier goed konden zijn. Onze basisgedachte was mensen te prikkelen met vragen die meer dan weetjes zijn om gezamenlijk naar oplossingen te zoeken. Uit de reacties blijkt

dat dit goed gelukt is. Iemand mailde mij: 'We hebben thuis vier verrukkelijke weken gehad'. En dat is precies wat we wilden bereiken!'

## ONDERZOEKSZWAARTEPUNTEN OVERIGE FACULTEITEN

De faculteit der Sociale Wetenschappen kent vier onderzoeksvelden: Sociologie, Milieukunde, Politicologie en Bestuurskunde. De facultaire onderzoeksprogramma's van de faculteit der Wijsbegeerte zijn Identiteit, differentiatie en dialoog; Geschiedenis van de wijsbegeerte in Nederland; Instituties: onderzoeksprogramma in de filosofie van de economie; Actor-relatief en actor-neutraal waarderen; Ontologische, logische en normatieve grondslagen en implicaties van de informatie- en communicatietechnologie.

Bij de faculteit der Historische en Kunstwetenschappen liggen de onderzoekszwaartepunten bij twee onderzoeksprogramma's. In het onderzoeksprogramma Bedrijfsge-schiedenis wordt onderzoek gedaan naar de onderneming als productiebedrijf met het integraal functioneren van organisaties in historisch perspectief; het ondernemersklimaat en de ondernemer. In het onderzoeksprogramma Kunst- en Cultuurwetenschappen wordt de maatschappelijke context bestudeerd van de productie, distributie en receptie van kunst en cultuur; de structurele kenmerken en de culturele dimensie van kunst en cultuur.

## PROMOTIES

Ook in 2001 komt het leeuwendeel van de promoties voor rekening van de faculteit der Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen. Het aantal promoties in 2001 nam met 13 procent af ten opzichte van het voorgaande jaar.

Om een landelijke vergelijking mogelijk te maken zijn de EUR-opleidingen volgens een richtlijn van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen gegroepeerd in vijf Hoger Onderwijs en Onderzoeksgebieden (HOOP-gebieden, zie pagina 19).

*Promoties aan de Erasmus Universiteit Rotterdam periode 1999-2001 naar HOOP-gebied.*

	1999	2000	2001
Gezondheid	105	110	101
Economie	32	30	21
Recht	11	12	8
Gedrag & Maatschappij	10	6	7
Taal & Cultuur	8	7	6
<b>Totaal</b>	<b>166</b>	<b>165</b>	<b>143</b>



### PSYCHOLOGIE: DIRECT 90 EERSTEJAARS

Een pionier van het Probleemgestuurd Onderwijs (PGO), prof.dr. Henk Schmidt, komt na vijfentwintig jaar Maastricht naar Rotterdam om hier de studierichting Psychologie op te zetten. Uiteraard volgens de didactiek van het PGO.

'We hopen dat de teller volgend jaar op 150 stil blijft staan. Meer studenten kunnen we op dit moment eigenlijk niet goed opleiden. Probleemgestuurd Onderwijs is immers gericht op persoonlijke begeleiding. Onze studenten werken in groepjes van tien, dus vijftig studenten meer betekent vijf extra groepen waarvoor je docenten moet hebben. En die zijn we op dit moment nog aan het wer-

## In- en uitstroomgegevens onderzoekscholen:

Deelnemende instelling	Instroom		Uitstroom+		Uitstroom-	
	M	V	M	V	M	V
<b>Molecular Medicine</b>						
EUR	8	15	3 (6)	4 (11)	2	5
ULEI	3	3	1 (7)	4(7)	2	4
<b>Totaal</b>	<b>11</b>	<b>18</b>	<b>*4 (13)</b>	<b>8 (18)</b>	<b>4</b>	<b>9</b>
<b>Tinbergen Instituut</b>						
EUR	8	1	2 (4)	0	8	3
UvA	2	1	4 (5)	1 (3)	4	3
VU	9	4	0 (4)	0 (1)	9	0
<b>Totaal</b>	<b>19</b>	<b>6</b>	<b>6 (13)</b>	<b>1 (4)</b>	<b>9</b>	<b>0</b>
<b>Maatschappelijke Veiligheid</b>						
EUR	0	1	0	0	0	0
ULEI	0	0	0	0	0	0
VU	0	0	1	0	0	0
NSCR	3	0	0	0	0	0
TNO	0	0	0	0	1	0
<b>Totaal</b>	<b>3</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>0</b>
<b>ERIM</b>	<b>10</b>	<b>3</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>5</b>	<b>1</b>
<b>EUR Totaal</b>	<b>43</b>	<b>28</b>	<b>13 (26)</b>	<b>10 (22)</b>	<b>19</b>	<b>10</b>

\* Er hadden ook nog 5 promoties plaats in 2001, waarbij het geslacht van de promovendi niet was geregistreerd

De gegevens hebben alleen betrekking hebben op de als aio en oio aangestelde promovendi. Uiteraard zijn er naast deze aantallen ook promovendi die niet als aio of oio zijn aangesteld. De in de tabel genoemde aantallen zijn dus maar een deel van de daadwerkelijk gerealiseerde promoties. Voor een compleet overzicht van de binnen de onderzoekscholen gerealiseerde promoties wordt verwezen naar de websites van de betreffende scholen.

*Onderzoekscholen met de EUR als penvoerder: in- en uitstroom aio's en oio's in 2001 met (+) en zonder (-) promotie, tussen haakjes zijn de promoties van in eerdere jaren uitgestroomde aio's en oio's opgenomen.*

ven. In 1974 behoorde ik tot de eerste medewerkers van de Universiteit Maastricht, die toen alleen een medische faculteit had, en ik heb daar dit onderwijs mee ontwikkeld. Hier in Rotterdam heb ik de mogelijkheid gekregen verbeteringen aan te brengen in de aanpak. Een voorbeeld? In PGO probeer je studenten een zekere vrijheid te bieden om hun eigen leerdoelen te volgen. Dat staat op

gespannen voet met tentamens waarbij je uitgaat van stof die iedereen moet beheersen. Vandaar dat we in Rotterdam voortgangstoetsen gebruiken, die studenten vier keer per jaar moeten afleggen. Er is maar één manier waarop je je daarop voor kunt bereiden: goed en hard werken. Bovendien krijgen onze studenten een cijfer voor hun functioneren in de groep. Ik weet niet of stu-

denten speciaal op deze didactiek afkomen; psychologie is een populaire studie en Rotterdam is een grote stad. Maar dat we direct 90 studenten trokken was best verrassend, want we hadden geen ruchtbaarheid gegeven aan de start van de opleiding.'

## EXTERNE BEOORDELINGEN

Beoordeling van EUR-onderzoek en onderzoekers door derden heeft in 2001 op verschillende niveaus plaatsgevonden.

In het in 2001 verschenen rapport van het Nederlands Observatorium van Wetenschap en Technologie (NOWT) komt het wetenschappelijk onderzoek in Nederland goed uit de bus. De EUR vertoont – met de Technische Universiteit Delft en de Katholieke Universiteit Brabant – qua universitaire output in internationale tijdschriften een opvallende groei, en staat als hoogste genoteerd van de kleinere algemene en gespecialiseerde universiteiten. Gemeten over de jaren 1994-1998 naar de externe citatie-impact per universiteit en per discipline scoort de EUR met economie, bedrijfskunde en welzijnswetenschappen (maatschappelijke gezondheidszorg) boven gemiddeld; met materiaalkunde (biomaterials) ver boven gemiddeld, en met klinische geneeskunde, biomedische wetenschappen, gezondheidswetenschappen, statistische methoden en fundamentele levenswetenschappen gemiddeld.

Vier econometristen van de EUR behoorden in 2001 tot de top-tien van het weekblad *Intermediair*: prof.dr. Ph.H. Franses, dr. S. Zhang, prof.dr.ir. R. Dekker en prof.dr. A.L. Bovenberg. Bij de instituten top-tien behaalt de EUR bij het onderdeel 'beste economische instituten van Nederland 1996-2000' de derde plaats.

Maar liefst acht wetenschappers van de faculteit der Bedrijfskunde van de EUR stonden prominent in de top-dertig van de door het tijdschrift *Management & Organisatie* samengestelde lijst voor de discipline Bedrijfskunde. De hoogleraren prof.dr.ir. B. Wierenga, prof.dr. H.W. Volberda, prof.dr. B. Nooteboom en prof.dr. C.G. Koedijk klasseren zich bij de eerste vijf van de top-dertig. De ranglijst is gebaseerd op zowel de internationale en nationale publicaties als de internationale citaties van Nederlandse hoogleraren bedrijfskunde.

In het artikel 'Rankings of Academic Journals en Institutions in Economics' in *European Economic Association* belandt de EUR in de top-twintig van de Europese onderzoeksinstituten op de veertiende plaats. De redactie baseert de positie van de EUR op wetenschappelijke output in de dertig invloedrijkste en meest geciteerde wetenschappelijke bladen op economisch terrein over de periode 1995-1999. In totaal werden slechts drie Nederlandse universiteiten genoemd in deze ranking.



### ELS DICHT GAT IN DE MARKT

**Drie studenten Bedrijfskunde lanceren een internetdienst die Rotterdamse scholen helpt aan ondersteunend personeel, en studenten aan een goed betaalde bijbaan. Martijn Dijkshoorn, een van de initiatiefnemers, over het doorslaande succes van jufels (spreek uit: Juf Els).**

'Binnen twee weken hadden tweehonderd studenten zich ingeschreven, dat overtrof al onze verwachtingen. Het idee is ontstaan toen we student-assistent waren en onze oude middelbare school vroeg om bijles te komen geven. Waarom niet een soort student-assistentschap op scholen? We hebben toen aan een paar scholen in de buurt gevraagd waar ze behoefte aan hadden. Toen

In de 'Polderparade', de jaarlijkse ranglijst van het weekblad voor economen *Economisch Statistische Berichten* met de meest geciteerde Nederlandse of Vlaamse economen, valt prof.dr. C.N. Teulings op als snelle stijger. In 1999 nog dertiende, twee jaar later is hij opgeklommen naar de vierde positie op de economenladder.

In 2001 is de beoordeling verschenen van de onderzoeksvisitatie van de VSNU voor sociale wetenschappen. De onderzoeksthema's in de sociologie aan de EUR zijn: ontwikkelingen in de maatschappij; ontwikkelingen in welvaartsstaten, modernisering en sociale ongelijkheid; schoolsystemen, arbeidsmarkten en genderrelaties. De VSNU-commissie stelt de faculteit der Sociale Wetenschappen van de Rotterdamse universiteit als voorbeeld ten aanzien van het interdisciplinaire karakter van onderzoek, met name het onderzoek naar gender en arbeid en gender en onderwijs. Zij pleit voor handhaving van deze interdisciplinarisering van genderstudies. Door verkleining en reorganisatie van de capaciteitsgroepen zijn de zes programma's die in 1996 door de VSNU zijn beoordeeld teruggebracht tot twee, waarbinnen de meeste thema's zijn geïntegreerd. De commissie vindt de kwaliteit van deze programma's thans 'satisfactory' (rapportcijfer 3 op een schaal van 1 tot 5). De faculteit werkt nauw samen met het aan de faculteit gelieerde Rotterdams Instituut voor Sociologisch en Bestuurskundig Onderzoek (RISBO) en veel RISBO-onderzoek is gerelateerd aan een van de beide beoordeelde programma's.

## ONDERZOEKSSTIMULERING

Om kwaliteit en profilering van onderzoek te bevorderen streeft de EUR naar een verdeling van onderzoeksbudgetten mede op grond van prestatie-indicatoren. Het toedelen van onderzoeksruimte op basis van 'past performance' is een belangrijke toewijzingsgrond.

### EUR-Fellows 2001

In de Regeling EUR-Fellows, bestemd voor jonge, hoog gekwalificeerde onderzoekers zijn per jaar vier Erasmusfellowships beschikbaar van € 182.000. In 2001 zijn de vier EUR-fellowships uitgereikt aan mevrouw dr. K.B. Petzold, postdoc researcher bij de faculteit der Wijsbegeerte, voor het onderzoeksproject moral motivation en health ethics; aan mevrouw dr. C.C.W. Klaver, onderzoeker bij de afdeling Epidemiologie & Biostatics/Ophthalmologie, waar zij een genetische studie doet naar leeftijdsgebonden maculopathy (ouderdomsmaculopathie), een ziekte van het netvlies die een zwarte vlek in het centrum van het gezichtsveld veroorzaakt; aan de heer dr. J. Essers, die als wetenschappelijk onderzoeker werkzaam is bij het Instituut Genetica en de Onderzoeksschool Medisch Genetisch Centrum Zuid-West Nederland en onderzoek doet naar de genetische factoren die een rol spelen bij kanker; en aan mevrouw dr.ir. J.J. Wentzel, postdoc bij de afdeling Hemodynamiek, voor het interdisciplinair maar zeer specialistisch onderzoeksproject 'Shear stress, NO en atherosclerose'.

de internetsite net in de lucht was, keek ik ieder uur of zich al een student had ingeschreven. Het liep direct storm, dus als een gek zijn we andere scholen gaan benaderen, eerst in Rotterdam, later ook elders. Aanvankelijk deden we alles zelf: flyers uitdelen in collegezalen, op bezoek bij scholen om uit te leggen hoe jufels werkt, contracten afsluiten. Inmiddels hebben we in verschillende steden

studenten ingehuurd om de promotie te doen. Er staan nu zo'n tweeduizend studenten ingeschreven en honderd scholen en er zijn in 2001 ongeveer driehonderd succesvolle matches geweest. De site is steeds professioneler geworden; vorige zomer hebben we het database-ontwerp herzien. We blijven continu uitbreiden. Naast jufels.nl bestaat sinds kort meesterbaan.nl, voor mensen met

een onderwijsbevoegdheid, echte docenten dus. Ons motief was niet om snel rijk te worden. We kunnen er nu niet van leven, maar hopen dat dat wel lukt met ons webdesignbureau. Ervaring hebben we genoeg opgedaan!



#### Akademieonderzoekers 2001

Vier van de vijf in 2001 ingediende aanvragen voor Akademieonderzoeker zijn door de KNAW toegewezen. Een opmerkelijk succes temeer daar in het voorafgaande jaar geen en in het jaar daarvoor slechts één aanvraag voor Akademieonderzoeker bij de EUR werd gehonoreerd. De onderzoeksgroepen van alle vijf aanvragers in het programma Akademieonderzoekers hebben de EUR-premie van € 7000 gekregen. De EUR Akademieonderzoekers 2001 zijn: dr. R.H. Teunter, werkzaam bij het Econometrisch instituut en betrokken bij de onderzoekschool ERIM (Beslisingsmodellen voor reservedelenmanagement en retourlogistiek); dr. C.R.W. Hansel, werkzaam bij de vakgroep Neurowetenschappen en betrokken bij de onderzoekscholen MGC en Helmholtz (Role of climbing fibers in the homin heterosynaptic control of Purkinje cell excitability in the cerebellar cortex); dr. G. Jansen, werkzaam bij het Instituut Celbiologie en betrokken bij de onderzoekscholen MGC en CBG (Taste adaptation in the nematode *C. elegans*); mevrouw dr. A. van der Heide, werkzaam bij het Instituut Maatschappelijke Gezondheidszorg en betrokken bij de onderzoekschool NIHES (Quality of life en goals of health care in the final phase of life: determinants, transitions en effects).

#### Vernieuwingsimpuls NWO 2001

De Vernieuwingsimpuls nieuwe stijl 'VENI, VIDI, VICI' is in 2001 door NWO ingevoerd. Het behelst drie verschillende persoonsgerichte subsidievormen bij verschillende fasen in de wetenschappelijke carrière van onderzoekers, van pas gepromoveerd (VENI) tot ervaren (VIDI) en professorabel (VICI). De doelgroep voor de Vernieuwingsimpuls bestaat uit talentvolle, creatieve, excellente onderzoekers (v/m). De EUR heeft – indachtig het verzoek van NWO – vrouwen met klem gevraagd voorstellen in te dienen en tevens de faculteiten aangespoord vrouwelijke wetenschappers op deze subsidiemogelijkheden te wijzen. En met succes, want de laureaten van Vernieuwingsimpuls 2001 zijn: mevrouw dr. J.A. Baggerman, verbonden aan de faculteit der Historische en Kunstwetenschappen, capaciteitsgroep Maatschappijgeschiedenis (Controlling time en shaping the self. Education, introspection en practices of writing in the Netherlands 1750-1914), en mevrouw dr. A.S. Akhmanova verbonden aan de faculteit der Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen, afdeling celbiologie en genetica (Cell-growth en migration: the role of the cytoskeleton. The role of microtubule plus end-binding proteins in cell motility en neuronal differentiation).



**GOEDE PRESTATIES?  
SNELLER CARRIÈRE MAKEN!**

**In 2001 voert de EUR een nieuw aanstellings-, loopbaan- en beloningenbeleid in voor wetenschappelijk personeel. Ad Hoogsteder, directeur Personeel & Organisatie, over het typisch Rotterdamse karakter van deze progressieve aanpak.**

'Wetenschappelijk personeel kan bij ons sneller carrière maken dan bij andere universiteiten. Prestaties zijn namelijk maatgevend en niet het aantal jaren dat iemand al aan de EUR werkt. Samen met de faculteiten hebben we heldere normen opgesteld voor hoe je de prestaties kunt meten. Denk aan aantallen publicaties, evaluaties door studenten, trainingen die iemand volgt. Zo weet ieder-



## OMVANGRIJKE ONDERZOEKSPROJECTEN

### ICES-KIS-3

De Nederlandse overheid stelt middelen beschikbaar voor vraaggestuurd en innovatiegericht fundamenteel langetermijnonderzoek. Naast informatie- en communicatietechnologie vallen ook thema's als genomics en bio-informatica, ruimtegebruik en kennisoverdracht naar het midden- en kleinbedrijf hieronder. De onderzoeksthema's van grote subsidieverstrekkers uit de tweede en derde geldstroom: NWO, de ministeries van Economische Zaken en Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, alsmede de Europese Commissie, zijn min of meer op elkaar afgestemd, aanvullend en/of overlappend. De aandacht van de EUR gaat met name uit naar de thema's die aansluiten bij het eerder genoemde onderzoeksprofiel van de universiteit. Relevant voor de EUR is het ICES/KIS-programma, dat zich richt op versterking van de Nederlandse kennisinfrastructuur. De Interdepartementale Commissie voor het Economisch Structuurbeleid (ICES) is opgericht om netwerken van vraag- en aanbodpartijen in de economische kennisinfrastructuur (KIS) te realiseren. De voor de EUR relevante kennisthema's zijn: systeeminnovatie, ICT, kennismaatschappij, ruimtegebruik, kennisoverdracht naar het midden- en kleinbedrijf, duurzaamheid en biotechnologie. ICES/KIS-3 loopt van 2003 t/m 2006. Van de zijde van de EUR zijn in 2001 investeringspakketten opgesteld en aan ICES-KIS-3 aangeboden. Ook hebben onderzoeksgroepen geparticipeerd in aanvragen van andere initiatiefnemers.

De EUR heeft in vijf projecten een voortrekkersrol gekregen en neemt deel in nog eens vijf projecten van andere aanvragers. De initiatieven betreffen de thema's:

- Systeeminnovatie: Mobiele datacommunicatie bij pre-hospitale hulpverlening in relatie tot 'patiënt data management system pdms'.
- ICT: Bio-semantiek, een computer-geassisteerde interpretatie van biomedische informatie.
- Geïntegreerde systemen voor multifunctioneel en kwalitatief hoogwaardig ruimtegebruik: Transforming de Rotterdamse Ruit.
- Duurzaamheid – economie, technologie en cultuur: Novel models of governance for corporate sustainability en collaborations for sustainable enterprise.
- Gezondheids-, voedings-, gen- en biologische doorbraken: Genomics, proteomics en bio-informatics in forensische research en in forensische toepassingen.

De participatie van de EUR richt zich op:

- Systeeminnovatie: HOSPIX, systeeminnovatie in telemedicine.
- Geïntegreerde systemen voor multifunctioneel en kwalitatief hoogwaardig ruimtegebruik: Ruimte voor water / waarden van water.
- Kennisoverdracht en MKB: Duurzame kennisbruggen naar het midden- en kleinbedrijf.
- Duurzaamheid – economie, technologie en cultuur: Concurrenieren met duurzaamheid: stroomversnelling door transparantie en integratie.
- Gezondheids-, voedings-, gen- en biologische doorbraken: Vaccin initiatief op een 'silver platter'.

een waar hij aan toe is. Ook de vakbonden, vaak huiverig als het gaat om vormen van prestatiebeloning, zijn positief over dit beleid. We nemen de loopbaanontwikkeling van ons personeel heel serieus. Daarbij hoort ook dat nieuwe medewerkers een aanstelling krijgen voor vijf jaar. Na vier jaar volgt een loopbaangesprek om te kijken of een verdere wetenschappelijke loopbaan in het verschiet ligt.

We vinden het belangrijk om eerlijk te zijn over carrièreperspectieven, vooral omdat het in het begin van een loopbaan gaat om relatief jonge mensen, die nog alle kanten op kunnen. Als op je veertigste blijkt dat je toch niet echt geschikt bent voor een verdere carrière in de wetenschap, heb je een probleem: vind dan maar eens een andere baan. We willen geen bureaucratisch en rigide beleid

maken, dus geen dikke nota's, maar een praktische aanpak in overleg met de faculteiten. Ik denk dat de EUR hierdoor een zeer aantrekkelijke werkgever is. Daar zijn we trots op.'

# Personeel, organisatieontwikkeling en huisvesting

*De uitwerking van eerder ontwikkelde initiatieven in het kader van de modernisering van personeelsbeleid en organisatie is in 2001 afgerond. In 2000 is het ziekteverzuim- en aanstellingsbeleid in werking getreden. In 2001 zijn het loopbaan- en mobiliteitsbeleid en het beloningenbeleid wetenschappelijk personeel ingevoerd. Het in de CAO Nederlandse Universiteiten (1 juni 2000 - 31 mei 2002) opgenomen Keuzemodel Arbeidsvoorwaarden is in 2001 binnen de EUR vorm en inhoud gegeven en per 1 januari 2002 ingevoerd. In het kader van de in 2000 uitgevoerde Risico Inventarisatie en Evaluatie zijn in het afgelopen jaar plannen van aanpak opgesteld. Daarnaast is door verscheidene werk- en stuurgroepen verdere invulling gegeven aan de oprichting van het Erasmus MC.*

## LOOPBAAN- EN MOBILITEITSBELEID

Het loopbaan- en mobiliteitsbeleid is gericht op het vergroten van de inzetbaarheid van alle medewerkers. Uitgangspunt is dat iedere medewerker periodiek van functie kan wisselen. Na vijf jaar in een functie neemt de medewerker in overleg met de leidinggevende een beslissing over het verdere verloop van de loopbaan. Voor alle medewerkers die sinds najaar 2000 in dienst zijn getreden geldt in beginsel het loopbaan- en mobiliteitsbeleid. Overige medewerkers kunnen op basis van vrijwilligheid deelnemen. Doelstelling van het loopbaan- en mobiliteitsbeleid is dat 15 tot 25 procent van de nieuwe medewerkers na vijf jaar dienstverband in een andere functie werkzaam is.



## TWEE STUIVERS EN EEN BROOD

Op 16 februari 2001 promoveert historica Ingrid van der Vlis op een onderzoek naar armoede in het zeventiende-eeuwse Delft. Haar boek schetst een levendig en verrassend herkenbaar beeld van het leven van de gewone mensen in die tijd.

‘Mensen gingen pas naar de armenzorg als het echt niet anders kon. Dus als werken niet genoeg opleverde, burens en familie hadden bijgedragen wat ze konden, op de pof niets meer verkrijgbaar was en alle spullen van waarde naar de lommerd waren gebracht, pas dan zette men die stap. Eergevoel speelde daarbij een grote rol: je moest persoonlijk verschijnen voor de rijke heren van de Kamer

Tegelijkertijd kreeg een groot aantal medewerkers van het ondersteunend- en beheerspersoneel (OBP) de mogelijkheid deel te nemen aan het project Functieroulatie, waarbij eenmalig van functie wordt gewisseld. Vooralsnog is het project in de vorm van een pilot ingevoerd bij het Bureau van de Universiteit, de Universiteitsbibliotheek, het instituut Beleid en Management Gezondheidszorg en de faculteiten der Sociale Wetenschappen, Historische en Kunstwetenschappen en Wijsbegeerte.

#### BELONINGENBELEID VOOR WETENSCHAPPELIJK PERSONEEL

Een nieuw beloningenbeleid voor wetenschappelijk personeel (WP), dat in 2000 is ontwikkeld, is in 2001 decentraal vormgegeven en ingevoerd. Het nieuwe beleid is gericht op een herziening van het beloningstelsel, zodat goede prestaties adequaat worden beloond en het leveren van goede prestaties ook aantrekkelijk wordt voor medewerkers die het maximum van hun salarisschaal hebben bereikt. Het nieuwe beloningenbeleid maakt voor universitair docenten en universitaire hoofddocenten een bevordering mogelijk naar respectievelijk schaal 13 en 15. In- en doorstroom naar functies is afhankelijk van geleverde prestaties en het beschikken over bepaalde kwalificaties op het terrein van onderzoek, onderwijs of management. In 2001 is op facultair niveau invulling gegeven aan de (senior)kwalificaties onderwijs en onderzoek en zijn de functietyperingen universitair docent (UD), universitair hoofddocent (UHD) en hoogleraar vastgesteld. Elke faculteit kent een commissie Loopbaanbeleid WP en heeft een reglement opgesteld op basis waarvan deze commissie opereert. Het universitaire bureau Mobiliteit, Training en Opleiding heeft voorbereidingen getroffen voor het vormgeven van de kwalificatie management in een programma van praktische cursussen.

van Charitate met een verzoek om hulp. Volgens werd je verhaal gecheckt bij de burens, dus anoniem was de bedeling bepaald niet. Wel was er sprake van maatwerk: ieder gezin kreeg wat het nodig had. Bijvoorbeeld 's winters een hemd en per week twee stuivers plus een brood, en in de zomer alleen een brood. Al deze gegevens zijn beschikbaar, omdat de armendossiers nauwlettend

werden bijgehouden en bovendien bewaard zijn gebleven. Verrassend genoeg waren veel gewone gezinnen aangewezen op de armenzorg en niet alleen weduwen, ouderen en hele grote gezinnen, zoals ik verwacht had. Al met al ging het om een hele grote groep mensen. Alle 864 gezinnen die in 1645 hulp kregen van de Kamer van Charitate heb ik gevolgd in de tijd. Dat levert een

fascinerend beeld op van het dagelijkse leven van 'de gewone man'. Op deze schaal was daarnaar nog geen onderzoek gedaan.'

## ARBEIDSVOORWAARDEN

In 2001 is besloten de arbeidsvoorwaardengelden 2002, in combinatie met het door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen ter beschikking gestelde budget voor versterking van het loopbaanperspectief voor jonge onderzoekers, onder meer te gebruiken voor reiskostenvergoeding voor tijdelijk aangestelde medewerkers en aio's en voor uitbreiding van kinderopvang.

Met ingang van 1 januari 2002 kunnen medewerkers van de EUR een deel van hun arbeidsvoorwaardenpakket zelf samenstellen door gebruik te maken van het Keuzemodel Arbeidsvoorwaarden. De regeling van de EUR is een uitwerking van de afspraken die zijn gemaakt in de CAO Nederlandse Universiteiten. In 2001 is veel aandacht besteed aan voorlichting over de regeling en de fiscale en andere gevolgen van de verschillende opties.

## ARBO

Op basis van de in 2000 gehouden Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) en de daaruit voortgekomen rapportages, zijn in 2001 de Plannen van Aanpak opgesteld voor zowel de overzichts- en complexgebonden rapportages als voor RI&E-rapportages van de organisatieonderdelen op de campus van de universiteit (Woudestein). Deze rapporten zijn vervolgens ter toetsing aangeboden aan Arbo-dienst en na goedkeuring voor overleg aangeboden aan de diverse betrokken medezeggenschapsorganen. Medio 2001 kwamen de resultaten van het welzijnsonderzoek beschikbaar. Vanwege de zeer lage respons zijn de uitkomsten niet altijd representatief verklaard. Bij drie organisatieonderdelen is het onderzoek – op verzoek – opnieuw uitgezet; de uitkomsten daarvan worden thans eveneens in een Plan van Aanpak vervat en zullen daarna voor overleg aan de medezeggenschapsorganen worden aangeboden. Omdat de RI&E en de Plannen van Aanpak geen statisch geheel vormen, zijn verschillende verbeteringen reeds in de loop van 2001 gerealiseerd. Overige verbeteringen zullen voorzover mogelijk in 2002 ten uitvoer worden gebracht.



### ZOEKEN NAAR DE WAARHEID

**Met de oprichting van het Expert Center for Health Ethics worden een aantal typisch Rotterdamse specialismen bij elkaar gebracht: wijsbegeerte, gezondheidsethiek, geneeskunst en medische technology assessment. Aan het hoofd van dit centrum staat prof.dr. T. van Willigenburg, hoogleraar Ethiek.**

'In de gezondheidszorg is schaarste een gegeven. Het aanbod van nieuwe geneeswijzen, medicijnen en geavanceerde apparatuur groeit permanent, dus de vraag is waar wel en waar geen geld aan uit te geven. Daarbij spelen uiteraard financiële aspecten een rol: wat kost het, hoeveel mensen hebben er baat bij en wat is de winst in termen van langere levensverwachting of een betere kwa-

Binnen Woudestein betroffen de onderwerpen van RI&E's vooral beeldschermwerk, binnenklimaat en bedrijfshulpverlening. Naast de bedrijfshulpverlening en het beeldschermwerkbeleid spelen bij het Hobokencomplex in het centrum van de stad de veiligheids- en milieu-aspecten een grotere rol dan op Woudestein. Voor de milieuzorg, de stralingsveiligheidszorg en de zorg voor genetisch gemodificeerde organismen zijn zorgsystemen aanwezig. Zo'n systeem houdt onder meer in: een inzichtelijke planmatige aanpak, aanwezigheid van voorlichting en onderricht, en het uitvoeren van inspecties.

De VSNU heeft in het kader van de CAO Nederlandse Universiteiten een gedragscode opgesteld om seksuele intimidatie, agressie en geweld terug te dringen. Deze gedragscode en een nieuwe klachtenprocedure van de EUR vormen de basis voor de in 2001 verschenen brochure over het 'EUR-beleid tegen seksuele intimidatie, agressie en geweld'. Aansluitend op de verspreiding van deze brochure onder de medewerkers is een cursus 'Omgaan met ongewenste omgangsvormen' georganiseerd voor leidinggeven-

## REORGANISATIES

### Samenwerking AZR en FGG in Erasmus MC

De intentieverklaring om tot een samenwerkingsverband te komen tussen het AZR en de FGG werd eind 1998 getekend. In de jaren erna is met behulp van stuur- en werkgroepen uitgezocht hoe dit samenwerkingsverband vorm moest worden gegeven. Het doel van het samenwerkingsverband is het integreren van de taken onderwijs/opleiding, onderzoek en patiëntenzorg, zodat al deze taken op topniveau kunnen worden uitgevoerd. De EUR blijft echter verantwoordelijk voor de kwaliteit en kwantiteit van het onderzoek en onderwijs binnen het nieuwe samenwerkingsverband. Het personeel van de FGG zal in dienst komen bij het Erasmus MC en onder de CAO Academische Ziekenhuizen komen te vallen. In 2001 is melding gedaan van de reorganisatie aan de Universiteitsraad en het Erasmus Universiteit Rotterdam Overlegorgaan inzake Personeelsaangelegenheden (EUROPA). Beide gremia hebben ingestemd met de hoofdlijnen.

liteit van leven? Maar ook allerlei morele kwesties zijn belangrijk. Neem Viagra. Dat wordt niet vergoed, terwijl de kosteneffectiviteit van de pil enorm is, veel groter dan bijvoorbeeld van een hart-longtransplantatie. Daar spelen dus allerlei morele standpunten mee, bijvoorbeeld: seks is iets anders dan gezondheid, of impotentie is een oudemannenkwaal of een privézaak. Ethiek biedt een mo-

gelijkheid om wetenschappelijk na te denken over de rechtvaardigheid van dit soort beelden en argumentaties. Om de betekenis en het gewicht van verschillende redenen heel kritisch tegen het licht te houden en af te wegen, alvorens te beslissen. Het is ontzettend belangrijk om redelijk na te denken en te praten over morele kwesties. In dit soort zaken kan je geen beslissing nemen door ie-

dereen zijn mening te laten geven en zijn gevoelens te laten luchten om vervolgens te stemmen. Het moet kloppen. Morele waarheid is ons richtpunt.'

#### Reorganisatie Anatomie en Fysiologie

Door de faculteit der Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen is een voornemen tot reorganisatie uitgebracht van de afdelingen Anatomie en Fysiologie. Het betreft een fusie van beide afdelingen tot een afdeling Neurowetenschappen, die als kernafdeling zal fungeren van het nieuwe hoofdprogramma/research institute Neurosciences. De beoogde fusie zal niet leiden tot gedwongen ontslagen of inkrimping van de bestaande formatie. EUROPA en de Universiteitsraad zijn geïnformeerd over het voornemen.

#### Inwendige Geneeskunde

Het in 1999 genomen besluit tot een fusie van de drie afdelingen Inwendige Geneeskunde tot een afdeling passeerde in 2001 de medezeggenschapsraden. De implementatiedatum is gesteld op 1 januari 2002. De fusie is een uitvloeisel van een reeds bestaande samenwerking tussen de drie afdelingen. Doelstelling van de fusie is een betere uitvoering van de functies patiëntenzorg, opleiding, onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. De beoogde organisatieverandering zal niet leiden tot gedwongen ontslagen of inkrimping van de bestaande formatie. In de aansturing en verantwoording zullen wijzigingen optreden. De Universiteitsraad heeft een positief advies gegeven.

#### Reorganisatie Universiteitsbibliotheek

Het beleidsplan Wetenschappelijke informatievoorziening 2000-2002 was in 2001 aanleiding om een voornemen tot een reorganisatie van de Universiteitsbibliotheek kenbaar te maken. Met name de recente ontwikkelingen op ICT-gebied leiden ertoe dat het werk op een andere manier kan worden georganiseerd. Dit zal veranderingen met zich brengen op het terrein van de organisatiestructuur, het taakpakket van de afdelingen, maar ook op het niveau van individuele functiebeschrijvingen. Er zullen geen gedwongen ontslagen plaatsvinden. De Universiteitsraad heeft een positief advies gegeven.



#### DE BOODSCHAP VAN BELWINKELS

**Het boek *De verborgen stad*, inclusief een sociologische wandeling door Rotterdam, vormt de neerslag van het onderzoek dat hoogleraar Algemene Sociologie Godfried Engbersen, samen met collega Jack Burgers, de afgelopen vijftien jaar verrichtte. Deze originele bijdrage aan Rotterdam Culturele Hoofdstad trekt veel belangstelling.**

'Mensen kennen hun stad slecht. Wie heeft ooit gehoord van de Tovertunnel? Dat is de naam van een doorgang tussen huizenblokken aan de Schans in Delfshaven. En het klopt: je loopt van een achterstandsbuurt vol dichtgetimmerde panden, zwerfvuil en geparkeerde auto's op de stoep ineens een pittoresk stukje Rotterdam binnen, met een fraaie historische haven, antiekwinkels en

## ZIEKTEVERZUIM

Begin 2001 is ten behoeve van het ziekteverzuimbeleid binnen alle organisatieonderdelen een nulmeting gedaan om inzicht te verwerven in de aard en omvang van het beïnvloedbaar, arbeidsgelateerd ziekteverzuim en in de effectiviteit van ondernomen activiteiten om dit verzuim te reduceren. Om het ziekteverzuim zoveel mogelijk te voorkomen en reïntegratie van een zieke medewerker te versnellen is een goede begeleiding door de leidinggevend noodzakelijk. In 2001 is daarom verschillende keren een cursus 'Leidinggeven en verzuimbeheersing' georganiseerd door het universitaire bureau Mobiliteit, Training en Opleiding.

Het ziekteverzuimpercentage in het jaar 2001 bedroeg 3,77 procent tegenover 3,49 procent in 2000. Veertien medewerkers van de EUR werden afgelopen jaar gedeeltelijk arbeidsongeschikt verklaard en tien medewerkers volledig arbeidsongeschikt.

### Ziekteverzuimpercentage

Personeelscategorie	Percentage
WP	2,04
OBP	6,30
WP & OBP	3,77

### Gemiddelde ziekte duur in dagen\*

Personeelscategorie	Duur
WP	24,10
OBP	19,35
WP & OBP	20,78

\* De gemiddelde ziekte duur is berekend a.d.h.v. de in 2000 beëindigde ziektegevallen, zonder verrekening van verlofdagen of deeltijdfactor.

### Ziekmeldingsfrequentie\*

Personeelscategorie	Gevallen per 100 medewerkers
WP	38,11
OBP	124,77
WP & OBP	73,36

\* Ziekmeldingsfrequentie: aantal in 2000 begonnen ziektegevallen per 100 medewerkers.

### Percentage niet ziek\*

Personeelscategorie	niet ziek per 100 medewerkers
WP	88,06
OBP	52,28
WP & OBP	73,95

\* Percentage niet ziek: aantal medewerkers per 100 dat niet ziek is gemeld.

### Arbeidsongeschikt

Aantal	volledig	Gedeeltelijk
23	10	13

restaurants. De bedoeling van de sociologische wandeling is om de verborgen kanten van de stad te laten zien, om sociologie een gezicht te geven, om macht, ongelijkheid of illegaliteit zichtbaar te maken. Neem het grote aantal belwinkels en schotelantennes dat je tegenkomt. Dat zegt iets over integratie: ze tonen aan dat veel immigranten nog heel duidelijk georiënteerd zijn op hun land

van herkomst. Zo'n concreet beeld is veelzeggender dan welke cijfers ook. Delfshaven wordt vaak gekenschetst als een brandhaard van criminaliteit. De wandeling laat ook de aardige kanten ervan zien: nieuw allochtoon ondernemerschap, bedrijfsgebouwen met kunstenaars, jonge middengroepen. De wandeling voert langs verrassende plekken en geeft een beeld van wat zich werkelijk af-

speelt in de stad. Voor een completer beeld moeten mensen het dikke boek De verborgen stad lezen. Voor mij is dat een soort feestbundel: vijftien jaar sociologisch onderzoek in Rotterdam op een aardige manier bij elkaar.'

## PERSONEEL IN CIJFERS

Op 31 december 2001 bedroeg het aantal personen in dienst van de EUR 3570, tegenover 3436 in 2000. In volledige arbeidsplaatsen gerekend, zijn die aantallen 2826 voor 2001 en 2736 voor 2000, dat wil zeggen een groei van 3,3 procent. Een stijging van 72,8 volledige arbeidsplaatsen onder het wetenschappelijk personeel is hiervan de belangrijkste oorzaak.

Aantal volledige arbeidsplaatsen (peildatum 31 december 2001)

	hl	uhd	ud	Overig wp	aio	stud. ass.	obp	totaal
Centrale Diensten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	395,2	395,2
FEW	28,8	33,7	60,7	72,5	47,2	25,8	78,9	347,8
FR	22,0	22,8	50,0	18,5	28,2	20,8	59,5	221,8
FSW	16,3	15,5	22,0	19,0	19,3	7,0	28,8	127,9
FGG	61,9	66,0	92,1	299,8	224,7	1,0	530,4	1.275,9
BMG	4,8	6,9	15,8	33,9	5,5	3,6	12,9	83,4
FW	4,4	3,1	9,6	6,2	5,8	2,0	6,3	37,4
FHKW	8,0	6,0	17,2	12,5	3,8	3,3	11,7	62,5
FB	21,3	27,3	45,6	28,4	41,4	29,7	80,2	273,9
<b>Totaal</b>	<b>167,5</b>	<b>181,5</b>	<b>313,0</b>	<b>490,9</b>	<b>375,9</b>	<b>93,1</b>	<b>1.203,9</b>	<b>2.825,8</b>

Man  Vrouw 



### DE PATIËNT ALS MENS

De EUR Onderwijsprijs 2001 gaat naar dr. Benno Bonke, universitair hoofddocent bij de faculteit der Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen, vanwege zijn niet aflatende en bevlogen bemoeienis met de training van aankomende artsen in professioneel gedrag.

'Patiënten willen niet behandeld worden als een 'interessant geval', maar willen begrip voor hun vaak penibele situatie. Omdat uit de praktijk bleek dat studenten onvoldoende getraind werden in de menselijke kant van het vak, zijn we in 1995 begonnen met het zogenoemde attitudeonderwijs, een combinatie van gespreksvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling. Ze leren bijvoorbeeld in



Op 31 december 2000 waren 1471 vrouwen in dienst van de EUR. In 2001 is dit aantal met 25 toegenomen. Het aandeel van vrouwen in het totale personeelsbestand van de EUR is daarmee gelijk gebleven: 43 procent.

Het aantal vrouwelijke hoogleraren is in 2001 niet veranderd (totaal 9 personen, 5,7 fte). Ten opzichte van 2000 is het aantal universitaire hoofddocenten gelijkgebleven en het aantal universitaire docenten met één persoon afgenomen.

Aantal personen (peildatum 31 december 2001)														
	hl		uhd		ud		Overig wp		aio	stud. ass.		obp	totaal	
Centrale Diensten		0		0		0		0		0		0		459
FEW		45		40		76		98		48		100		507
FR		32		27		62		31		30		64		323
FSW		20		16		24		24		21		26		164
FGG		65		69		109		356		227		3		1.467
BMG		6		9		17		44		6		14		113
FW		5		4		13		9		6		10		54
FHKW		9		6		22		18		4		13		87
FB		31		33		54		34		42		111		396
Totaal		213		204		377		614		384		341		3.570

Man Vrouw

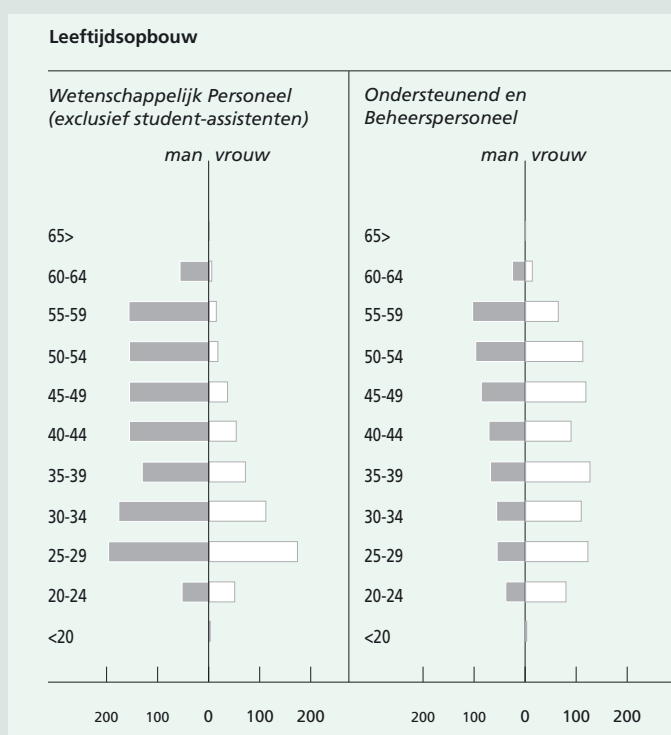
gewoon Nederlands een diagnose over te brengen, zonder in jargon te vervallen. In kleine groepen discussiëren ze over kwesties als geheimhouding, privacy of euthanasie. Welke normen en waarden spelen daarbij een rol en hoe ga je ermee om? Of ze spelen een tuchtzaak na: de een is de ouder die een kind heeft verloren, de ander de arts of de advocaat. Zo dwing je studenten zich te ver-

plaatsen in verschillende posities. Inlevingsvermogen is onmisbaar voor een dokter. Artsen moeten zich ook meer verdiepen in allochtone culturen. We zijn geen cultureel antropologen, maar moeten wel functioneren in een multiculturele samenleving. Over hoe je culturele aspecten integreert in de opleiding, voeren we nu landelijk discussies. Voor mij was de prijs een van de mooiste

momenten uit mijn carrière. Onderwijs heeft soms minder aanzien dan onderzoek, maar ik kan niet nalaten me te bemoeien met zaken die volgens mij beter kunnen. Ik zie de waardering daarvoor als een zeer grote eer.’

## Leeftijdsopbouw van het personeelsbestand

Onder het wetenschappelijk personeel is een duidelijke piek te zien bij de leeftijdscategorie 25-29 en 30-34. De aio's zijn hiervoor verantwoordelijk. Het aandeel vrouwelijke medewerkers neemt af in hogere leeftijdscategorieën. Binnen het OBP is hiervan geen sprake. Opvallend is dat in 2001 zowel onder het OBP als het WP het aantal medewerkers in de leeftijdscategorie 25-29 is gestegen. Gegeven de huidige krapte op de arbeidsmarkt voor hoogopgeleiden en de landelijke tendens van vergrijzing, is dit een positieve ontwikkeling.



## EVALUATIE WET MUB

Ingevolge een toezegging van de minister van OC&W aan de Eerste Kamer, vond onder auspiciën van het College van Bestuur gedurende de eerste helft van 2001 binnen de EUR en haar organisatieonderdelen een (tussentijdse) zelfbezuiniging op de MUB-organisatiestructuur plaats. Deze zelfbezuiniging werd begeleid door een landelijke begeleidingscommissie. In het rapport zijn ten aanzien van de MUB-organisatie een aantal succesfactoren, maar ook een aantal verbeterpunten geformuleerd. Als succesfactoren worden genoemd: integraal management op centraal en decentraal niveau, vereenvoudiging van de universitaire bestuursorganisatie met heldere verantwoordingsrelaties en vergroting van de universitaire autonomie. Verbeteringen moeten worden gezocht op het terrein van de medezeggenschap op centraal niveau en op het middenniveau (o.m. de informatievoorziening van de inspraakorganen), het kiesstelsel, de betrokkenheid van de leden van de universitaire en facultaire gemeenschap bij de bestuursprocessen en het managementinstrumentarium van de bestuurders van de organisatieonderdelen.

## BIOTERRORISME EN GRIEPEPIDEMIEËN

**Blijft de wetenschap overeind onder de dwang van de soundbite? Viroloog Ab Osterhaus is in 2001 regelmatig als deskundige in de media aan het woord over de gevaren van bioterrorisme en de noodzaak van een rampenplan voor een nieuwe pandemische influenza.**

'Het is moeilijk om gedoseerde aandacht in de media te krijgen voor belangrijke onderwerpen. Zo heeft de gezondheidsraad, waarvan ik lid ben, al in juni een rapport uitgebracht over bioterrorisme. Daaraan besteedde de pers nauwelijks aandacht, maar na 11 september was dat ineens veranderd. Ook naar aanleiding van andere onderwerpen, zoals BSE, MKZ en kippeninfluenza wist de

## HUISVESTING

In 2001 hebben geen ingrijpende bouwprojecten plaatsvonden. Het ruimtebestand van de universiteit per 1 januari 2002 vertoont in m<sup>2</sup> netto functioneel vloeroppervlak, daarom geen grote afwijkingen ten opzichte van 1 januari 2001. De andere cijfers voor 2002 in onderstaande tabel zijn het gevolg van een andere nauwkeuriger meetmethode. Ten behoeve van de nieuwe opleiding Psychologie is extern circa 360 m<sup>2</sup> functioneel netto gehuurd.

### Ruimtebestand EUR per in m<sup>2</sup> netto functioneel.

	2000	2001	2002
Complex Woudestein	77.281	77.288	79.537
Complex Hoboken	54.643	54.591	56.355
<b>totaal</b>	<b>131.942</b>	<b>131.879</b>	<b>135.892</b>

Van de gebouwen die gerekend worden tot het complex Woudestein is circa 19.000 m<sup>2</sup> functioneel netto eigendom van Erasmus Beleggingen BV, terwijl circa 6.000 m<sup>2</sup> functioneel netto aan sportfaciliteiten wordt geëxploiteerd door de Stichting Studentenvoorzieningen Rotterdam.

Voor Woudestein is nieuwbouw in voorbereiding ter grootte van circa 36.900 m<sup>2</sup>, aangevuld met circa 13.900 m<sup>2</sup> parkeerplaatsen. Redenen voor de uitbreiding zijn onder meer de groei van het aantal studenten en de uitbreiding van zogenaamde derde-geldstroomactiviteiten van de universiteit. Plan is de nieuwbouw per 1 januari 2005 in gebruik te nemen. De investeringskosten worden geraamd op € 61.000.000 (prijsspeil 1 januari 2005).



pers mij te vinden. Gecombineerde medische en veterinaire kennis is namelijk niet zo breed voorhanden. De media zijn een nuttig instrument om de publieke opinie te beïnvloeden en kunnen soms helpen de boodschap ook bij beleidsmakers over te laten komen. Zo kennen we allemaal de grote griep epidemieën uit het verleden, zoals de Spaanse griep, veroorzaakt door een influenzavirus uit de

vogelwereld. Tientallen miljoenen mensen zijn daaraan gestorven, en dat kan in deze eeuw opnieuw gebeuren. Naar aanleiding van een interview in NRC Handelsblad over pandemische influenza heeft de minister actie ondernomen. Tegelijk moet je voorzichtig en terughoudend met de massamedia omgaan. Zeker in radio- en televisie-interviews moet je helder en duidelijk zijn. Je

krijgt twintig seconden en daarin moet de belangrijkste boodschap zitten. En als de boodschap echt lastig en genuanceerd is, dan doe ik alleen live interviews. Om te voorkomen dat ze gaan knippen en plakken.'



# Financieel Jaarverslag 2001

<b>Jaarverslag</b>	<b>54</b>	<b>Accountantsverklaring</b>	<b>81</b>
Toelichting op onderdelen van het verslag	54		
Cijfermatige samenvatting financieel jaarverslag	57	<b>Bijlagen</b>	<b>82</b>
Prestatiegegevens	58	Gegevens over rechtspersonen	82
		Specificatie posten OC&W	83
<b>Jaarrekening</b>	<b>60</b>		
Grondslagen	60		
Geconsolideerde balans per 31 december 2001	61		
Geconsolideerde exploitatierekening 2001	62		
Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2001	63		
Toelichting op de onderscheiden posten van de geconsolideerde balans	64		
Niet uit de balans blijkende verplichtingen	70		
Overzicht verbonden partijen	71		
Toelichting op de onderscheiden posten van de geconsolideerde exploitatierekening	72		
Enkelvoudige balans per 31 december 2001	77		
Enkelvoudige exploitatierekening 2001	78		
Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening	79		



# Jaarverslag

## TOELICHTING OP ONDERDELEN VAN HET VERSLAG

### Resultaten 2001

Het jaar 2001 is voor de EUR in financiële zin gunstig verlopen. Het resultaat bedraagt mln *f* 29,0 positief. De opbouw van het resultaat is als volgt (in mln *f*):

EUR-sec	25,6
Erasmus Beleggingen BV	1,3
EUR Holding BV	1,8
Overige rechtspersonen binnen EUR-groep	0,3
	<b>29,0</b>

Dit resultaat is enigszins vertekend doordat ontvangen middelen in de personele sfeer, voor een deel (mln *f* 5), gegeven de bestedingsrandvoorwaarden, niet in 2001 konden worden besteed. De organisatieonderdelen realiseerden een overschot van mln *f* 8. Het saldo op meerjarige projecten inclusief BaMa-gelden bedroeg mln *f* 6, terwijl het restant grotendeels is toe te schrijven aan meer collegegelden en rentebaten dan begroot.

### Richtlijnen verslaglegging

De richtlijnen, die in 2000 zijn vastgesteld, leiden tot enkele belangrijke wijzigingen, die pas dit jaar hun beslag konden krijgen. De belangrijkste daarvan is de uitbreiding van de consolidatiekring tot rechtspersonen waarin de EUR de meerderheid van het bestuur benoemt dan wel een overwegend financieel belang heeft. Als gevolg daarvan zijn in 2001 de Rotterdam School of Management, de Stichting Studenten Voorziening Rotterdam en het Kinderdagverblijf Onder d'EUR in de cijfers betrokken. De baten en lasten zijn daardoor met de volgende bedragen gegroeid (in mln *f*):

	2001		2000	
Baten	29,6	(2,4)	27,6	(1,7)
Personele lasten	13,6		11,9	
Materiële lasten	16,5	(4,0)	15,7	(4,1)

Tussen haakjes: verrekeningen met de EUR

Een tweede effect van die nieuwe richtlijn is dat de balans is verkort, omdat in tegenstelling tot het verleden alleen het saldo van onderhanden werk ad mln *f* 151,3 (2000: mln *f* 111,5) en vooruitontvangsten op projecten ad mln *f* 172,8 (2000: mln *f* 128,2) is weergegeven. De cijfers met betrekking tot voorliggende jaren zijn hiervoor zoveel mogelijk aangepast.

### Geconsolideerde rechtspersonen

De omzet van de EUR Holding is in 2001 gegroeid met mln *f* 5,7 tot mln *f* 44,1 (incl. rente). Het resultaat was mln *f* 1,8. Bij één dochter van de EUR Holding BV heeft zich een fors verlies voorgedaan. Als gevolg daarvan wordt deze BV geherstructureerd. De Erasmus beleggingen BV heeft 2001 afgesloten met een winst van mln *f* 1,3 op een batentotaal van mln *f* 9,7.

In mln <i>f</i>	Omzet		Resultaat	
	2001	2000	2001	2000
Erasmus Beleggingen BV	9,7	9,3	1,3	0,9
EUR Holding BV	44,1	38,4	1,8	1,6
Stichting Kinderdagverblijf				
'Onder d'EUR'	1,5	1,3	–	- 0,1
Stichting Rotterdam				
School of Management	25,4	23,2	0,2	0,1
Stichting Studenten Voorziening				
Rotterdam	3,4	3,2	0,1	–
	<b>84,1</b>	<b>75,4</b>	<b>3,4</b>	<b>2,5</b>

De Rotterdam School of Management heeft een resultaat behaald van mln f 0,2 positief, terwijl het Kinderdagverblijf Onder d'EUR een klein verlies heeft geboekt van f 54,0 duizend. Met deze stichting zijn gesprekken gaande over alternatieven om de continuïteit en levensvatbaarheid op termijn te vergroten. De Stichting Studen-  
tenvoorzieningen Rotterdam tenslotte heeft 2001 positief afgesloten met een resultaat van mln f 0,1 op een omzet van mln f 3,4, waarvan mln f 1,7 directe subsidie van de EUR.

### Vergelijking jaarrekening met begroting en vorige jaarrekening

In de vergelijkende cijfers uit voorgaande jaren zijn ook de resultaten van de verbonden partijen betrokken die mee zijn geconsolideerd. Hierdoor wijken deze cijfers af van de jaarrekening 2001. De stijgende lijn in de inkomsten buiten de rijksbijdrage is in 2001 doorgetrokken. Afgezien van de consolidatie van RSM, waardoor de inkomsten uit contractonderwijs alleen al mln f 2,8 hoger uitvielen dan 2000, was een stijging van mln f 18,2 tot mln f 29,1 waar te nemen bij de organisatieonderdelen die vorig jaar al in de consolidatie waren betrokken. Ook het contractonderzoek kende een forse groei ten opzichte van 2000 met mln f 5,3 tot mln f 93,8. Met doorbelastingen van diensten ontving de EUR in totaal mln f 6,6 meer dan in 2000. Tegenover deze baten staan hogere kosten. De personele lasten stegen met mln f 18,3 tot mln f 367,9, terwijl aan materiële uitgaven mln f 11,5 meer werd uitgegeven. Datzelfde beeld is ook van toepassing op de universiteit in engere zin, namelijk de faculteiten en centrale diensten. De personele lasten stegen met mln f 11,6 tot mln f 333,0, de materiële uitgaven met mln f 19,0 tot mln f 285,0 (incl. verrekeningen) en de baten met mln f 25,5 tot mln f 176,7 (incl. verrekeningen).  
Vrijwel alle faculteiten en centrale diensten hebben 2001 beter afgesloten dan begroot. Alleen de faculteiten Wijsbegeerte en Kunst- en cultuurwetenschappen hebben een groter tekort dan gebudgetteerd.

### Investeringen

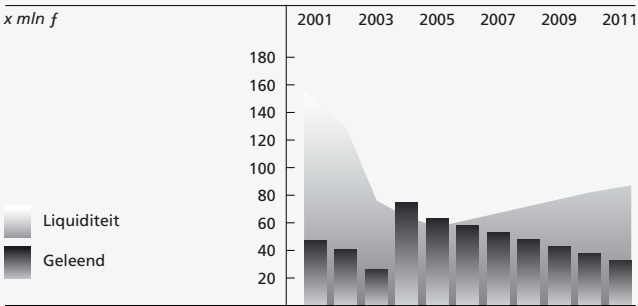
De plannen voor een nieuw gebouw – het T-gebouw genaamd – op de plaats van het huidige parkeerdek zijn in 2001 verder uitgewerkt. De kosten bedragen in totaal mln f 137 (prijspeil 2004). In eerste instantie – tot het definitief afstoten van het F/G-gebouw – is het te realiseren ruimteareaal groter dan strikt benodigd voor de EUR. Dit wordt bepaald door de beschikbare grond en de toegestane bouwhoogte. Deze ruimte zal commercieel worden verhuurd, waardoor de kosten voor de EUR worden beperkt. De planning van de investering in de tijd is als volgt (bedragen in mln f):

	2002	2003	2004
Geplande investering	22	50	65

Hiermee wordt naast een parkeerruimte van 17.600 m² bruto vloeroppervlak (bvo) in totaal 36.900 bvo m² onderwijs- en kantoorruimte gerealiseerd. Een deel van de kantoorruimte (ca. 13.900 bvo m²) zal in eerste instantie commercieel worden verhuurd en kan later worden ingezet ter vervanging van het F/G-gebouw medio het volgende decennium.

### Liquiditeiten

Tot de liquiditeiten worden naast bankrekeningen en kortlopende deposito's ook effecten en obligaties gerekend. Deze positie is in het afgelopen jaar verder verbeterd. 44% van deze liquiditeit is transactieliquiditeit (= saldo van vlottende passiva en overige vlottende activa). Meerjarig treedt het volgende beeld op:



### **Erasmus MC**

De planvorming is erop gericht om per 1-1-2003 de vorming van het Erasmus MC grotendeels te hebben afgerond. Dit houdt in dat op dat moment het personeel dat overgaat van FGG en BvdU naar het Erasmus MC, een aanstelling krijgt bij de rechtspersoon van het Academisch Ziekenhuis. Ook de financiële ontvlechting met de rechtspersoon EUR dient dan voltooid te zijn. Binnen de jaarrekening van de universiteit zullen dan geen activa en passiva meer voorkomen van de FGG. Wel zal er in het kader van het universitaire jaarverslag gerapporteerd worden over de baten samenhangend met O&O-taken.

### **Euro**

De overgang op de Euro begin 2002 is vlekkeloos verlopen dankzij de extra inspanningen die automatiseringsafdelingen en financiële afdelingen zich hebben getroost in het voortraject.

### **Vooruitzichten**

Zowel in absolute als relatieve zin is de belangstelling van studenten voor de EUR groeiende, mede dankzij nieuwe studierichtingen als psychologie en de Engelstalige opleiding Business Administration. De introductie van de bachelor-master structuur kan ertoe leiden dat minder studenten dan thans direct na het behalen van hun bachelordiploma een vierde cursusjaar in de vorm van een masteropleiding gaan volgen. Anderzijds vertoont de markt voor voortgezette opleidingen nog steeds een groei. Inkomsten van derden ten behoeve van onderzoek stijgen nog steeds gestaag.

### **Landelijke vergelijking**

De meest recente cijfers die op landelijk niveau bekend zijn, betreffen het jaar 2000. Daaruit blijkt dat de EUR een aandeel van 6,1% heeft in de totale rijksbijdrage voor O&O-taken voor de universiteiten (d.w.z. excl. de bijdrage voor de werkplaatsfunctie). Van het totale aantal eerstejaars studenten (excl. Universiteit Wageningen) heeft 8,5% zich bij de EUR aangemeld. Van alle inkomsten buiten de rijksbijdrage en collegegelden haalt de EUR 8,7% binnen. Dit betekent dat de inkomsten buiten rijksbijdrage en collegegelden 35,5% van het totaal uitmaken (landelijk 28,6%), waarmee de EUR een plaats in de kopgroep heeft.

Aan de lastenkant maken de personele lasten bij de EUR 66,2% uit van de totale lasten, hetgeen slechts marginaal afwijkt van het landelijk gemiddelde van 66,5%. Datzelfde geldt ook voor huisvesting en afschrijving: EUR 12,2% tegen landelijk 12,0%.

Het eigen vermogen plus voorzieningen van de EUR bedraagt circa 9% van het landelijk totaal, terwijl de vaste materiële activa 10% uitmaken van het totaal van universiteiten exclusief de Universiteit Wageningen.



## CIJFERMATIGE SAMENVATTING FINANCIËEL JAARVERSLAG

De baten en lasten waren als volgt verdeeld (bedragen in mln f):

	2001	2000	1999
<b>BATEN</b>			
Rijksbijdrage OC&W	421,3	397,0	375,6
Collegegelden	41,2	40,1	39,2
Baten werk i.o.v. derden	147,2	128,3	85,8
Overige baten	87,6	81,0	65,3
<b>Totaal baten</b>	<b>697,3</b>	<b>646,4</b>	<b>565,9</b>
<b>LASTEN</b>			
Personele lasten	367,9	349,6	312,4
Afschrijvingen	22,5	22,5	21,0
Inkomenoverdrachten	113,2	112,1	107,3
Overige instellingslasten	168,5	158,1	129,5
<b>Totaal lasten</b>	<b>672,1</b>	<b>642,3</b>	<b>570,2</b>
<b>Saldo baten en lasten</b>	<b>25,2</b>	<b>4,1</b>	<b>- 4,3</b>
Saldo financiële baten en lasten	3,8	2,3	- 0,4
<b>Resultaat uit gewone bedrijfsvoering</b>	<b>29,0</b>	<b>6,4</b>	<b>- 4,7</b>
<b>BUITENGEWONE BEDRIJFSVOERING</b>			
Buitengewone baten	-	-	2,5
Buitengewone lasten	-	-	-
<b>Resultaat uit buitengewone bedrijfsvoering</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>2,5</b>
<b>Exploitatiesaldo</b>	<b>29,0</b>	<b>6,4</b>	<b>- 2,2</b>
Netto werkkapitaal (in mln f)	75,9	41,6	61,2
Current ratio	1,39	1,23	1,51

## PRESTATIEGEGEVENS

Met ingang van 2000 is het bekostigingsmodel Prestatiebekostigingsmodel (PBM) van kracht, waarin meer dan in het vorige model Stabiele bekostiging (STABEK), prestaties een rol spelen. Dat komt tot uitdrukking in een hoger gewicht van de prestatie-indicatoren. Daarnaast is in PBM het aantal gerealiseerde ingeschrevenen gedurende 4 dan wel 6 (geneeskunde) jaar vervangen door het aantal eerstejaars-instelling. Nog steeds geldt dat de parameters met een vertraging van 2 jaar doorwerken in de bekostiging.

### Eerstejaars-instelling

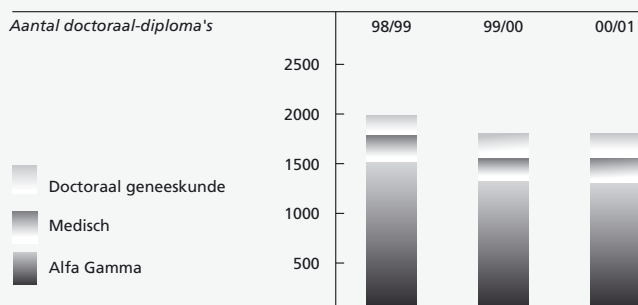
De aantallen eerstejaars-instelling zijn:

	99/00	00/01	01/02
Geneeskunde	243	262	263
BMG	125	108	93
Overige	2.745	2.569	2.939
<b>Totaal</b>	<b>3.113</b>	<b>2.939</b>	<b>3.295</b>

### Afgestudeerden

De tabel geeft de ontwikkeling weer van het aantal afgestudeerden tot en met 2000/2001.

	98/99	99/00	00/01
Doctoraal Geneeskunde	201	241	238
Artsexamen	216	194	202
Doctoraal BMG	52	36	54
Overige	1.520	1.330	1.311
<b>Totaal</b>	<b>1.990</b>	<b>1.801</b>	<b>1.805</b>



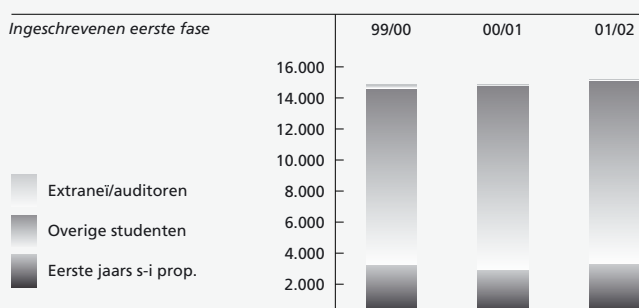
## Onderwijs

In de inschrijfggegevens hieronder (eerstejaars, overige studenten en extraneï) zijn begrepen degenen die bij een andere instelling dan de EUR aan hun financiële verplichtingen hebben voldaan.

De aantallen zijn (excl. dubbele inschrijvingen bij de EUR):

Peildatum 1 oktober	99/00	00/01	01/02
eerstejaars s-i prop.	3.291	2.937	3.356
eerstejaars s-i Japankunde	24	25	22
eerstejaars instelling	3.113	2.939	3.295
eerstejaars WO-Ned.	3.262	2.931	3.108
<b>ingeschreven studenten*</b>	<b>14.610</b>	<b>14.798</b>	<b>15.142</b>
extraneï	227	67	48

\* excl. 2e fase lerarenopleiding.



## Promoties

Het aantal promoties bedroeg:

	1999	2000	2001
Geneeskunde	105	110	98
BMG	1	1	3
Overige	60	54	42
<b>Totaal</b>	<b>166</b>	<b>165</b>	<b>143</b>

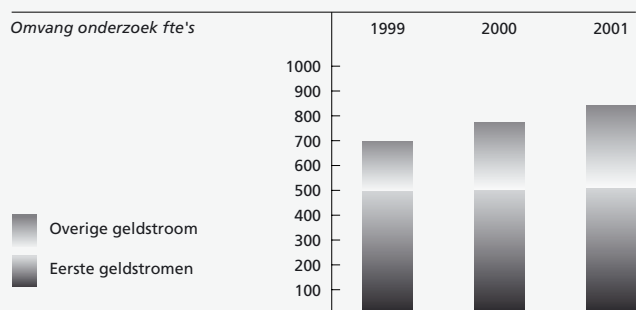
## Onderzoek

Hieronder is als indicatie van de omvang van de onderzoekstaak het aantal fte's uit de eerste geldstroom (hoofdzakelijk rijksbijdrage) weergegeven dat voor het onderzoek wordt gealloceerd in de begroting, en het aantal fte's bekostigd uit opbrengsten van derden voor contract- en subsidieonderzoek.

	1999	2000	2001
WP onderzoek 1e geldstroom			
conform intern verdeelmodel	499,5	505,4	510,3
WP betrokken bij onderzoek voor derden*	197,1	266,5	330,2

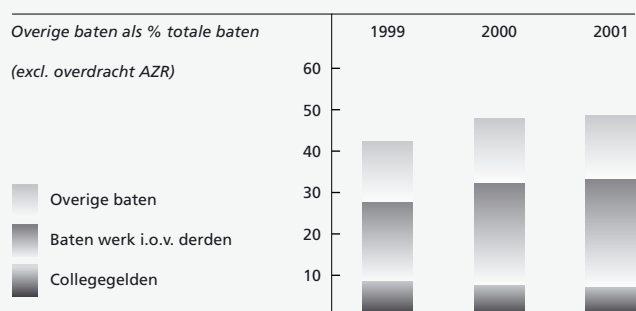
\* excl. toegerekende onderzoekers-fte's in 1e geldstroom en WP

academische ziekenhuizen

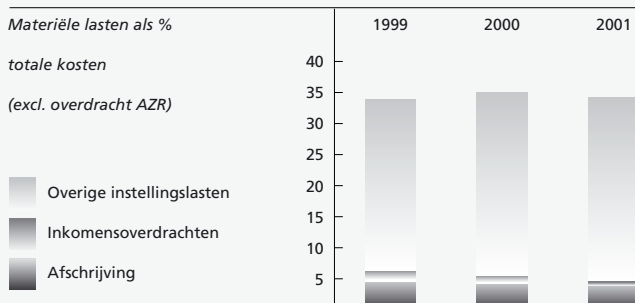


## Exploitatie

Onderstaande grafiek geeft het aandeel overige baten weer in een percentage van de totale baten onderverdeeld in collegegelden, baten werk in opdracht van derden en overige baten over de jaren 1999 t/m 2001.

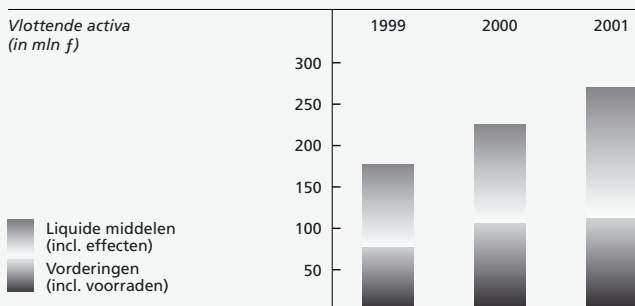


Hieronder is het aandeel van de materiële lasten als percentage van de totale lasten weergegeven met een onderverdeling naar overige instellingslasten, inkomensoverdrachten en afschrijvingen over de jaren 1999 t/m 2001.

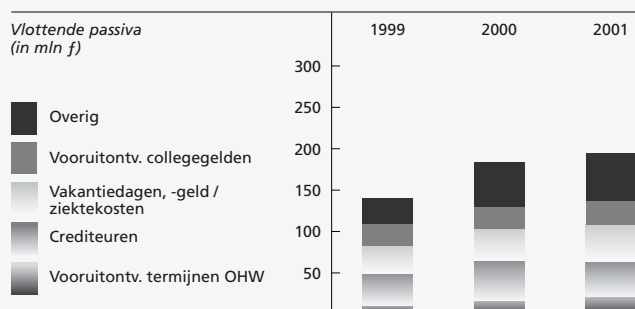


## Balans

Onderstaande grafiek geeft de vlottende activa weer onderverdeeld naar vorderingen en liquide middelen inclusief effecten over de jaren 1999 t/m 2001.



Onderstaande grafiek geeft de vlottende passiva weer, onderverdeeld naar projectontvangsten, overige vooruitontvangsten en crediteuren/overige schulden over de jaren 1999 t/m 2001.



Het grote verschil tussen 1999 en 2000 is het gevolg van met name de groei van de projectontvangsten en de toename van de overlopende verlofdagen.

# Jaarrekening

## GRONDSLAGEN

### Waardering van de activa en passiva

#### Algemeen

De activa en passiva zijn, tenzij anders vermeld, tegen de nominale waarde opgenomen. De exploitatierekening is opgesteld conform het baten-lasten-stelsel.

#### Boekenbezit

Het boekenbezit is niet geactiveerd. De aanschaf wordt direct ten laste van de exploitatierekening gebracht.

#### Vorderingen

Waar nodig is door middel van een voorziening rekening gehouden met de mate van oninbaarheid.

#### Gebouwen en terreinen

Uitgangspunt voor de waardebepaling is de historische aanschafwaarde.

#### Voorraden

De waarderingsgrondslag voor de voorraden is gebaseerd op inkooprijzen.

Het onderhanden werk in opdracht van derden is netto gepresenteerd, waarbij de directe en indirecte kosten van de ultimo 2001 nog niet opgeleverde projecten (onder aftrek van de reeds bekende verliezen) zijn verminderd met de vooruitontvangen termijnen.

#### Effecten

Deze zijn gewaardeerd op het minimum van verkrijgingsprijs en marktwaarde.

## Consolidatie

Naast de cijfers van de 100% deelnemingen Erasmus Beleggingen BV en EUR Holding BV zijn de Rotterdam School of Management, de Stichting Studenten Voorziening Rotterdam en het Kinderdagverblijf Onder d'EUR, alle gevestigd te Rotterdam, geconsolideerd in de jaarrekening.

## Rubricering en vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers zijn voorzover noodzakelijk voor het inzicht aangepast. Dit betreft met name de nieuw geconsolideerde rechtspersonen, de saldering van de 'Voorraad onderhanden werk' en de 'Vooruitontvangen termijnen Onderhanden werk (OHW)' alsmede het onder de overlopende passiva opnemen van nog niet bestede doelsubsidies OC&W. De begrotingscijfers zijn exclusief de nieuw in de consolidatie betrokken partijen.

**GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2001**

In mln f	2001	2000
<b>ACTIVA</b>		
<b>Vaste activa</b>		
Materiële vaste activa	484,1	498,3
Financiële vaste activa	29,1	25,9
<b>Totaal vaste activa</b>	<b>513,2</b>	<b>524,2</b>
<b>Vlottende activa</b>		
Vorraden	0,5	1,0
Vorderingen	112,0	105,9
Effecten	1,9	5,3
Liquide middelen	155,5	113,6
<b>Totaal vlottende activa</b>	<b>269,9</b>	<b>225,8</b>
<b>Totaal activa</b>	<b>783,1</b>	<b>750,0</b>
<b>PASSIVA</b>		
Eigen vermogen	507,2	478,2
Voorzieningen	41,8	40,4
Langlopende schulden	40,1	47,2
Kortlopende schulden	194,0	184,2
<b>Totaal passiva</b>	<b>783,1</b>	<b>750,0</b>

# GECONSOLIDEERDE EXPLOITATIEREKENING 2001

In mln f	Rekening 2001	Begroting 2001	Rekening 2000
<b>BATEN</b>			
Rijksbijdrage OC&W	421,3	421,1	397,0
Collegegelden	41,2	39,0	40,1
Baten werk i.o.v. derden	147,2	104,8	128,3
Overige baten	87,6	77,4	81,0
<b>Totaal baten</b>	<b>697,3</b>	<b>642,3</b>	<b>646,4</b>
<b>LASTEN</b>			
Personele lasten	367,9	349,7	349,6
Afschrijvingen	22,5	19,7	22,5
Inkomensoverdrachten	113,2	121,8	112,1
Overige instellingslasten	168,5	142,8	158,1
<b>Totaal lasten</b>	<b>672,1</b>	<b>634,0</b>	<b>642,3</b>
<b>Saldo baten en lasten</b>	<b>25,2</b>	<b>8,3</b>	<b>4,1</b>
Saldo financiële baten en lasten	3,8	1,0	2,3
<b>Exploitatiesaldo</b>	<b>29,0</b>	<b>9,3</b>	<b>6,4</b>

# GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT 2001

In mln f	2001	2000
<b>KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN</b>		
Exploitatiesaldo	29,0	6,4
Mutatie reserverekeningen		
– Vermogensgroei als gevolg van de omzetting van stichtingen in dochters van de Holding		1,3
– Mutatie vermogen als gevolg van opname overlopende vakantiedagen		- 20,9
Afschrijvingen	22,4	20,8
Mutatie werkkapitaal		
– Voorraden	0,5	- 0,4
– Vorderingen	- 6,1	- 28,4
– Effecten	3,4	- 5,3
– Kortlopende schulden	9,8	66,2
Mutaties voorzieningen	1,4	9,5
	<b>60,4</b>	<b>49,2</b>
<b>KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN</b>		
(Des)investeringen materiële vaste activa	- 8,2	- 6,8
(Des)investeringen financiële vaste activa	- 3,2	- 21,0
	<b>- 11,4</b>	<b>- 27,8</b>
<b>KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN</b>	<b>- 7,1</b>	<b>- 7,1</b>
<b>Mutatie liquide middelen</b>	<b>41,9</b>	<b>14,3</b>
Beginstand liquide middelen	113,6	99,3
Mutatie liquide middelen	41,9	14,3
<b>Eindstand liquide middelen</b>	<b>155,5</b>	<b>113,6</b>

## TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE GECONSOLIDEERDE BALANS

### VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa	2001	2000
mln f	484,1	498,3

Hieronder zijn opgenomen:

- investeringen in gebouwen en terreinen voor mln f 461,8  
(2000: mln f 476,5)
- investeringen in inventaris en apparatuur voor mln f 22,3  
(2000: mln f 21,8)

#### Terreinen en gebouwen

Bij de bepaling van de boekwaarde hebben de volgende waarde-  
ringsregels als uitgangspunt gediend:

- Op terreinen wordt niet afgeschreven.
- De afschrijvingstermijn op het bouwkundig deel is 60 jaar met  
een restwaarde van 20% van de historische aanschafwaarde.
- Technische installaties en overige niet tot het bouwkundig deel  
te rekenen investeringen worden in 25 jaar geheel afgeschre-  
ven.
- Het aandeel van het bouwkundig deel bij oplevering bedraagt  
75%.
- Afgeschreven wordt met ingang van het jaar volgend op het  
jaar van ingebruikname. In afwijking hiervan wordt op het M-  
gebouw tijdsevenredig 2% per jaar afgeschreven vanaf 1 mei  
1994.

	Gebouwen	Terreinen	Gebouwen in uitvoering	Totaal
Verkrijgingsprijs ultimo 2000	617,0	40,3		657,3
Waardeverminderingen en afschrijvingen ultimo 2000	- 180,8			- 180,8
<b>Boekwaarde ultimo 2000</b>	<b>436,2</b>	<b>40,3</b>		<b>476,5</b>
Investeringen	0,2		0,6	0,8
Desinvesteringen of overboekingen	- 1,2			- 1,2
Afschrijvingen	- 14,3			- 14,3
<b>Boekwaarde ultimo 2001</b>	<b>420,9</b>	<b>40,3</b>	<b>0,6</b>	<b>461,8</b>

De kosten van 'eerste inrichting' zijn opgenomen onder 'inventaris  
en apparatuur'.



**OZB en verzekerde waarde gebouwen en terreinen en boeken****(in f duizend)**

	OZB waarde	Verzekerde waarde	Aanschaf waarde 2001	Peildatum
Gebouwen en terreinen (OZB-waarde)	461.977			1999
Gebouwen en terreinen (verz. waarde)		963.970		2001
Boeken		56.100	4.917	2001

**Inventaris, apparatuur en 1e inrichting****Activawaardering**

De EUR hanteert een afschrijvingsregime voor roerende goederen met een aanschaffingsprijs van meer dan f 25,0 duizend. De EUR Holding BV en haar dochters activeren roerende goederen met een aanschafwaarde vanaf f 5 duizend. De eerste afschrijvingstranche vindt plaats in het jaar van aanschaf. De afschrijvingstermijn is afhankelijk van het soort apparaat en varieert van 3 tot 25 jaar.

Van derden ontvangen bijdragen voor apparatuuraanschaffingen zijn als inhaalafschrijving in mindering op de boekwaarde gebracht.

	Inventaris en apparatuur	1e inrichting	Totaal
Verkrijgingsprijs ultimo 2000	60,2	16,3	76,5
Waardeverminderingen en afschrijvingen ultimo 2000	- 43,9	- 10,8	- 54,7
<b>Boekwaarde ultimo 2000</b>	<b>16,3</b>	<b>5,5</b>	<b>21,8</b>
Investerings	8,5	0,2	8,7
Desinvesterings of overboekings	- 0,1		- 0,1
Afschrijvingen	- 6,8	- 1,3	- 8,1
<b>Boekwaarde ultimo 2001</b>	<b>17,9</b>	<b>4,4</b>	<b>22,3</b>

<b>Financiële vaste activa</b>	<b>2001</b>	<b>2000</b>
<b>mln f</b>	<b>29,1</b>	<b>25,9</b>

Hieronder zijn leningen aan deelnemingen van de EUR opgenomen ad mln f 5,1 (2000: mln f 5,3) en de obligaties en deposito's met een looptijd langer dan 1 jaar ad mln f 24,0 (2000: mln f 20,6).

	Boekwaarde	Mutaties	Aflossingen	Boekwaarde	Rente	Afloopdatum
	ultimo 2000		+/- 2001	2001	ultimo 2001	percentage
<b>Leningen aan verbonden partijen</b>						
Erasmus Zalenverhuur BV / Rotterdam*	1,7		- 0,1	1,6	5%	t/m 15-04-'22
Stichting Exploitiemaatschappij						
Kralingse Zoom / Rotterdam	3,2		- 0,1	3,1	4%	t/m 01-04-'33
<b>Subtotaal leningen</b>	<b>4,9</b>		<b>- 0,2</b>	<b>4,7</b>		
<b>Overige leningen u/g</b>						
St. Erasmus Facilitair Centrum**	0,2			0,2	–	Dir. opeisbaar
St. Nederlandse School voor						
Openbaar Bestuur	0,2			0,2	–	
<b>Subtotaal leningen</b>	<b>0,4</b>			<b>0,4</b>		
<b>Effecten</b>						
Obligaties	6,7	0,1		6,8		
Deposito's	13,9	3,3		17,2		
<b>Subtotaal effecten</b>	<b>20,6</b>	<b>3,4</b>		<b>24,0</b>		
<b>Totaal</b>	<b>25,9</b>	<b>3,4</b>	<b>- 0,2</b>	<b>29,1</b>		

\* De door Erasmus Zalenverhuur BV te ontvangen huurpenningen zijn aan de EUR verpand.

\*\* Direct opeisbaar. Als zekerheid dienen de aandelen in Erasmus Zalenverhuur BV.

# VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden	2001	2000
mln f	0,5	1,0

De post voorraden bestaat uit de volgende onderdelen:

	2001	2000
	In mln f	In mln f
Vorraad PC-Shop	0,1	0,1
Magazijn kantoorartikelen/technisch	0,3	0,6
Relatiegeschenken	0,1	0,2
Specifieke voorraden	–	0,1
<b>Totaal</b>	<b>0,5</b>	<b>1,0</b>

Vorderingen	2001	2000
mln f	112,0	105,9

Onder de vorderingen zijn opgenomen:

	2001	2000
	In mln f	In mln f
Debiteuren	74,3	74,5
OC&W - kaskorting*	18,3	13,4
Verbonden partijen	3,7	2,1
Overige vorderingen	1,7	2,2
Overlopende activa	14,0	13,7
<b>Totaal</b>	<b>112,0</b>	<b>105,9</b>

\* Van de OC&W-kaskorting is mln f 6,0 rentedragend conform brief WO/F-2001/48239 d.d. 6 december 2001.

Effecten	2001	2000
mln f	1,9	5,3

Het aandelenbezit van de EUR is in 2000 ontstaan door de overgang van een stichting in een dochtermaatschappij van de EUR Holding BV.

De hieronder opgenomen effecten bestaan uit (in mln f):

	2001	2000
	In mln f	In mln f
Obligaties	1,5	4,9
Aandelen	0,4	0,4
<b>Totaal</b>	<b>1,9</b>	<b>5,3</b>

Liquide middelen	2001	2000
mln f	155,5	113,6

Het saldo liquide middelen is als volgt opgebouwd:

	2001	2000
	In mln f	In mln f
Banken	93,8	40,3
Kasmiddelen	0,1	0,1
Saldo Rijkshoofdboekhouding	0,5	–
Deposito's	60,2	73,2
Liquiditeiten onderweg	0,9	–
<b>Totaal</b>	<b>155,5</b>	<b>113,6</b>

De EUR heeft een zogenaamde 'parapluafpraak' met de huisbankier, die inhoudt dat negatieve saldi op de ene rekening worden gecompenseerd met positieve saldi op andere rekeningen. Rente wordt berekend over de som van de saldi.

Eigen vermogen	2001	2000
mln f	507,2	478,2

Het eigen vermogen is opgebouwd uit de algemene reserves (bestaande uit bedrijfsreserve en bestemde reserves) en overige reserves.

Het verloop in het eigen vermogen is als volgt:

	Saldo ultimo 2000	Bestemming exploitatie- saldo 2001	Overige mutaties 2001	Saldo ultimo 2001
Algemene reserve	423,5	22,9	0,3	446,7
Eigen vermogen geconsolideerde verbonden partijen	44,5	3,4	- 0,2	47,7
Meerjarige projecten	10,2	2,7	- 0,1	12,8
<b>Totaal</b>	<b>478,2</b>	<b>29,0</b>	<b>0,0</b>	<b>507,2</b>

In de algemene reserve is opgenomen een bedrag van mln f 383,2 dat voorheen werd gepresenteerd als reserve voorheen vermogen uit onroerende goederen.

Voorzieningen	2001	2000
mln f	41,8	40,4

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

	Saldo ultimo 2000	Dotatie 2001	Mutatie onttrek- kingen 2001	Vrijval 2001	Saldo ultimo 2001	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar
Onderhoud	4,0	22,1	- 20,2		5,9	5,9		
Rechtspositionele maatregelen	32,6	5,4	- 9,6		28,4	6,1	14,4	7,9
ADV-spaarvarianten	2,5	4,0			6,5	0,3	5,3	0,9
Afstudeerfonds	0,4			- 0,3	0,1	0,1		
Overig	0,9				0,9	0,9		
<b>Totaal</b>	<b>40,4</b>	<b>31,5</b>	<b>- 29,8</b>	<b>- 0,3</b>	<b>41,8</b>	<b>13,3</b>	<b>19,7</b>	<b>8,8</b>

#### Voorziening rechtspositionele maatregelen

De voorziening rechtspositionele maatregelen omvat de verplichtingen van de EUR uit hoofde van verwachte wachtgeldbetalingen plus verplichtingen uit hoofde van andere rechtspositionele maatregelen.

De verplichting uit hoofde van de toekomstige wachtgeldverplichtingen ad mln f 25,1 zijn geschat op basis van de brutoverplichting, zoals die is opgegeven door USZO ad mln f 28,2 en het feitelijke realisatiepercentage van de brutoverplichting in 2001 ad 89%. Daarnaast is rekening gehouden met verwachte WW-betalingen ad mln f 1,1 en overige rechtspositionele maatregelen ad mln f 2,2. De uitgaven ten laste van deze voorziening aan USZO bedroegen in 2001 mln f 8,0. Daarnaast is nog mln f 1,6 aan andere uitgaven ten laste van deze voorziening gebracht.

Langlopende schulden	2001	2000
mln f	40,1	47,2

#### Verbonden partijen

Hieronder is opgenomen een lening verstrekt door de Bank Nederlandse Gemeenten aan de Erasmus Beleggingen BV ad mln f 32,0 waarop t/m 2001 mln f 8,8 is afgelost. Deze lening is verstrekt tegen een rentepercentage van 8,55% (vast tot 1-7-2004) af te lossen in 30 jaarlijkse termijnen vanaf 1994. De EUR heeft zich jegens de geldgever borg gesteld voor een richtige nakoming van alle verplichtingen van de geldnemer uit de leningsovereenkomst waarvoor een positieve hypotheekverklaring is verstrekt.

#### Kredietinstellingen

Tevens is een lening verstrekt door de Bank Nederlandse Gemeenten aan de EUR ad mln f 30,0, waarvan in 2001 de eerste aflossingstermijn ad mln f 6,0 is betaald, met de volgende rentepercentages op jaarbasis en vervaldata:

f 6 mln, rente 5,36%, vervaldatum 28-10-2002.

f 6 mln, rente 5,46%, vervaldatum 28-10-2003.

f 12 mln, rente 5,72%, vervaldatum 28-10-2005.

#### Verantwoording onder kortlopende schulden

De aflossingstranches 2002 ad mln f 7,1 (2001: mln f 7,1) zijn onder de kortlopende schulden opgenomen (zie toelichting kortlopende schulden).

Kortlopende schulden	2001	2000
mln f	194,0	184,2

Deze schulden zijn als volgt uit te splitsen:

	2001	2000
	In mln f	In mln f
Kredietinstellingen	7,1	7,1
Vooruitontvangen termijnen OHW	21,5	16,7
Crediteuren	22,2	26,2
Verbonden partijen	0,7	0,4
Belastingen en premies		
sociale verzekeringen	9,7	12,1
Schulden terzake pensioenen	2,9	2,6
Overige kortlopende schulden	1,1	0,9
Overlopende passiva:		
Vakantiegeld en ziektekosten	12,0	12,8
Vakantiedagen	32,6	26,3
Vooruitontvangen		
doelsubsidies OC&W	0,2	0,5
Vooruitontvangen collegegelden	28,9	26,6
Overige overlopende passiva	55,1	52,0
	128,8	118,2
Totaal	194,0	184,2

Ter toelichting wordt het volgende opgemerkt:

Het bedrag 'Vooruitontvangen termijnen OHW' bestaat uit het saldo 'Voorraad Onderhanden Werk' ad mln f 151,3 (2000: mln f 111,5) en de bijdragen die in 2001 of eerder zijn gefactureerd voor de ultimo jaar nog niet opgeleverde projecten ad f 172,8 (2000: 128,2).

Onder kredietinstellingen is opgenomen het bedrag aan aflossing van de lening ad mln f 32,0 door BNG verstrekt aan de Erasmus Beleggingen BV ad mln f 1,1 en het deel van de lening ad mln f 30,0 van BNG aan de EUR waarvan de vervaldatum valt op 28-10-2002 ad mln f 6,0.

## NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

De niet uit de balans blijkende verplichtingen betreffen:

- De garantiestelling m.b.t. exploitatiekosten van Zalenverhuur
- Huurcontracten voor het M-gebouw en Visser 't Hooft met Zalenverhuur BV ad mln f 5,5 per jaar die lopen tot 2003 respectievelijk 2005 met een verlengingsclausule.
- De resterende bestedingsverplichting ad mln f 2,1 in verband met ontvangen Spinoza-prijzen en Louis Jeantetprijs.
- Als gevolg van de nieuwe inschaling als medisch specialist zullen de verplichtingen uit hoofde van pensioenen opnieuw bepaald worden door het ABP en bij de EUR in rekening worden gebracht, die deze bedragen zal verrekenen met het AZR.
- De EUR Holding BV heeft zich garant gesteld voor de verliezen in 2002 van één van haar dochters.

## OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

### Meerderheidsdeelnemingen (in mln f 1,0)

	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code* activiteiten	Eigen vermogen	Exploitatie- saldo 2001	Omzet 2001	Verklaring art. 2:403	Consolidatie ja/nee	Deelname percentage
				31-12-2001			BW ja/nee		
Erasmus Beleggingen BV	BV	Rotterdam	3	22,0	1,3	9,7	nee	ja	100%
EUR Holding BV	BV	Rotterdam	1/2	18,8	1,8	44,1	nee	ja	100%
<b>Totaal</b>				<b>40,8</b>	<b>3,1</b>	<b>53,8</b>			

\*Code activiteiten: 1 = Contractonderwijs, 2 = Contractonderzoek, 3 = Onroerende zaken, 4 = Overig

### Beslissende zeggenschap (in mln f 1,0)

	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code* activiteiten	Eigen vermogen	Exploitatie- saldo 2001	Omzet 2001	Verklaring art. 2:403	Consolidatie ja/nee
				31-12-2001			BW ja/nee	
Kinderdagverblijf 'Onder d'EUR'	Stichting	Rotterdam	4	0,1	–	1,5	nee	ja
Stichting Rotterdam								
School of Management	Stichting	Rotterdam	1/2	5,1	0,2	25,4	nee	ja
Stichting Studenten								
Voorzieningen Rotterdam	Stichting	Rotterdam	4	1,7	0,1	3,4	nee	ja
<b>Totaal</b>				<b>6,9</b>	<b>0,3</b>	<b>30,3</b>		

\*Code activiteiten: 1 = Contractonderwijs, 2 = Contractonderzoek, 3 = Onroerende zaken, 4 = Overig

### Overige verbonden partijen

	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code* activiteiten
EURZA Arbo BV	BV	Rotterdam	4
Stichting Nederlandse School voor Openbaar Bestuur	Stichting	's-Gravenhage	1
Stichting Klinische Genetica	Stichting	Rotterdam	2
Stichting Instituut Financieel Economisch Beleid	Stichting	Rotterdam	1/2
Stichting Instituut voor Verslavingsonderzoek Rotterdam	Stichting	Rotterdam	1/2
Stichting Respiratoire Virologie in het bijzonder Influenza	Stichting	Rotterdam	2
Erasmus Zalenverhuur BV	BV	Rotterdam	3
Stichting Erasmus Facilitair Centrum	Stichting	Rotterdam	4
Stichting Faculty Club	Stichting	Rotterdam	4
Stichting Exploitatiemaatschappij Kralingse Zoom	Stichting	Rotterdam	3
Netherlands School of Public Health (NSPH)	Stichting		1/2
Netherlands School of Occupational Health (NSOH)	Stichting		1/2

\*Code activiteiten: 1 = Contractonderwijs, 2 = Contractonderzoek, 3 = Onroerende zaken, 4 = Overig

**TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE  
GECONSOLIDEERDE EXPLOITATIEREKENING**

<b>Rijksbijdrage OC&amp;W</b>	<b>2001</b>	<b>2000</b>
<b>mln f</b>	<b>421,3</b>	<b>397,0</b>

De door het departement toegekende rijksbijdrage 2001 bedroeg, inclusief de uitkering voor wachtgelden en investeringen, mln f 421,1. Hieraan is onttrokken mln f 0,3 aan doelsubsidies die zijn verantwoord als vooruitontvangen rijksbijdrage.

Toegevoegd aan de rijksbijdrage is een bedrag van mln f 0,5. Dit betreft de bestedingen in 2001 van doelsubsidies die ultimo 2000 als vooruitontvangen rijksbijdrage waren verantwoord.

De toegekende rijksbijdrage kan worden onderscheiden in (bedragen in mln f):

(Normatieve) rijksbijdrage OC&W:		
Een modelmatig berekende rijksbijdrage voor de universiteit	274,5	
Een rijksbijdrage die de EUR ontvangt voor het AZR, waarin begrepen mln f 20,6 t.b.v. taken die binnen de EUR worden uitgevoerd	129,3	
Bijdrage in afschrijvingskosten	11,3	
Duale opleidingen wo (vooruitontvangen)	0,1	
Euro-middelen	0,2	
Extra middelen kinderopvang	0,1	
Decentrale selectiemogelijkheden	0,1	
Verhoging numerus fixus aantallen geneeskunde	0,9	
Regeling stimulering aansluiting vwo-wo 1999-2001 (vooruitontvangen)	0,2	
'van Rijn' middelen	1,5	
Vervanging NIAS-fellows	0,1	
Invoering bachelor-master-structuur	2,8	
Toegekende rijksbijdrage conform brief FTO/TBV-2001/123538M		421,1
Af: als vooruitontvangen rijksbijdrage verantwoorde doelsubsidies		- 0,3
<b>Rijksbijdrage in de exploitatie</b>		<b>420,8</b>
Overige subsidies OC&W:		
Stimulering aansluiting VWO/VO	0,2	
Duale opleidingen	0,2	
Uitwisseling Indonesië	0,1	
<b>Totaal overige subsidies</b>		<b>0,5</b>
<b>Totaal rijksbijdrage OC&amp;W</b>		<b>421,3</b>



De modelmatig bepaalde rijksbijdrage wordt bepaald door het departement door middel van het Prestatie BekostigingsModel. De daarbij gebruikte modelparameters zijn:

	1e jaars instelling		Geslaagden		Promoties	
	Alfa/gamma	Geneeskunde	Alfa/gamma	Geneeskunde doct. + artsex.	Alfa/gamma	Geneeskunde
1998	2.915	257	1.473	176	47	101
1999	2.870	243	1.573	216	61	105
2 jaars gemiddelde	2.893	250	1.523	196	54	103

#### Rijksbijdrage AZR

In 2001 heeft de EUR mln *f* 129,3 (FTO/TBV-2001/123538M d.d. 10-12-2001) aan rijksbijdrage ontvangen voor de werkplaatsfunctie ten behoeve van de Medische Faculteit. Deze rijksbijdrage was als volgt opgebouwd (in mln *f*):

Rente	11,2
Modelmatige bijdrage	112,4
Salaris- en prijsbijstellingen (gedurende het jaar)	5,7
<b>Totaal</b>	<b>129,3</b>

In de rijksbijdrage AZR is een rentecomponent opgenomen ten bedrage van 25% van de rentekosten samenhangend met de financiering van investeringen in gebouwen op basis van goedgekeurde plannen.

De prestatieparameters conform het GBO-plandocument zijn:

Aantal ingeschreven studenten studiejaar 2001/2002	2.074
Aantal artsgetuigschriften van het studiejaar 2000/2001	194
Aantal leden WP in dienst van de universiteit op 31-12-2000	767,1
Aantal Medische specialisten in dienst van het AZR op 31-12-2000 (incl. AZR-Daniel)	432,2
Aantal personeelsleden in dienst van NWO op 31-12-2000	22,0
Aantal AGIO's in dienst van het AZR op 31-12-2000 (incl. AZR-Daniel)	261,7
Aantal proefschriften aan de faculteit in 2000	111
Aantal m <sup>2</sup> nuttige oppervlakte van het AZR <sup>1</sup>	136.582
Aantal m <sup>2</sup> nuttige oppervlakte van AZR-Daniel	20.534
Aantal co-assistentenplaatsen AZR	132
Aantal fte ondersteunend personeel <sup>2</sup>	769
Voor O&O-ondersteuning beschikbaar gestelde ruimte en apparatuur	25%

Toelichting op indicatoren:

- 1 Er is gebruik gemaakt van het bekostigingsbesluit WHW, waar op basis van de NEN 2580 normen het aantal m<sup>2</sup> van het AZR is vastgesteld. Het OC&W model gaat uit van 105.700 m<sup>2</sup>.
- 2 Het aantal AZR-fte op basis van het aantal niet-stafleden en niet-AGIO's binnen de rijksbijdrage 2001/2002, alsmede de overige WP formatie wordt vermeld. Deze aantallen zijn berekend met behulp van de feitelijke salariskosten en de gemiddelde salarislust. De volgende aantallen zijn ontstaan:

Gebouw- en apparatuurgebonden functies	71 fte
Overige WP formatie	60 fte
Personele ondersteuning stafleden	116 fte
Personele vertragskosten	363 fte
Overhead	159 fte
<b>Totaal</b>	<b>769 fte</b>

Onder de rijksbijdrage AZR moet in feite worden verstaan de rijksbijdrage Dijkzigt/Sophia. In het kader van de fusie met de Daniel den Hoed kliniek (DDH) zijn in het verleden principeafspraken gemaakt tot vaststelling van een rijksbijdrage inclusief DDH.

<b>Collegegelden</b>	<b>2001</b>	<b>2000</b>
<b>mln f</b>	<b>41,2</b>	<b>40,1</b>

Het aantal studenten nam met 2,3% toe. Weliswaar steeg het tarief voor collegegelden met 1,9%, maar omdat er een verschuiving heeft plaatsgevonden van het hogere instellingstarief naar het lagere wettelijke tarief, dalen de gemiddelde inkomsten per student.

<b>Baten werk in opdracht van derden</b>	<b>2001</b>	<b>2000</b>
<b>mln f</b>	<b>147,2</b>	<b>128,3</b>

Onder 'baten werk i.o.v. derden' zijn alle opbrengsten van de in het verslagjaar opgeleverde (deel-)projecten verantwoord.

	<b>2001</b>	<b>2000</b>
	<b>In mln f</b>	<b>In mln f</b>
Contractonderwijs	53,4	39,8
Contractonderzoek	54,0	64,2
Opbrengst werk i.o.v. derden	107,4	104,0
Mutatie onderhanden		
werk i.o.v. derden	39,8	24,3
<b>Totaal</b>	<b>147,2</b>	<b>128,3</b>

Het totaal van contractonderzoek en mutatie onderhanden werk in opdracht van derden kan als volgt gecategoriseerd worden naar aard van de opdrachtgever:

	<b>2001</b>	<b>2000</b>
	<b>In mln f</b>	<b>In mln f</b>
Collectebusfondsen	21,4	18,9
Bedrijven en overig	20,9	24,4
Overheid	18,8	13,0
Internationale organisaties	17,0	20,6
NWO	15,7	11,6
<b>Totaal</b>	<b>93,8</b>	<b>88,5</b>

In deze baten is een bedrag begrepen van totaal mln f 6,6 voor overdrachten aan partners in programma's waarbij de EUR optreedt als penvoerder, en beursbetalingen in het kader van uitwisselingsprogramma's. Deze overdrachten zijn vervolgens onder de lasten als 'overige instellingslasten' verantwoord.

Overige baten	2001	2000
mln f	87,6	81,0

Deze opbrengsten zijn als volgt te rubriceren:

	2001	2000
	In mln f	In mln f
Verhuur onroerende zaken*	12,6	14,6
Doorbelast personeel	31,3	26,1
Schenking en sponsoring	2,9	2,9
Overige	40,8	37,4
<b>Totaal</b>	<b>87,6</b>	<b>81,0</b>

\* Hieronder zijn mede verantwoord mln f 9,6 (excl. BTW) aan huuropbrengsten van Beleggingen BV die het M-gebouw verhuurt aan de Erasmus Zalenverhuur BV, die op haar beurt die gebouwen doorverhuurt aan de EUR en anderen. De EUR heeft in 2001 aan Erasmus Zalenverhuur mln f 5,4 incl. BTW (2000: mln f 5,4 incl. BTW) aan huurpenningen betaald.

Personele lasten	2001	2000
mln f	367,9	349,6

De personele uitgaven zijn als volgt onder te verdelen:

	2001	2000
	In mln f	In mln f
Lonen en salarissen	269,9	250,4
Sociale lasten	47,0	42,5
Overige personele lasten:		
Dotatie voorziening		
rechtspositionele maatregelen		
incl. ADV-spaarvarianten	9,4	18,6
Uitzendkrachten,		
declaranten e.d.	23,9	21,5
Overige	19,9	17,1
	53,2	57,2
Uitkeringen	- 2,2	- 0,5
<b>Totaal</b>	<b>367,9</b>	<b>349,6</b>

De stijging van de salarissen en sociale lasten met 8,2% is voor 4,0% toe te schrijven aan een uitbreiding van het aantal personeelsleden. Voor het tegoed aan vrije dagen dat ultimo jaar opneembaar was, is een last van mln f 6,3 opgenomen. Ook de post ingehuurd personeel is gestegen met mln f 2,4 tot mln f 23,9.

De personele lasten (incl. storting in voorzieningen) in 2001 zijn mln f 18,3 hoger dan in 2000. De extra kosten als gevolg van de hogere inschaling als medisch specialist ad mln f 9,2 zijn evenals voorgaande jaren doorbelast aan het AZR.

#### Aantal fte's per 31-12-2001 (gemiddelde bezetting omgerekend naar voltijdse aanstelling) exclusief verbonden partijen

	2001	2000
	fte's	fte's
WP	1.240,9	1.246,9
OBP	1.081,3	1.072,3
Personeel 2e/3e geldstroom gefinancierd		
door derden in dienst van de EUR	447,5	376,2
EUR-BV's	150,3	111,1
<b>Totaal</b>	<b>2.920,0</b>	<b>2.806,5</b>

Personeel in dienst bij subsidiegever	12,4	26,8
---------------------------------------	------	------

#### Overzicht bezoldiging CvB/RvT

	2001	2000
	In mln f	In mln f
College van Bestuur	1,0	0,7
Raad van Toezicht	0,1	0,1

<b>Afschrijvingen</b>	<b>2001</b>	<b>2000</b>
<b>mln f</b>	<b>22,5</b>	<b>22,5</b>
	2001	2000
	In mln f	In mln f
Gebouwen	14,3	14,1
Inventaris en apparatuur	8,2	8,4
<b>Totaal</b>	<b>22,5</b>	<b>22,5</b>

<b>Inkomensoverdrachten</b>	<b>2001</b>	<b>2000</b>
<b>mln f</b>	<b>113,2</b>	<b>112,1</b>
	2001	2000
	In mln f	In mln f
Rijksbijdrage academische		
ziekenhuizen	108,8	104,3
Affiliaties	1,5	1,2
Subsidies en bijdragen	2,9	6,6
<b>Totaal</b>	<b>113,2</b>	<b>112,1</b>

De rijksbijdrage voor AZ-taken bedroeg in 2001 mln f 129,34.

Hierop is in mindering gebracht mln f 20,56 voor taken die binnen de medische faculteit in dit kader worden uitgevoerd en waarvoor het budget conform de gemaakte afspraken bij de EUR blijft.

<b>Overige instellingslasten</b>	<b>2001</b>	<b>2000</b>
<b>mln f</b>	<b>168,5</b>	<b>158,1</b>
	2001	2000
	In mln f	In mln f
Huur	7,7	7,5
Dotatie onderhoudsvoorziening	22,1	19,5
Inventaris en apparatuur	15,9	14,8
Energie en water	8,7	7,7
Heffingen	2,6	2,4
Dotatie overige voorzieningen	0,1	–
Overige	111,4	106,2
<b>Totaal</b>	<b>168,5</b>	<b>158,1</b>

<b>Financiële baten en lasten</b>	<b>2001</b>	<b>2000</b>
<b>mln f</b>	<b>3,8</b>	<b>2,3</b>

Onder 'Financiële baten en lasten' is het saldo aan rentebaten mln f 7,6 (2000: mln f 6,1) en rentelasten ad mln f 3,8 (2000: mln f 3,8) opgenomen.

**ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2001**

In mln f			In mln f		
Activa	31-12-2001	31-12-2000	Passiva	31-12-2001	31-12-2000
<b>VASTE ACTIVA</b>			<b>Eigen vermogen</b>		
<b>Materiële vaste activa</b>			Algemene reserve	446,7	423,5
Gebouwen	341,5	354,8	Bestemmingsreserve	60,5	54,7
Terreinen	40,3	40,3		<b>507,2</b>	<b>478,2</b>
Inventaris en apparatuur	18,2	17,1	<b>Voorzieningen</b>		
	400,0	412,2	Onderhoud	5,6	3,6
<b>Financiële vaste activa</b>			Rechtspositionele maatregelen	28,4	32,6
Deelnemingen	47,7	44,5	Overige	6,5	2,9
Leningen aan verbonden partijen	36,4	36,4		<b>40,5</b>	<b>39,1</b>
Overige leningen u/g	0,4	0,4	<b>Langlopende schulden</b>		
Effecten	22,3	19,1	Kredietinstellingen	18,0	24,0
	106,8	100,4		<b>18,0</b>	<b>24,0</b>
<b>Totaal vaste activa</b>	<b>506,8</b>	<b>512,6</b>	<b>Kortlopende schulden</b>		
<b>VLOTTENDE ACTIVA</b>			Kredietinstellingen	6,0	6,0
<b>Voorraden</b>			Vooruitontvangen termijnen OHW	14,9	13,6
Gebruiksgoederen	0,5	1,0	Crediteuren	18,2	21,5
	0,5	1,0	Crediteuren (intern)	13,1	13,6
<b>Vorderingen</b>			Verbonden partijen	0,7	0,4
Debiteuren	55,4	56,1	Belasting en premies sociale		
Debiteuren (intern)	17,9	14,5	verzekeringen	8,0	10,9
OC&W	18,3	13,4	Schulden terzake pensioenen	2,8	2,5
Verbonden partijen	3,6	2,0	Overige kortlopende schulden	- 0,2	0,8
Overige vorderingen	1,6	2,1	Overlopende passiva	92,1	85,7
Overlopende activa	12,4	12,6		<b>155,6</b>	<b>155,0</b>
	109,2	100,7			
Effecten	-	3,0			
Liquide middelen	104,8	79,0			
<b>Totaal vlottende activa</b>	<b>214,5</b>	<b>183,7</b>			
<b>Totaal activa</b>	<b>721,3</b>	<b>696,3</b>	<b>Totaal passiva</b>	<b>721,3</b>	<b>696,3</b>

# ENKELVOUDIGE EXPLOITATIEREKENING 2001

In mln f	Rekening 2001	Begroting 2001	Rekening 2000
<b>BATEN</b>			
Rijksbijdragen OC&W	421,3	421,1	397,0
Collegegelden	41,2	39,0	40,1
Baten werk l.o.v. derden	87,4	72,0	75,0
Overige baten	73,2	62,8	63,5
Verrekeningen	16,1	8,0	12,7
<b>Totaal baten</b>	<b>639,2</b>	<b>602,9</b>	<b>588,3</b>
<b>LASTEN</b>			
Personele lasten	333,0	329,8	321,4
Afschrijvingen	18,4	17,4	18,5
Inkomensoverdrachten	113,0	120,3	111,9
Overige instellingslasten	146,8	130,1	132,2
Verrekeningen	6,8	2,8	3,4
<b>Totaal lasten</b>	<b>618,0</b>	<b>600,4</b>	<b>587,4</b>
<b>Saldo baten en lasten</b>	<b>21,2</b>	<b>2,5</b>	<b>0,9</b>
Resultaat deelnemingen	3,4		2,4
Saldo financiële baten en lasten	4,4	2,3	3,1
<b>Exploitatiesaldo</b>	<b>29,0</b>	<b>4,8</b>	<b>6,4</b>

**TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE JAARREKENING**

<b>Financiële vaste activa</b>	<b>2001</b>	<b>2000</b>
<b>mln f</b>	<b>106,8</b>	<b>100,4</b>

<b>Vermogen verbonden partijen</b>	<b>Boekwaarde</b>	<b>Dividend- uitkering</b>	<b>Resultaat</b>	<b>Boekwaarde</b>
	<b>ultimo 2000</b>		<b>2001</b>	<b>ultimo 2001</b>
Erasmus Beleggingen BV	20,7		1,3	22,0
EUR Holding BV	17,2	- 0,2	1,8	18,8
Kinderdagverblijf 'Onder d'EUR'	0,1		- 0,0	0,1
Stichting Rotterdam School of Management	4,9		0,2	5,1
Stichting Studenten Voorziening Rotterdam	1,6		0,1	1,7
	<b>44,5</b>	<b>- 0,2</b>	<b>3,4</b>	<b>47,7</b>

<b>Leningen aan verbonden partijen</b>	<b>Boekwaarde</b>	<b>Verstekte leningen u/g</b>	<b>Aflossingen</b>	<b>Boekwaarde</b>	<b>Rente</b>	<b>Afloopdatum</b>
	<b>ultimo 2000</b>		<b>2001</b>	<b>ultimo 2001</b>	<b>percentage</b>	
		<b>2001</b>				
Lening Erasmus Zalenverhuur BV	1,7			1,7	5%	t/m 15-04-'22
Lening SSVR	2,4		- 0,1	2,3	4,5%	t/m 01-01-'19
Lening Erasmus Beleggingen BV	34,9		- 2,8	32,1	variabel	
Lening EUR Holding BV	- 2,6		2,9	0,3		
	<b>36,4</b>	<b>-</b>	<b>0,0</b>	<b>36,4</b>		

<b>Overige leningen u/g</b>	<b>Boekwaarde</b>	<b>Verstekte leningen u/g</b>	<b>Aflossingen</b>	<b>Boekwaarde</b>	<b>Rente</b>	<b>Afloopdatum</b>
	<b>ultimo 2000</b>		<b>2001</b>	<b>ultimo 2001</b>	<b>percentage</b>	
		<b>2001</b>				
Lening Stichting Erasmus Facilitair Centrum	0,2			0,2	-	dir. opeisbaar
Lening NSOB	0,2			0,2	-	
	<b>0,4</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>0,4</b>		

<b>Effecten</b>	<b>Boekwaarde</b>	<b>Mutaties +/+</b>	<b>Mutaties -/-</b>	<b>Boekwaarde</b>
	<b>ultimo 2000</b>	<b>2001</b>	<b>2001</b>	<b>ultimo 2001</b>
Obligaties	5,3		- 0,1	5,2
Deposito's	13,8	3,3		17,1
	<b>19,1</b>	<b>3,3</b>	<b>- 0,1</b>	<b>22,3</b>

<b>Totaal</b>	<b>Boekwaarde</b>			<b>Boekwaarde</b>
	<b>ultimo 2000</b>			<b>ultimo 2001</b>
	<b>100,4</b>			<b>106,8</b>

<b>Eigen vermogen</b>	<b>2001</b>	<b>2000</b>
<b>mln f</b>	<b>507,2</b>	<b>478,2</b>

	Saldo	Bestemming	Overige	Saldo
	ultimo	exploitatie-	mutaties	ultimo
	2000	saldo 2001	2001	2001
Algemene reserve	423,5	22,9	0,3	446,7
Eigen vermogen geconsolideerde verbonden partijen	44,5	3,4	- 0,2	47,7
Meerjarige projecten	10,2	2,7	- 0,1	12,8
<b>Totaal vermogen</b>	<b>478,2</b>	<b>29,0</b>	<b>0,0</b>	<b>507,2</b>



# Accountantsverklaring

## ACCOUNTANTSVERKLARING BIJ DE JAARREKENING 2001

### Opdracht

Wij hebben de op grond van artikel 2,9, lid 1 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek opgemaakte jaarrekening 2001 van de Erasmus Universiteit Rotterdam te Rotterdam gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag van de instelling. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

### Werkzaamheden

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen voor controleopdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Verder hebben wij in onze controle de aanwijzingen betrokken die zijn gegeven in het controle protocol WO-instellingen 2001. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die het bevoegd gezag van de instelling daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

### Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 2001 en van het resultaat over 2001 en voldoet aan de bepalingen inzake de jaarrekening, zoals opgenomen in de Richtlijn Jaarverslaggeving hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (d.d. 18 augustus 2000).

Voorts verklaren wij dat voldaan is aan de geldende wet- en regelgeving voor zover deze betrekking heeft op de toewijzing en de besteding van de rijksmiddelen.

Rotterdam, 23 mei 2002

PricewaterhouseCoopers N.V.

# Bijlagen

## GEGEVENS OVER RECHTSPERSONEN

### **Naam instelling**

Erasmus Universiteit Rotterdam

### **Adres instelling**

Postbus 1738

3000 DR Rotterdam

### **BRIN-nummer**

21PE

### **Telefoonnummer**

010-4081111

### **Faxnummer**

010-4089073

### **Internetsite**

<http://www.eur.nl>

### **Bevoegd-gezagnummer**

00010

### **Naam contactpersoon**

Drs. C.W.A. Gerritsen

### **Telefoonnummer contactpersoon**

010-4081731

### **Faxnummer contactpersoon**

010-4089084

### **e-mailadres contactpersoon**

[gerritsen@feb.eur.nl](mailto:gerritsen@feb.eur.nl)

## SPECIFICATIE POSTEN OC&amp;W

**Materiële vaste activa/gebouwen volgens vastgestelde  
afschrijvingstermijnen (in mln f)**

	Verkrijgings- prijs ultimo 2000	Waardevermin- deringen en afschrijvingen ultimo 2000	Boekwaarde ultimo 2000	Investerings	Desinvesterin- gen of over- boekingen	Afschrijvingen	Boekwaarde ultimo 2001
Gebouwen van vóór 2000	617,0	- 180,8	436,2	0,1	- 1,2	- 14,3	420,8
Terreinen	40,3		40,3				40,3
Investerings in gebouwen vanaf 2000:							
T-gebouw			-	0,6			0,6
Energiebesparende projecten			-	0,1			0,1
	<b>657,3</b>	<b>- 180,8</b>	<b>476,5</b>	<b>0,8</b>	<b>- 1,2</b>	<b>- 14,3</b>	<b>461,8</b>
Inhaalafschrijving			-			- 106,3	- 106,3
	<b>657,3</b>	<b>- 180,8</b>	<b>476,5</b>	<b>0,8</b>	<b>- 1,2</b>	<b>- 120,6</b>	<b>355,5</b>

**Overlopende passiva, doelsubsidies OC&W (in f duizend)**

Projectomschrijving	Toegewezen	Ontvangen	Besteding	Saldo	Ontvangen	Besteding expl.	Saldo
<i>Beschikking (kenmerk en datum)</i>	<i>bedrag</i>	<i>t/m 2000</i>	<i>t/m 2000</i>	<i>ultimo 2000</i>	<i>2001</i>	<i>subsidies 2001</i>	<i>ultimo 2001</i>
Stimulering aansluiting VWO/WO (FTO/TPK-2001/33293 U 29 maart 2001)		395,2	- 370,7	24,5	197,6	- 222,1	-
Duale opleidingen							
CFI/FTO-99/18542 U 11 juni 1999 (CFI/FTO-98/21555 U 31 juli 1998)		500,0	- 500,0	-			-
Duale opleidingen							
CFI/FTO-99/18542 U 11 juni 1999 (WO/BS/2001/27038)		658,0	- 293,5	364,5	100,0	- 245,4	219,1
Uitwisseling Indonesië		596,2	- 481,2	115,0		- 115,0	-
	<b>-</b>	<b>2.149,4</b>	<b>- 1.645,4</b>	<b>504,0</b>	<b>297,6</b>	<b>- 582,5</b>	<b>219,1</b>

**Baten overige subsidies OC&W (in f duizend)**

Projectomschrijving	Beschikking kenmerk en datum	2001	2000
Stimulering aansluiting VWO/WO	WO/F/2001/40449 12 oktober 2001	222,1	177,7
Duale opleidingen (FRG)	CFI/FTO-98/21555 U 31 juli 1998	–	307,3
Duale opleidingen (FSW/FEW)	CFI/FTO-99/18542 U 11 juni 1999	245,4	244,7
Uitwisseling Indonesië		115,0	151,4
		<b>582,5</b>	<b>881,1</b>

**Nadere specificaties naar hoofdkostenplaats (in mln f)**

	Baten werk i.o.v. derden	Personele lasten	Materiële lasten	WP	OBP
<b>Faculteiten</b>					
Faculteit der Rechtsgeleerdheid	4,1	25,9	10,1	159,8	59,9
Faculteit der Economische wetenschappen	3,6	39,6	16,5	268,5	80,4
Faculteit der Sociale wetenschappen	1,5	15,5	6,3	97,4	26,3
Faculteit der Historische en Kunstwetenschappen	1,7	8,8	3,5	50,3	10,9
Faculteit der Bedrijfskunde	10,9	31,4	24,3	181,2	79,4
Faculteit der Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	60,2	141,4	92,6	827,6	410,9
Instituut BMG	4,8	9,6	8,9	71,8	12,4
Faculteit der Wijsbegeerte	0,5	4,1	1,1	30,8	5,6
<b>Subtotaal</b>	<b>87,3</b>	<b>276,3</b>	<b>163,3</b>	<b>1.687,4</b>	<b>685,8</b>
<b>Algemene dienst</b>					
Universiteitsbibliotheek		5,7	5,8		57,4
Bureau van de Universiteit	1,8	37,8	92,2		339,1
<b>Subtotaal</b>	<b>1,8</b>	<b>43,5</b>	<b>98,0</b>	<b>–</b>	<b>396,5</b>
<b>Overig</b>					
Erasmus Beleggingen BV			6,4		
EUR Holding BV	34,6	21,3	20,9		150,3
Stichting Kinderdagverblijf 'Onder d'EUR'		0,7	0,7		
Stichting Rotterdam School of Management	24,3	11,5	13,7		
Stichting Studenten Voorziening Rotterdam		1,3	2,0		
Centrale baten en lasten	- 0,8	3,9	0,9		
Rechtspositionele maatregelen + ADV-spaarvarianten		9,4			
Rijksbijdrage Academisch Ziekenhuis			108,8		
<b>Subtotaal</b>	<b>58,1</b>	<b>48,1</b>	<b>153,4</b>	<b>–</b>	<b>150,3</b>
Eliminatie verrekeningen			- 110,5		
<b>Totaal</b>	<b>147,2</b>	<b>367,9</b>	<b>304,2</b>	<b>1.687,4</b>	<b>1.232,6</b>

WP en OBP: gebaseerd op de gemiddelde jaarbezetting 2001; bron: IBIS

# Erasmus Universiteit Rotterdam in kort bestek

Missie van de Erasmus Universiteit Rotterdam	86
Historie	86
Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam	87
Organogram	87
Faculteiten en opleidingen	88
Postinitieel en contractonderwijs	88
Aantal studenten	90
Prijzen en onderscheidingen in 2001	91
Lijst van afkortingen	92



# Erasmus Universiteit Rotterdam in kort bestek

## MISSIE VAN DE ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM

*De Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) wil bijdragen aan de vooruitgang van de wetenschap en de ontwikkeling van de maatschappij. Daartoe biedt zij haar studenten en staf de mogelijkheid om in vrijheid onderwijs- en onderzoeksactiviteiten te ontplooien en neemt daarbij door de academische gemeenschap vastgestelde maatstaven in acht. Zij houdt daarbij rekening met de actuele maatschappelijke behoefte en ontwikkeling. Tegen die achtergrond leidt de EUR haar studenten op tot wetenschappelijk geschoolden, waarbij de nadruk ligt op academische vorming op het raakvlak van kennisontwikkeling en kennis toe-passing vanuit een interdisciplinaire benadering. Het onderzoek van de EUR is zowel fundamenteel van aard als gericht op praktische toepasbaarheid.*

## HISTORIE

De wortels van de universiteit liggen in Rotterdam, in de stad, de haven en de handel. Met brede steun van het bedrijfsleven, dat praktijkgericht hoger onderwijs noodzakelijk achtte voor zijn snelgroeiende havenactiviteiten en commerciële zaken, ontstond begin 20ste eeuw op particulier initiatief de Nederlandsche Handels-Hoogeschool. Na amper acht maanden van voorbereiding kon de eerste lichter student in het najaar van 1913 van start gaan, provisioneel ondergebracht in twee lokalen van het toenmalige Beursgebouw. Economie als een zelfstandige wetenschap was nieuw in ons land. De naamsverandering in 1939 in Nederlandsche Economische Hoogeschool (NEH) kwam voort uit de wettelijke erkenning en regeling van het economisch onderwijs op academisch niveau.

De toenemende complexiteit van de samenleving en de verwevenheid van economische met andere maatschappelijke vraagstukken leidden in de jaren zestig van de twintigste eeuw tot nieuwe faculteiten, zoals Rechtsgeleerdheid en Sociale Wetenschappen, later gevolgd door de faculteiten Wijsbegeerte, Historische en Kunstwetenschappen en Bedrijfskunde.

Het medisch onderwijs in Rotterdam dateert al van de late Middeleeuwen. Eerst in 1966 werd van rijkswege de Medische Faculteit Rotterdam (MFR) ingesteld. De faculteit vond huisvesting naast het Ziekenhuis Dijkzigt. De organisatie van de gezondheidszorg en haar instellingen deed de vraag naar deskundigen op het terrein van beheer en bestuur van de zorgverlening toenemen, waaruit in 1982 het instituut Beleid en Management Gezondheidszorg ontstond.

De fusie van de Nederlandse Economische Hogeschool en de Medische Faculteit Rotterdam tot Erasmus Universiteit Rotterdam vond plaats in 1973. Als enige universiteit in Nederland is die van Rotterdam vernoemd naar een persoon – naar een man dankzij wie de stad ook in de geleerde wereld al eeuwen bekendheid heeft verworven en behouden: Desiderius Erasmus van Rotterdam.

## BESTUUR VAN DE ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM

### Raad van Toezicht

Prof.dr.s. C.A.J. Herkströter R.A. (voorzitter)  
Mw.mr. J.C.W. Bogaards  
Dr. J.M. Linthorst  
Dr. A.H.G. Rinnooy Kan  
Generaal b.d. A.K. van der Vlis

### College van Bestuur

Dr. H.J. van der Molen, voorzitter (tot 1.7.2001)  
Mw.dr. J.C.M. van Eijndhoven, voorzitter (vanaf 1.7.2001)  
Prof.dr.ir. J.H. van Bommel, rector magnificus  
Drs. C.W. van Rooijen (vanaf 1.5.2002)

### Beheerders

Prof.dr. E.G.J. Vosselman, decaan FEW  
Prof.mr. H.de Doelder (tot 1.9.2001) / prof.mr. J.W. de Zwaan  
(vanaf 1.9.2001), decaan FR  
Prof.dr. P.B.L. Lehning (tot 1.12.2001) / prof.dr. W.A. Hafkamp  
(vanaf 1.12.2001), decaan FSW  
Prof.dr. C.D.A. Verwoerd (tot 1.4.2001) / prof.dr. P.J. van der Maas  
(vanaf 1.4.2001), decaan FGG  
Prof.dr. T. van Willigenburg, decaan FW  
Prof.dr. A.M. Bevers (tot 1.2.2001) / prof.dr. M. Sparreboom  
(vanaf 1.2.2001), decaan FHKW  
Prof.dr. P.H.A.M. Verhaegen, decaan FB  
Dr. P.E.L.J. Soetaert, Universiteitsbibliotheek  
Mr. H.P. Patoir, Bureau van de Universiteit

## Universiteitsraad

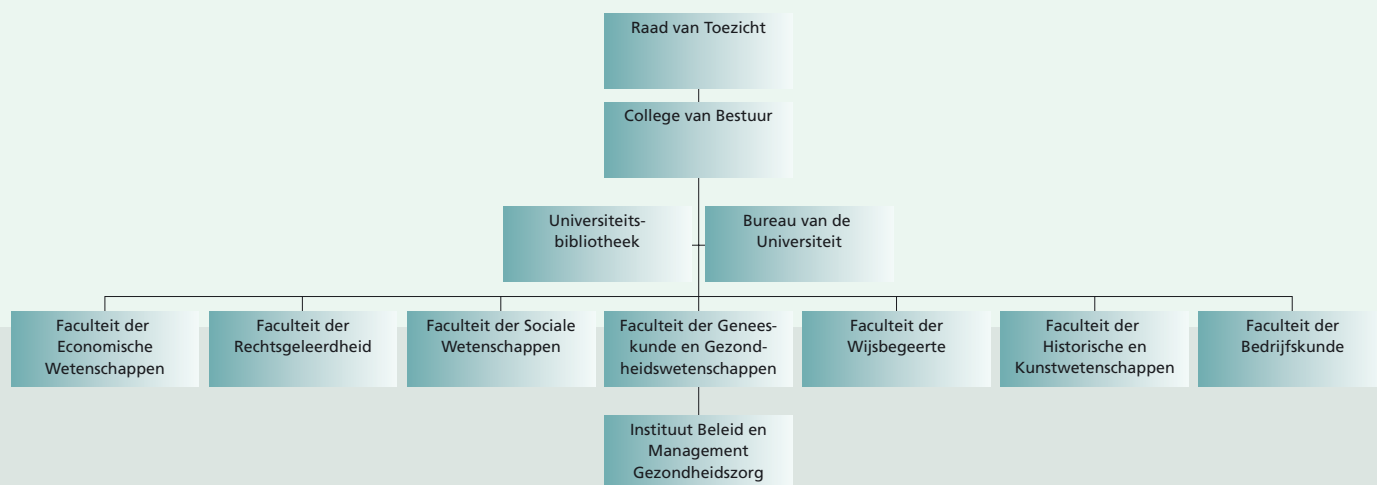
Mr. W.G. Dolman (voorzitter)  
Mr. J.T.A. van Maurik (secretaris)

### Personeelsgeleding

Dr. B. Bode (FB)  
Dr. J.F.A. Braster (FSW)  
Dr.ir. A. Burdorf (FGG)  
Dr. H. van Dijk (FHKW)  
Ir. Q.W.J. Hagen (BvdU)  
Dr. H.J.T. Hoogland (FEW)  
Ir.drs. J.H.N. Kapteijn (FB)  
Dr. J. van der Meulen (FEW)  
P. Molendijk (FW)  
Dr. E.B.M. Rood-Pijpers (FR)  
Mr. R.C.J. de Roon (FR)  
Dr. S.C. Willemstein (FGG)

### Studentengeleding

Bibi van den Berg (FW)  
Aart Dekkers (FSW)  
Rien Dekkers (FGG)  
Jasper Diekema (FHKW)  
Myrthe de Koning (FR)  
Tessa van Maanen (FGG)  
Ariën Ritskes (FB)  
Roelant Scheepens (FB)  
Egbert-Jan Schutte (FEW)  
Jeroen Thorenaar (FEW)  
Robbert Visser (FR)  
Diederik Vos (FEW)



## FACULTEITEN EN OPLEIDINGEN

### De Erasmus Universiteit Rotterdam telt zeven faculteiten:

Faculteit der Economische Wetenschappen  
Faculteit der Rechtsgeleerdheid  
Faculteit der Sociale Wetenschappen  
Faculteit der Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen  
Faculteit der Wijsbegeerte  
Faculteit der Historische en Kunstwetenschappen  
Faculteit der Bedrijfskunde

### De faculteiten boden in 2001 de volgende initiële opleidingen aan:

Economie  
Econometrie en Operationele Research  
Informatica en Economie  
Fiscale Economie  
Japankunde  
Nederlands recht  
Fiscaal Recht  
Sociologie  
Psychologie  
Bestuurskunde  
Geneeskunde  
Algemene Gezondheidswetenschappen  
Wijsbegeerte  
Wijsbegeerte van een wetenschapsgebied  
Algemene Cultuurwetenschappen  
Geschiedenis  
Bedrijfswetenschappen  
Business Administration

## POSTINITIEEL EN CONTRACTONDERWIJS

### Faculteit der Economische Wetenschappen

- Postdoctorale opleiding Forensic Auditing (Eurac bv)
- Postdoctorale opleiding Internal/Operational Auditing (Eurac bv)
- Postdoctorale opleiding EDP-Auditing/IT-Auditing (Eurac bv)
- Postdoctorale opleiding tot Registercontroller (Eurac bv)
- Postdoctorale opleiding Accountancy (Eurac bv)
- Beroepsopleiding Financieel-Economisch Beleidsmedewerker
- Postdoctorale Leergang Europese Fiscale Studies
- Master of Food Management
- Master of Brand Management
- Master of Financial Planning
- Sales en Account Management
- Verkopen aan grote accounts
- Sales en Account Management in de Fast Moving Sector
- Sales en Account Management in de Financiële Sector
- Praktijkcursus Sales Force en Account Management
- Electronic Business
- Erasmus Masterclass Ondernemen
- Management en Mainport Kennis, Innovatie en Strategie
- Masterclass Estate Planning
- Masterclass Supply Chain Manager
- Master's Course on Urban Management
- Master's Course Management of the European Metropolitan Region
- Master of Philosophy in Economics (Tinbergen Institute)
- MSc in Maritime Economics & Logistics
- Master in financial Management

### Faculteit der Bedrijfskunde

- Masterclass Wetenschappelijke Trends en Kwaliteitsmanagement
- Executive International Master of Corporate Communication Program
- Executive Summercourse Corporate Communication



**Samenwerking Economische Wetenschappen / Bedrijfskunde:**

- Erasmus Executive Development
- In-Company en Open Executive Opleidingen
- Postdoctorale opleiding Management Consultant
- In-company and Open Executive Programs
- Global e-Commerce Masters
- Strategic ICT Leadership Program
- Program for International Management in Europe
- Professional Master in Hospitality Management
- Social Intra/Entrepreneurship in the Health Care Sector
- Executive Leadership Development
- The European Experience

**Faculteit der Rechtsgeleerdheid**

- Certificaatonderwijs
- Juridisch Postacademisch Onderwijs
- Postacademische Leergang Arbeidsrecht
- Postacademische Leergang Ondernemingsrecht
- Postacademische Leergang Bestuursrecht
- Postacademische Leergang Mededingingsrecht en Economie
- Erasmus LL.M. Programme Business and Trade Law
- Erasmus LL.M. Programme International Law
- European Master in Law & Economics

**Faculteit der Sociale Wetenschappen**

- Master of Public Administration
- Procesmanagement
- Electronic Government
- International Off-Campus PhD Programme in Cleaner Production, Cleaner Products,
- Industrial Ecology & Sustainability
- Master in Environmental Change Management

**Faculteit der Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen**

- Nationale Master of Public Health
- Masterclass voor Directeuren van Gezondheidszorginstellingen
- Erasmus-Orde Medisch Management Programma
- Academische Leergang Zorg Informatiemanagement
- NIHES Degree Programmes (MSc, MPH, DSc)
  - Clinical Epidemiology
  - Epidemiology
  - Genetic Epidemiology
  - Health Services Research
  - Medical Informatics
  - Public Health
- Short Courses in Health Sciences
- International Master of Public Health Programme

**Faculteit der Wijsbegeerte**

- Mastercourse Sociale Cohesie en Sociaal Beleid in een Multiculturele Samenleving
- International MPhil/PhD Programme Philosophy and Economics
- Master in Philosophy

**Faculteit der Historische en Kunstwetenschappen**

- Postdoctorale Opleiding Journalistiek
- Postdoctorale Opleiding Economische Journalistiek
- Postdoctorale Opleiding Integraal Document Management
- Certificaatstudie Kunst- en Cultuur Management

**Rotterdam School of Management**

- Business Valuation Experts (parttime)
- Masterclass Interim Management
- Interim Management Essentials (parttime)
- Full-time MBA/MBI programs
- Part-time MBA/MBI programs
- Master of HRD Leadership (parttime)
- Trading Room
- In-company and Open Executive Programs
- Master in Financial Management

## AANTAL STUDENTEN

Eerstejaarsstudenten aan de EUR per faculteit (peildatum 1 december):

	97/98	98/99	99/00	00/01	01/02
Economische Wetenschappen	703	898	814	748	861
Rechtsgeleerdheid	463	516	547	578	547
Sociale Wetenschappen	199	228	201	214	229
Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	425	394	368	370	356
Wijsbegeerte	14	8	15	21	24
Historische en Kunstwetenschappen	85	100	109	127	126
Bedrijfskunde	839	1028	1059	881	1152
<b>Totaal</b>	<b>2728</b>	<b>3172</b>	<b>3113</b>	<b>2939</b>	<b>3295</b>

Totaal aantal studenten aan de EUR, voltijd- en deeltijd-  
studenten en extraneï (peildatum 1 december):

	1997	1998	1999	2000	2001
<b>Totaal</b>	<b>14.079</b>	<b>14.348</b>	<b>14.610</b>	<b>14.708</b>	<b>15.214</b>

## PRIJZEN EN ONDERSCHIEDINGEN IN 2001

In het verslagjaar 2001 zijn verschillende prijzen en onderscheidingen aan leden van de EUR-gemeenschap toegekend.

### Onderwijs en Onderzoeksprijs EUR

De onderwijsprijs werd in 2001 toegekend aan dr. Benno Bonke (FGG); de Onderzoeksprijs ging naar dr. Robert Dur (FEW, capaciteitsgroep algemene economie)

### Dr. Herman Musaphprijs

Prof.dr. A.K. Slob, emeritus hoogleraar fysiologische en pathofysiologische aspecten van de seksualiteit kreeg de dr. Herman Musaphprijs, als huldeblijk voor zijn betekenis voor de seksuologische wetenschap.

### Josephine Nefkesprijs

Prof.dr. J.H.J. Hoeijmakers, verbonden aan het instituut Genetica, ontving in de Burgerzaal van het stadhuis van Rotterdam de Josephine Nefkesprijs voor zijn baanbrekend kankeronderzoek in Nederland.

### Nijbakker Morraprijs

Twee vijfdejaars studenten geneeskunde, Hilde Dannenberg en Albert-Jan Aarnoudse, wonnen de Nijbakker Morraprijs. Deze prijs is ingesteld voor studenten geneeskunde of biomedische (gezondheids)wetenschappen die tijdens hun onderzoekstage een bijzondere aanleg en motivatie voor kankeronderzoek tonen.

### Awards

Prof.dr.ir. N. Bom, hoogleraar Biomedische technologie en experimentele echocardiografie, ontving in 2001 de internationale Steven Hoogendijk Award for Medical Engineering. Hij werd geëerd voor zijn verdiensten op het gebied van de echografie.

Dr. Thierry Post, onderzoeker in het capaciteitsgroep Accounting & Finance faculteit der Economische Wetenschappen, en verbonden aan de onderzoeksschool ERIM kreeg in 2001 de eerste ERIM award for outstanding performance by a young researcher.

Dr. Moritz Fleischmann, vakgroep Beslissings- & Informatiewetenschappen van de Faculteit der Bedrijfskunde won in 2001 de Thesis Award van de German Operations Research Society voor zijn proefschrift Quantitative models for reverse logistics.

De Cap Gemini Ernst & Young Strategy Award voor de beste doctoraalstudent in 'management & strategy' is uitgereikt drs. Tom Mom, inmiddels AIO-onderzoeker, en zijn supervisor prof.dr.ing. Frans A.J. van den Bosch

### Bekroonde publicaties

Dr. P.A. Gautier (Tinbergen Instituut), viel als medeauteur de Hennipmanprijs van de Koninklijke Vereniging voor Staatshuishoudkunde ten deel voor het wetenschappelijke artikel Do firms time their pollution abatement investments optimally?

Drs. Martijn van der Steen kreeg in 2001 de scriptieprijs van de Vereniging van Bestuurskunde voor zijn scriptie The problem is, what is the problem, waarin hij een antwoord geeft op de vraag hoe managers met veranderingsprocessen moeten omgaan.

The Netherlands Foundation for Management Development kende de scriptieprijs 2001 toe aan de bestuurskundige drs. Bart van de Sande voor de scriptie over het onderzoek naar de relatie tussen leiderschapkenmerken van managers en de organisaties waarin ze werken.

De Werkgroep Zeventiende eeuw beloonde Ed Romein met de scriptieprijs 2001. Zijn afstudeerscriptie voor de studie algemene economie over de wetten van vraag en aanbod in het kunstbedrijf in Leiden werd beschouwd als de beste scriptie over de cultuur in de Nederlanden in de periode 1550-1720.

### Onderscheidingen

Prof.dr. H. Galjaard werd benoemd tot commandeur in de orde van de Nederlandse Leeuw. De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mevrouw dr. E. Borst reikte op 7 mei de onderscheiding uit op zijn afscheidsbijeenkomst in de Doelen.

Dr. H.J. van der Molen kreeg op 21 juni bij zijn afscheid als voorzitter van het College van Bestuur in de aula van de EUR door burgemeester mr. I.W. Opstelten de versierselen behorend bij het officierschap in de orde van Oranje Nassau opgespeld.

# Lijst van afkortingen

AZR	Academisch Ziekenhuis Rotterdam
BMG	Instituut Beleid en Management Gezondheidszorg
BvdU	Bureau van de Universiteit
DELTA	Dutch Education at Top Level Abroad
Erasmus MC	Erasmus Universitair Medisch Centrum Rotterdam
ERIM	Erasmus Institute of Management
EUR	Erasmus Universiteit Rotterdam
FB	Faculteit der Bedrijfskunde
FEW	Faculteit der Economische Wetenschappen
FGG	Faculteit der Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen
FKW	Faculteit der Historische en Kunstwetenschappen
FR	Faculteit der Rechtsgeleerdheid
FSW	Faculteit der Sociale Wetenschappen
FW	Faculteit der Wijsbegeerte
ICIR	Information Center for International Relations
KNAW	Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen
MGC	Medisch-Genetisch Centrum Zuid-West Nederland
MUB	Wet Modernisering Universitaire Bestuursorganisatie
NIHES	Netherlands Institute for Health Sciences
NWO	Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek
OECD	Onderwijskundig Expertise Centrum Rotterdam
OMV	Onderzoekschool Maatschappelijke Veiligheid
RSM	Rotterdam School of Management
TI	Tinbergen Instituut
UB	Universiteitsbibliotheek
VSNU	Vereniging van Nederlandse Universiteiten

## COLOFON

### **Uitgave**

Erasmus Universiteit Rotterdam

Burg. Oudlaan 50

Postbus 1738

3100 DR Rotterdam

Telefoon: 010 4081111

[www.eur.nl](http://www.eur.nl)

Juni 2002

ISBN 90 56773445

### **Redactie**

Interne en Externe Betrekkingen

### **Fotografie**

Aeroview, ANP, Paula Delfos, Roger Dohmen, Ad Hofstede,

Hans Koreman, Rien van der Leeden, Levien Willemse, e.a.

### **Vormgeving**

De Boer & van Teylingen, Den Haag

### **Druk**

PlantijnCasparie, Schiedam/Rotterdam